

Quod Sacro Sancta Trinitas benè vertat!

DISSERTATIO

JURIDICA INAUGURALIS.

24.

De

OMITTENDA HEREDITATE,

*Ad Inclytæ hujus S. R. I. Liberae Reipublicæ
Constitutionem,*

Vom vngererbten auß gehen/ &c.
directa.

Q V A M

DECRETO & AUTHORITY
MAGNIFICI, NOBILISSIMI & AM-
plissimi J Ctorum Ordinis in hac Univer-
sitate Patria

bb.

Pro

Summis in utroq; Iure rite consequendis
honoribus & Privilegiis
DOCTORALIBUS,

Publico & solemni examini submittit.

JOHANNES PHILIPPUS Rast/ Argentinenf.

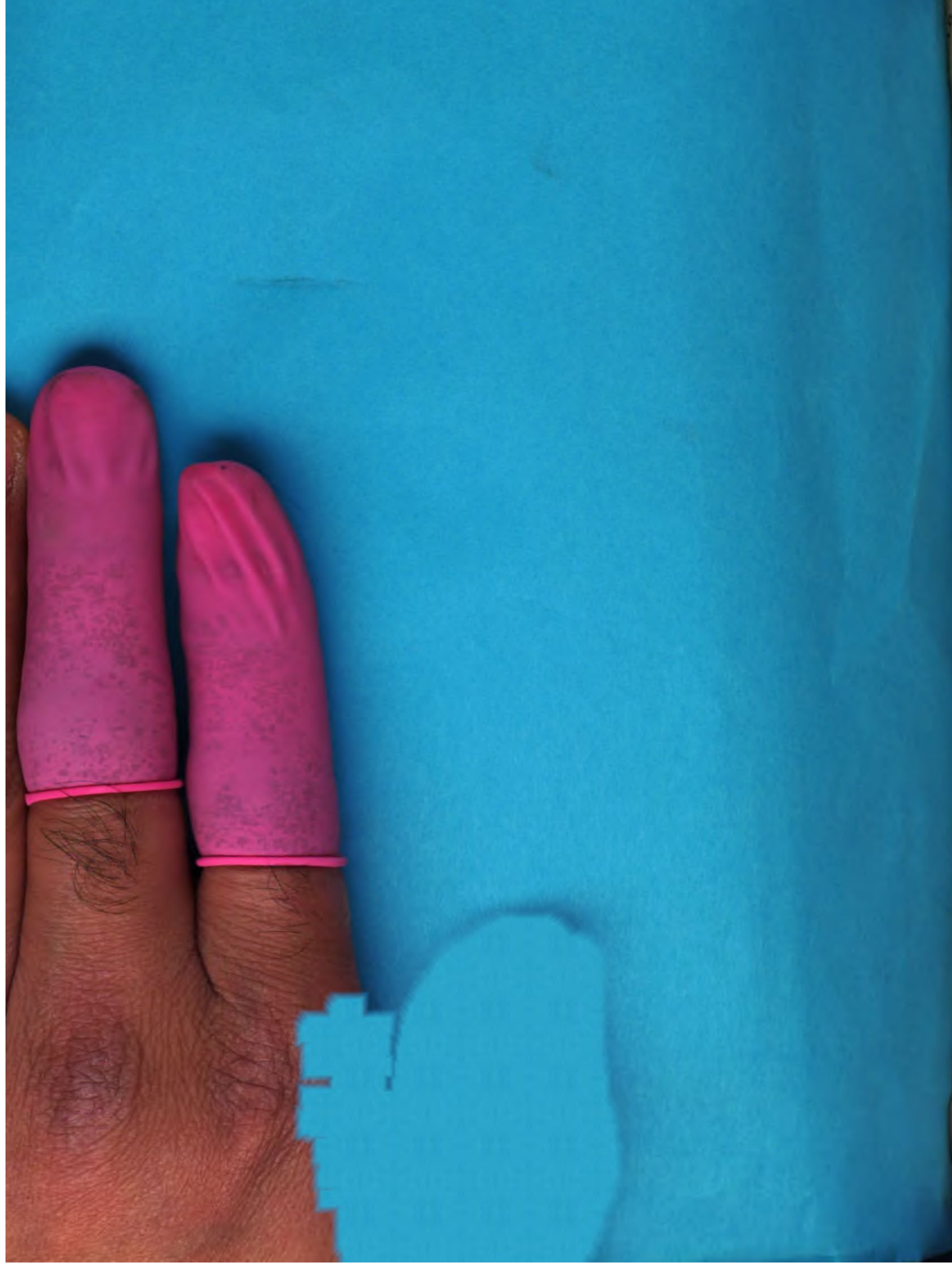
In Auditorio Majori.

d. 29 Mensis April.

ARGENTORATI,

Typis Heredum JOHANNIS ANDREÆ.

M DC XLVII

Quod Sacro Sancta Trinitas benè vertat!

DISSERTATIO

JURIDICA INAUGURALIS.

24.

De

OMITTENDA HEREDITATE,

Ad Inclytæ hujus S. R. I. Liberae Reipublicæ
Constitutionem,

Vom vngererbten auß gehen/ &c.
directa.

Q V A M

DECRETO & AUTHORITY
MAGNIFICI, NOBILISSIMI & AM-
plissimi Jctorum Ordinis in hac Univer-
sitate Patria

Pro

Summis in utroq; Iure rite consequendis
honoribus & Privilegiis
DOCTORALIBUS,

Publico & solemni examini submittit.

JOHANNES PHILIPPUS Rast/Argentinens.

In Auditorio Majori.

d. 29 Mensis April.

ARGENTORATI,

Typis Heredum JOHANNIS ANDREÆ.

M DC XLVII

LEGATI SCHENCKBECHERIANI

PII, BENEFICI,

Curatoribus & Executoribus fidelissimis,

V I R I S

NOBILIBVS, PLVRIMVM REVERENDO, AM-
plissimis, Experientissimo, Consultissimis, variarumq;
rerum gerendarum usu Pracellentissimis.

Dn. ISRAELI DIEFFENBECHERN, Inclytæ hujus Reip. XViro,
& consilii Schenckbecheriani Ephoro honoratissimo.

Dn. JOHANNI RUDOLPHO SALTZMANN, Seniori, Med. Doct.
Prof. Ord. Facult. Seniori, & h.t. ut & Cap. Thom. De-
cano. Reipub. h. Archiat. & d. Collegii h.t. Directori,
undiq; spectatissimo.

Dn. MELCHIORI GREINERO, U.J.D. & Pract. consultissimo,
d. Collegii h.t. Directori.

Dn. JOHANNI SCHMIDT, SS. Theol. Doct. celeberrimo, Prof.
Ord. Colleg. Sen. Convent. Eccles. Præsidi, Cap. Thom.
Præpos. &c.

Dn. JOHANNI PAUL Reichard / Rei monetar. h. Reip. Trium-
viro.

Dn. JOHANNI FRIDERICO à Gottesheim / Quæstori ad D.D.
Nicol. & Matthæi in Undis.

Dn. NICOLAO JUNDT, Jcto, & Inclytæ hujus Reip. Syndico
atq; Archigrammateo.

Dnn. Patronis, Promotoribus atq; Fautoribus
meis perpetim colendis & suspiciendis

Hanc Disputationem Inauguralem

ad Aram gratitudinis,
eâ qua par est

Devotione, meiq; commendatione,

Offero ac consecro,

aliens addictissimus

Joh. Philippus Kast / Argent.

Quod S. S. Trinitas benè vertat!

DISSERTATIO INAUGURALIS,

Ad Constit. Inclytæ Reip. Argentinenfis

De omittenda hereditate,

scilicet

Vom vngeerbten außgehen.

directa.

P R Æ F A T I O.

*S*acri Imperij Romano - Germanici Majestatem ac felicitatem, super incolumitate, robore & præcellentia Civitatum Imperialium, atq; ac ceterorum Statuum, dignitate licet Illustriorum, fundatam esse, non tantum singularia encomia, & quibus Civitates illæ exornatæ corruscant tituli splendidi, (vocantur enim Illustres, Nobiles, Imperij Status, Nobilia Imperij membra, robur & opes Imperij, deniq; etiam deficiente alio digniori nomine, Sanctæ. Petr. de Andlo. 1. de Imp. 16. Sixtin. 1. de Regal. 4. n. 80. Ludovic. Grempp. à Grewdenstein. olim Advocat. & Consil. meritissimus huius Reip. Argent. in Consil. von der Freyen. Reichs. Stadt Stimm & c. Schurff. in consil. 26. n. 1. & 2. Lymn. 7. Jur. Publ. 1. n. 41. & seqq.) evidenter ostendunt & demonstrant: Verum etiam ipsi Rei Romanæ supremi arbitri, Impp. pij, felices, semper Augusti, suffragatoribus omnibus pluribus longè superiores, idem asserunt & contestantur, ut de Carol. 1 V. Imp. in ejus vita refert Peucer. Chron. p. 179. subnectens, eum in augendis & extollendis Civitatibus Imp. admodum sedulum fuisse, reipsa edoctum, opes & robur illarum Imperij opes & robur esse. Sic Sigismundus Imp. in reformat. Pol. c. 10. Civitatibus Imperij præcipuè acceptò fert Evangelicæ doctrinæ incrementa. ibi: Dann ihnen ward anbefohlen alle gerecht vnd Göttliche seligkeit / vnd wurde die Christenheit durch sie gestärket / vnd wurden ihnen Geistliche vnd weltliche Recht empfohlen / als dem Kaysers des Reich. Goldast. tom. 2. Const. Imp. pag. 133. Vnde non minus ac ceteri Imperij Status, ad Comitia vocantur, atq; in iisdem sessionem ob-

continent votumq³ suum proponunt. conferatur Dn. Ludvic. Grempp. d. conf.
Lymn. d. 7. Jur. Publ. i. n. 47. Paria quoq³ illis, in suis districtibus ac Rebusp.
Iura territorialia & superioritatem, Lands Obrig. vnd Herrlichkeit / Prä-
sidis Sacrorum ac Principis Iura habent. Gail. 2. obs. 57. n. 7. & de Arrest.
c. 9. n. 1. Lymn. d. 7. Jur. publ. i. n. 49. & seqq. Et utinam omnes & sin-
guli Imp. Status ut debent, sese invicem comiter observarent, Dn. D. Georg.
Becht. in tr. de Secur & salv. cond. §. 161. nec emulationibus, plerumq³ à
mercenarijs suis fastuosâ invidiâ contra inferiores status spumantibus, sug-
gestis, sese invicem dividi paterentur, arg. proem. Aur. Bull. non experta
fuisset Patria, heu! nostra, hos panolethricos motus, nihil enim tam primum
ad similtates quam emulatio. Plin. in panegyri ad Trajan. Vtut autem
Imperiales Civitates suos habent mustyges, inter quos Andreas Knichen,
multa quidem scientiâ, sed parvâ conscientiâ Ictus, principum mercena-
rius, qui tanto suo tempore contra Civitates Imp. extumuit invidia &
malevolentia, ut etiam in canis aulici metamorphosin gestierit, in sua ad
lectorem parænesi Encyclopædiæ annexâ, atq³ in subjecta Epopli,
revera, ut Cerberus apud Poëtam, latratu trifauci Romanum Imperium
personavit: Civitates Imp. etiam Illustriores & majorum Gentium, (ut sibi
inter eas discrimen fingit,) iura territorialia, non jure Principis ac Status
sui, omnimoda, sed tantum ex privilegijs, moribus vel præscriptione hæc &
illa plura vel pauciora habere, &c. Sicq³ canino appetitu, polū hunc, si fau-
cibus par fuisset, omnem nempe Civitatum Imp. libertatem, dignitatem &
eminentiam deglutisset & devorasset. Sed nexit istius canis fauces Doctis-
simus Dauthius in sua hypotyposi, & immotis fundamentis demonstravit
atq³ evicit: Imperij Civitatibus liberis, æq³ ac cæteris Principibus omnia ju-
ra territorialia & superioritatis suo jure competere, eandemq³ eas in suis
Rebuspubl. quam Imperatorem reliquosq³ Principes, in suis Principatibus
habere potestatem. Cuius scrinia expilare & referre cum servile sit, bene-
volum lectorem ad ipsum Authorem, succenturiatosq³, nempe Gail. &
Lymn. allegg. loc. Bertam. apud Arum. i. jur. publ. d. 9. membr. 3. n. 48.
Reincking. de reg. secul. & Eccl. i. clas. 4. c. 20. n. 8. Author decis. cam.
verb. Civitates Imp. in pr. Matth. Stephan. i. de jurisd. p. 2. c. i. n. 63.
Scip. Gent. 3. de jurisd. 22. Klock de contrib. concl. 10. Besold. in Thes.
pract. lit. R. verb. Reichs Städt. n. 25. Rumelin. i. A. B. i. th. 10. Webner.
in obs. pract. verb. Freye Reichs Städt / observanter remitto. Im-
mota tamen manet veritas, ut hostes etiam largiri id nobis cogantur, quod
quemadmodum cæteris Principibus, Comitibus Imp. in suis Ducatibus, Prin-
cipatibus, Comitibus, ad subditorum suorum utilitatem certa, etiam à
jure

jure civ. communi discrepantia jura statuere, licitum est, Dd. uno ore id affirmantibus: conferatur Reincking. d. tr. dereg. sec. 2. clas. 2. c. 10. n. 7. Arum. vol. 2. Iur. publ. disc. 28. th. 52. Matth. Stephan. de jurisd. 2. p. 2. c. 1. Gail. 2. obs. 57. n. 7. D. Dr. Obrecht. de jurisd. c. 6. n. 77. Ita quoque Civitates Imp. jura peculiaria in districtibus suis, etiam sine Imperatoris confirmatione, condere & inducere possint. dd. Auth. ll. alleg. Imò in comparatione (si in hoc Schradero ad l. un. de cond. ex L. deferendum) potius pro his, quam quæ à Comite & Barone facta, præsumendum esse. In quo, uti ipse Knichen in d. Epopsi. n. 122. Inclÿta huic imprimis Argentina nostræ concedere, necessum habet: Ita hæc revera non tantum religionis puritate, quam juris æquitate, omnibus, si non superior, certè par est, & fragrans Argentina Liliam per universum orbem religione purâ redolet, viâq; per medias calumniantium iniquitates afflictos deducens, Iustitiæ & eidem insigne, omnibus illam de Iustitiæ administratione aquâ, recommendat. Faxit Deus Opt. Max. perpetuò! Quæ omnia, cum ex Decreto Amplissimi Facultatis Iuridicæ Collegij, dissertationem hanc Doctoralis & publici examinis causa proponere moliar, inter cætera autem ex quam plurimis Inclÿtæ hujus Reip. Constitutionibus æquissimis, hanc de omittenda hereditate s. vom vngerbten außgehen / differendi materiam selegerim, (turpe enim est Civis in quo versatur ignorare. l. 2. §. 43. de O. j.) hinc præfari convenientia duxi, non tantum ut præfatio hæc, in subseqq. evidentior præstet intellectum, verum etiam, ne illotis, quod ajunt, manibus eam tractandam suscepisse videar.

Sanè, ut in facie alioquin egregia si navum quempiam deprehendimus, qui tamen cætera lineamenta non tam deturpat, quam potius venustatem & decorem intendit; ita dissimulari quidem non potest, esse quædam in d. h. nostra Constitutione, quæ secundum juris Civ. principia accuratiore forsan censuram, ad minimum ob abusum terminorum, virgulam aliquam criticam censorum nimis oculatorum mererentur: Sed uti indecorum, manum semper in ulcere habere; ita potius mei muneris duxi, intra legitimæ dissertationis terminos me continere, nec ultra modestiam hinc sapere. Illud denique rogo, ut cum in hoc legitimo quidem, sed clivoso tramite, iter facturum neminem habeam, cuius vestigijs insistere possim, atque ita aberratio facilis, benignus lector si me vel errantem, vel juventute lapsum deprehenderit, benevolentia suâ reducere ac sublevare ne dedignetur, certusq; sit, quod uti omnia hæc exercitij, aut si mavult veritatis indagandæ causa proposui; ita rectioribus monitis me esse obsequiosè cessurum.

Dispositio Generalis.

VT autem benevolo lectori lectionis tædium relevetur, conveniens visum, statim in frontispicio eum de dissertationis serie, atq; ubi illi quiescere & respirare detur, informare: Etenim constitui partibus eam tribus absolvere, ita ut Generaliter & summam in prima ejus parte, omittenda hereditas, quatenus in rubro hujus *Constit. vom vngerechten außgehen*/ proponitur, membris his duobus, nominis nempe & rei definitione explicetur; Specialiter verò & sigillatim in secunda parte, occasione ipsius Constitutionis seu nigri, ex consentaneis tam causarum, *de quibus membro 1.* quàm effectuum, *membro 2.* & dissentaneis *membr. 3.* declaretur. In parte 3. cum annotatis remediis affinibus Constitutionis extensio recensetur.

PARS I. Membrum I.

Definitio Nominis.

CUM itaq; in quavis legitima tractatione fores quasi pandat, explicatio terminorum & eorum ab ambiguitate liberatio, hocq; tam veræ methodi lex, quam natura requirat, ut verborum prior, quam rerum, quatenus harum intelligentia ab illis dependet, Aul. Gell. 13. *noct. Att. 10.* habeatur ratio. l. 7. *in fin. de supell. leg. l. 1. de reb. cred. & pass. alibi*, Ego quoque per generalia ad specialia transiturus pauca quædam circa *definitionem & nominis*, hoc *memb. 1. & rei, membr. 2.* tam in *subjecto*, quam in *prædicato*, præmittenda duxi. *Subjecti* locum hîc occupat vox *Omissio, omittere*, in qua spectanda tùm *origo*, cùm illius *usus*. Licet enim aliàs utamur vocabulis sicut nummis. Quintil. 1. c. 6. multa q; sint vocabula, quæ usus conservat, ac retinet, licet causa ob quam recepta sunt, cesset; attamen propterea nominis investigatio non planè negligi debet. Gædd. *ad rubr. de V. S. Scip. Gentil. de orig. p. 260.* Cùm sæpius & ex nominis notione deducamur in cognitionem rei. Donell. *ad rubr. ff. de cond. trit. n. 2.*

2. *Originem* igitur, seu *Etymologiam* hujus vocabuli *omittere* quod attinet, est illud compositum ex particula ob; & simplici mittere, b. muta, vel euphoniæ gratia abjecta (quamvis & in antiquis scripturis integrum obmittere inveniri testetur Becman. *de Orig. p. mibi. 184.*) primaq; in brevem immutatâ, hunc in sensum, quasi obiter mittere, rem negligere &c. Locus est elegans post l. 8. *pr. de cond. inst.* apud Horat. 1. Ep. 1. *in fin.*

Quod

Quod petijt spernit, repetit quod nuper omisit.

3. *Vsus* verò hujus verbi se exferit in *Synonymia*, & *Homonymia*. De hac ut paulò latius me hîc diffundam, occasionem præbet ea quæ superiori sæculo inter magnos illos Jctos Jac. Cuj. & Joh. Robert. intercessit de super altercatio. Ille enim, postquam 16. *obs.* 3. ad resolvendum nodum, quem Jctus in l. 27. §. 6. ad SC. Treb. constrinxit, statuerat; omittere in jure idem denotare ac tempore excludi, per l. 24. §. 2. de minor. l. 37. pr. & §. 1. d. t. l. un. C. quand. non pet. part. Robertus vero in lib. anim. jur. 3. c. 20. hoc ut postulatum & quod simpliciter fallat, animadvertendum duxit, in contrarium non tam ex bonis authoribus, ut Symmacho, Liv. Cæsar. Virgil. quam locis juris l. 1. §. si quis. de conjung. cum em. lib. d. l. un. ibiq; Gl. Cod. quand. non pet. part. l. 40. de jurejur. demonstrans, omittere verbum his angustiis non definiri, sed ulterius ejusdem acceptionem patere, ita ut etiam qui repudiat, aliterve desistit, quoque dici possit omittere. Quam animadversionem licet acerbiori virgula Cujacius exteperit, in notatis ad anim. Robert. 3. c. 20. sub nomine Ant. Mercat. opinionemq; suam defendere fategerit; attamen ipsa evidentia convictus in hoc Roberto cōcedere coactus fuit, quod verbum hoc alios atq; alios significatus pro subjecta materia non tantum apud bonos autores cæteros, sed etiam Jctos nostros admittat, suum in d. obs. assertum eò interpretans; Illud saltem de hereditate & bonorum possessione accipiendum esse, & has omittere nullibi generaliter dici, sed semper specialiter, nempe pro tempore excludi, seu intra statuta tempora e.g. hereditatem non petiisse, ita ut amittere hereditatem hætenus genus sit, species verò eam omittere &c. Quam Cujacii virgulam Robertus postea in not. ad Mercatoris notat. 3. 20. mactè declinavit. Et sanè si tantorum altercationem mihi arbitro dijudicare æqua potestas esset, Roberti sententiam veriore dicerē, non tantum, ut Robertus d. loc. Cujacium redarguit, quod absurdum sit genus in unicam speciem, amittere sc. in omittere, (siquidem nullam aliam speciem suppeditat) dividere: sed & quod indoles hujus verbi (ceu quod ex genere illorum, quæ ad aliud referuntur, & exinde significationem suam recipiunt) ita comparata sit, ut pro subjecta sua materia multifariam variet, & interdum generalius idem significet, ac remittere, relinquere, negligere, prætermittere, contemnere, non agnoscere, removere, abstinere, repudiare, depellere &c. interdum specialius pro præterire sc. testamento, item intermittere & deferre.

Sicq;

Sicq; eo non tantum Tacit. Justin. Curt. Corn. Nepos, Plaut. Terent. & alii usi sunt. Id quod nisi mihi metuendum esset, quin quis Philologorum scrinia me compilasse putaret, facile innumeris locis demonstrare possem, sufficiat brevitatis studio ad Taubm. in Plaut. Weitzii in Terent. Imprimis vero Clarif. Dn. Berneg. in Tac. & Justin. Dn. Bœcler. in Cornel. Nep. Dn. Freinsheimii in Curt. Indices absolutissimos, ubi talia & alia plura largissima manu porriguntur meretuisse: Verum etiam Jcti nostri & Impp. Ulpian in l. 44. de minor. omittere verbum, ita generaliter accipit, ut par sit cuicunq; verbo, rem quempiam vel jus quocunq; modo vel facto missum facere, exprimenti, ibi: emolumentum quod acquirere potuerunt, omiserunt h. e. non sunt usi occasione tali lucrificandi, s. facto suo perdiderunt facultatem acquirendi. Papin. in l. 4. ad SC, Turpill. eo utitur pro desistere, ibi: denunciationem interpositam omisit, æq; ac Tacit. 6. annal. 30. n. 1. ibi: omittenda delationis, h. e. desistendi à delatione. Tryphon. in l. 37. pr. de minor. dicit: judicium injuriarum omissum h. e. prætermisum, repeti non posse. Quod quamvis post Cuj. etiam Goth. in not. d. l. 37. restringat pariter & interpretetur intra statuta tempora non experiri: attamen cum non tantum temporis lapsu injuriarum judicium tollatur, verum etiam modis aliis pluribus, ut morte, dissimulatione, quando quis injuriam contemnit nec ad animum revocat, §. 10. l. de injur. hæc textus generalitas restrictionem talem respuit & repudiat. Specialior sed abusivus ejusdem verbi significatus habetur in §. ult. l. de ex her. lib. ubi Imp. Justin. & African. Jctus in l. 19. de inoffic. test. l. 4. §. 1. de bon. poss. cont. tab. pro præterire, h. e. liberos suos nec heredes instituere nec exheredare, illud usurpat. Idem Impp. Dioclet. & Maxim. in l. 8. C. de Except. & l. 2. C. sent. resc. non pos. ib. ante sententiam latam opponi posse exceptiones peremptorias in initio omissas, h. e. intermissas, dilatas, interpretante Alexandro Imp. in l. 4. C. de except. Dovell. 2. Com. 8. & ibi. Hill. lit. i. Sic Paulus in l. 36. de minor. ibi: omissam allegationem, h. e. intetmissam. Locus est parallel. etiam apud Horat. de art. poet. ibi:

Pleraq; differat & præsens in tempus omittat.

Sed Cujacius cum hæc concedat, frustra pluribus urgetur, in hoc tantum adhuc repugnat, quod omittere hereditatem seu bon. poss. etiam generaliter accipiatur, ita ut significet quamcunq; hereditatis sive ex testamento, sive ab intestato delatæ amissionem, sive ea fiat absten-

abstentione à suis heredibus vel repudiatione ab extraneis. Verùm
cùm Cujacius de studiis nostris optimè meritis undique audiat, Wes.
r. de his qui not. infam. n. 8. meritò ipsius honori parco, imprimis cum
hujus verbi generalitas ex tot juris locis manifestissimè appareat,
nempe l. 9. §. 1. ff. de lib. & post. l. 14. pr. cod. l. 3. §. 8. de minor. ubi haeres
omittere dicitur hereditatem, conditionem sub qua institutus non
implendo. l. 7. §. 2. de acq. her. ubi heredis Titii heres dicitur non pos-
se omittere hereditatem, & heredis adire. in l. 2. de exc. rei jud. l.
19. de in off. test. l. an. C. quand. non pet. part. filia dicitur omisisse heredi-
tatem, h. e. abstinuisse. Sic etiam omittere hereditatem dicitur, qui
ab intestato vel alio modo possidet. l. 60. h. t. rubr. & l. 6. l. 12. §. 1. si
quis omis. caus. test. h. e. ut ipse Ulpian. interpretatur prætermis-
sa l. 1. §. 2. l. 6. d. t. rubr. & t. t. ff. de acquir. vel omitt. her. Textibus enim in
medium allatis dubitationi locus relinquendus non est & cessare
debent meritò omnes cavillationes Glossar. & Interpretum, Contius
2. lect. 17. Rol. à Val. 1. cons. 25. pr. Wes. 3. cons. 108. n. 29.

4. Imprimis cùm etiam ipsa Synonymia (ut & hanc paucis
evolvam) hanc ipsam latitudinem satis ostendat. Significatur enim
I. per prætermittere in l. 59. h. t. l. 44. de her. inst. l. 19. inf. de in off. test.
l. 1. §. 6. si quis omis. caus. l. 14. pr. de lib. & post. II. Per relinquere, §. ex-
traneis. §. Inst. de her. qual. III. Per recusare. l. 95. h. t. IV. Et hæc
constit. per petere cessionem. §. Vnd nach Erstattung. ibi: solche
Cession &c. begehren. quemadmodum & vox cessionis, in specie
pro abstentione sumitur, in §. wo aber. ibi: den Kindern beschehener
Cession vnd verzüg vnverhindert. V. Per renunciare d. §. were es auch.
ibi: beschehener renunciation &c. & §. vnd da sich. ibi: solle die Wittib
ihrer renunciation vnd abtretung genießen. Sic in vernacula nostra ef-
fertur. VI. Per verba hæc auff das Erb verzüg thun. d. §. vnd nach. ibi:
auff das Erb verzüg gethan. VII. Abtreten d. §. vnd nach. ibi: die be-
gehrte abtretung & §. were es auch. ibi: vnd abtretung vnverhino-
dert. & pass. IIX. Per vngeerbt außgehen. Const. h. in rubr. & princ. ibi:
vngeerbt außzugehen begehren. & in §. vnd nach. ibi: nuser were vn-
geerbt außzugehen. IX. Eodem modo per nicht erben wollen. Klein.
Raths Ord. fol. 21. art. was ein Fraw nehmen soll die nicht erben will.
X. Deniq; per abstinere & repudiare, quæ quidem sunt species omis-
sionis, prout in tot. t. ff. & C. junctâ rubr. C. h. t. passim occurrunt. In qui-
bus tit. sedem hujus materiæ collocandam statui. Istisq; exemplis
motus, eandem quam usurpavere in præfigendis titulis compilato-

res juris nostri, Rubricam arripere, & Const. huic titulum vom vngeerbten außgehen/ per verbum omittendi in genarali hoc significatu acceptum exprimere malui: Cum & ea de utroq; genere hereditum repudiantium, quam abstinentium pariter loquatur. Quamvis de istis tantum speciebus, nempe uxore & liberis provideat; reliquos vero heredes scil. extraneos dispositioni juris communis relinquat. *ut infra membr. 2. n. 2. dicturus.*

§. Prædicatum in rubr. Const. huius, verbis hisce generalibus effertur: Wie es (scil. mit dem vngeerbten außgehn) hinfürter gehalten werden soll. i. e. quæ deinceps (scil. in omittenda hæreditate) debeant observari. Ea, quæ demum in nigro, seu contextu subsequenti definiuntur, & ad certam formam, objectumq; tam principale, bona nempe constante matrimonio acquisita; quam minus principale, quæ sunt reliqua etiam defuncti bona, sed propter grande æs alienum, quod eum aliis debere l. 213. §. 1. de V. S. formidamus, suspecta, vmb dessen nahrung es sorglich stehet. §. Erstlich. d. Const. quatenus & hæc ab heredibus omitti possint, restringuntur. Licet enim uxor scire præsumatur qualitatem & valorem bonorum mariti. Fichard. 2. consil. 31. n. 11. Wesemb. l. cons. 23. n. 28. Omnes tamen ferè amplius de suis facultatibus sperant homines, quam in his est. §. 3. l. quib. ex caus. man. non lic. Gregorius Tholos. synt. jur. lib. 46. c. 2. n. 30.

Membrum II.

De Definitione rei, & Divisione.

EXplicationem *nominis* recto ordine excipit expositio ipsius rei. Hæc absolvitur *definitione & Divisione*. Illa ita videtur commodè concipi posse, nempe, quod omissio hereditatis sit actus Judicialis, quo mulier & liberi (his sc. superstites) legitimè, secundum observationem d. Const. hereditatem mariti seu Patris defuncti sibi delatam repudiant & abstinent, seq; nolle heredes esse declarant, ad evitanda onera hereditaria. Quæ colligitur ex Const. h. §. Vnd nach erstattung. §. Erstlich. §. Were es auch. fac. C. A. th. 39. in pr. & th. 42. h. t. Bocet. clas. 3. d. 11. th. 71. & 74. Kl. Rh. D. fol. 21. art. wie man ein Erb eigen vnd zeigen soll.

2. *Divisio* Omissionis hæreditatis alia occurrere non videtur, quam ea, quæ distinguitur inter omissionem illam, quæ fit per heredes

redes suos ; & istam quæ per extraneos : quæ rursus subdividitur, quod vel sit mulieris, vel extraneorum cæterorum heredum. sub extraneis vero comprehenduntur & liberi emancipati & reliqui extranei quicunque ; de *illis* prioribus unà cum ipsis heredibus suis verba faciam, nisi speciale de alterutris eorum quid obtinere deprehendero, quia plerumq, quod de repudiatione dicitur id ipsum de abstentione dictum censendum. *l. 89. deleg. 1. Greg. Thol. synt. jur. lib. 46. c. 6. n. 2.* Hos posteriores verò nostræ definitioni includere nolui, cum de istis in Const. h. ultra vel contra jus commune peculiare quidpiam cautum non reperiatur : sed soluta & libera heredibus extraneis, vel adeundæ hæreditatis, vel repudiandæ voluntas, secundum jura communia sit relicta. *l. 95. h. t. l. 6. princ. ff. ad SC. Trebell. §. ult. Inst. de her. qual. Cujac. ad l. 2. de excus. tut. per rat. l. 32. §. ult. C. de appellat. l. 27. pr. C. de testam. l. 64. §. 9. sol. matr. Carpz. 3. Const. Elect. 20. def. 11. n. 6. & seqq.* nec cogi possunt, nisi instituti alteri hereditatem restituere rogati sint. *l. 4. l. 14. §. 1. ad SC. Treb. Treutl. 2. vol. 12. th. 5. a.* modo sit sensus ille animi adire nolentis declaratus facto aliquo vel verbis. *Bocer. d. disp. 11. n. 74.*

PARS II. Membrum I.

SECTIO I. ART. I.

De Causa Efficiente.

1. **I**n speciali Omissionis hereditatis *consideratione* complectentis utrumque divisionis prioris membrum, subdivisionis posteriore de extraneis heredibus remoto, venit & *subjectum* Constitutionis ipsius, & *ejusdem extensio*. De qua infra part. 3. membr. 2. propositurus. Quod *subjectum* Constitutionis ipsius attinet, consideranda sunt ejus *propria & affinia*. de his infr. d. part. 3. membr. 1. Illa sunt vel *consentanea*, vel *dissentanea*. hac vid. infr. memb. 3. *Consentanea* sunt tum *causarum*, tum *effectuum*, de quibus vid. infr. membr. 2. *Causarum* verò aliæ sunt *Internæ*, aliæ *Externæ*. *Externæ Efficiens, & Finalis*, de hac vid. infr. art. 2.

2. De *Causa Efficiente* paucis nunc mihi sermo erit. *Remota* de Jure Civili communi est tam *jus Prætorium*: Prætor enim suis heredibus volentibus primùm permisit abstinere hereditate.

§.2.1. de hered. qual. C. A. th. 39. b. t. v. Angel. Perus. tract. fuitatis. q. 7. n. 17. qui exstat in rep. l. 12. de lib. & posth. quam jus Civile respectu sc. liberorum emancipatorum & relictæ uxoris, quibus æq; libera & adeundi, & repudiandi hereditatem est potestas. per modo dicta part. prima in fin.

3. Propinqua est jus statuarium Inclytæ huius S. R. I. liberæ Civit. Uti enim ex huius Constitutionis princ. apparet, illa Summo huius Reip. Magistratu, qui est Meister vnd Racht. Reform. Rachts Ordn: rubr. Sachen vor Grossen Racht gehörig §. 1. consilio & suffragio Dominorum XXIV virorum sancita est.

4. Cum enim Inclytus Magistratus huius Reip. (ut ad causarum Impulsivarum alteram sc. *procatarcticam* perveniam) videret, quod fœmine, ultra colum & fusum parum prudentes, Arniseus, de jure conn. c. 7. n. 31. solennia juris facile negligenter, ignorantiam tamen suam, juris cum effectu allegare possent, l. 9. pr. de jur. & fact. ign. statuario etiam huius Reipubl. in ipsorum favorem constituto jure sapius abuterentur, illudq; in fraudem ac dispendium creditorum detorquerent: His verò ita iniquè læsis & remedia querentibus pleraque judicia litibus replerentur, quarum recidendarum cura, omnibus iudicibus debet esse quam commendatissima; Carpz. part. 1. const. 1. d. 4. n. 1. Ampliss. D. Dr. Tabor, Promotor atq; Præceptor meus observantiæ cultu demerendus, in lect. ad lib. 1. Feud. c. 22. verb. & ad nostram. Constitutionem hanc & utilissimam & necessariam fecit, atq; in publica forma, ut omnibus innotesceret & observaretur, edi curavit ipsis Cal. Octobr. An. 1552. Const. b. in fin. Verum quod bonis legibus communiter contingere solet, ut illis nimium præmaturè senium suum afferatur. cum honore præfatus D. Dr. Tab. in q. 2. ad C. A. th. 2. ad SC. Vellei. & in tract. de Præsid. deb. eg. p. 1. art. 2. th. 4. per l. 53. §. 1. C. de Episc. & Cler. Rittershus. proëm. Expos. Nov. c. 3. n. 10. Idem ferè fatum etiam hæc nostra sensit Constitutio, abusui supra notato, vires mulierum pertinacia occultè suggerente, quem tamen repetitâ legislatione Magistratus ad limites debitæ observantiæ revocavit, & Decreto ad Minorem, quem vocant Senatum tanquam harum causarum competentem Ref. Ord. tit. Sachen vor Kl. Racht gehörig. §. 1. & 8. iudicem, ejusdemq; Referendarium dato, ut strictè Constitutionis observationi in decidendis huiusmodi controversiis, inhaerent, seriò admonuit. 15. ad Cal. Julii. An. 1620. ibi: Als werden Mr. vnd Racht des Kleinen Rachts

vnd deren Referent hiermit ernstlich erinnert/das hinfüro bey Erb vnd andern Cession fallen / berührte Sazung / fleißiger in obacht genommen/ vnd den jenigen etc.

§. Causa Impulsiva Interna seu *αὐτογενής* est juxta conservationem boni publici, læsi ex abusu Statuti, repetenda ex ipsa origine & ratione huius statutarii juris. Nam cum moribus suis serie multorum temporum insequentium Cives huius Reip. receperint, propter matrimonium rem admodum favorabilem, in cuius favorem multa specialia sunt introducta. Argentinenf. 2. consil. 12. n. 5. rerum stante matrimoniali consortio acquisitarum post obitum alterutrius communicationem, & successionem, Argent. 1. consil. 60. n. 31. Quæ etiam ex generali quadam ferè omnium totius Germaniæ consuetudine, in portionibus tamen ut plurimum discrepante, Thom. Lindem. Exerc. Iust. 5. th. 47. invec̃ta est. C. A. th. 26. n. 3. de rit. nupt. Ad. Keller. de succ. ab intest. 1. 22. n. 49. Sicut de Saxonia testatur Wes. in d. ff. d. 1. n. 6. Schneidevv. in Com. Inst. de hered. quæ ab intest. sub rubr. de success. int. vir. & uxor. n. 26. Carpzov. jurispr. for. p. 3. const. 20. def. 1. n. 1. in specie de oppido Jenensi, Coler. de proces. execut. part. 1. c. 3. n. 232. de Republ. Norinbergenf. Rittershus. in Expos. Nov p. 7. c. 17. n. 5. de Francofurtensi exstat eorum Reformat. part. 5. t. 5. v. 9. de Lubeccensi Republ. David Mævius. in Ius Lubecc. de Wirtenbergia exstat Wirtemb. Land. Rechts. part. 4. t. 5. 6. & 8. Bocet. cl. 3. d. 10. n. 58. de Palatinatu, de Bavaria, & Rep. Luneburgensi, aliisq; idem refert Rittershus. d. p. 7. c. 18. n. 7. Contra dispositionem quidem juris communis, l. sed si vir. pr. de don. int. vir. l. 12. C. de jur. dot. C. A. th. 26. n. 3. de rit. nupt. Chassan. in consuet. Burgund. Rub. 4. §. 9. verb. de tous debtes. in addit. v. sed hæc potuit. quod nullam regulariter successionem, neque societatem ratione bonorum inter conjuges constituit: per l. 1. §. 15. ad SC. Silan. l. 8. C. de pact. conv. tit. C. ne ux. pro mar. C. A. th. 26. n. 3. de rit. nupt. Wes. π. ff. d. 1. n. 6. Covaruv. rubr. de matr. p. 2. c. 7. §. 1. tom. 1. n. 5. Argent. 2. consil. 29. n. 24. nisi expressè contracta sit. ut l. 32. §. 24. de don. int. vir. & ux. l. 16. §. ult. de alim. leg. l. 17. §. 5. sol. matr. Non ergo obft. quod inter conjuges societas quædam esse videatur, multis id asserentibus, atq; nonnullis, ut Hispaniâ, Galliâ, aliisq; in locis juribus municipalibus statuentibus. nam & in jure nostro Civili socii conjuges & matrimonium Societas vocantur. l. ult. C. expil. her. l. 1. de rit. nupt. l. 1. rer. am. l. 22. §. 7. sol. matr. & Conjugium describit ipse Cicero 2. offic. quod Prima societas sit in ipso

Conjugio, proxima in liberis, deinde una domus, communia omnia. Quo tamen jure Civili societas inter conjuges nulla intercedit, nisi convenerit, per modo dicta. Societas igitur ista ad cohabitationem directa est, Covar. p. 2. *marim. c. 7 §. 1. n. 5.* aut consuetudinem conjugalem; *c. cum societas. 27. q. 2.* non ad Synallagma vel communem negotiationem ut in *l. 16. §. ult. de alim. leg. Arnif. de jur. connub. c. 7. n. 26.* Sed omne lucrum cum fructibus dotalibus, quod quod constante matrimonio acquisitum est, Marito tanquam ex ejus bonis & industria quæsitum *l. 51. de don. int. vir. l. 6. C. eod. Joh. Lopez. de lucr. mar. & ux. c. 4. n. 1. Chassan. in consuet. Burg. rubr. 4. §. 1. verb. en la puissance de son marry. n. 10. Marpurg. consil. 27. n. 139. vol. 1. cedere vult. Mantic. de tac. & amb. conv. lib. 12. t. 30. n. 1. & seqq. Wesf. d. n. 6. Kizel. syn. matr. c. 7. th. 1. ut quicquid uxor ex operis quæ marito debet, post Tiraquell. Wesemb. par. de rit. nupt. n. 6. v. maximè. David. Mævius part. 2. in lus. Lubeccens. tit. 2. art. 12. n. 133. acquirit, marito suo acquirat: *l. 48. pr. de oper. libert. Joh. Lopetz d. loc. cap. 6. n. 9. Syntagm. com. opin. tom. 2. lib. 7. tit. 1. n. 154.* neq; ex istis bonis mariti defuncti quicquam uxori debeat, nisi illi specialiter per pacta dotalia, vel statuta loci sit provisum. Argent. 2. consil. 11. n. 19. Interim tamen dubitandum non est, quin ejusmodi statuta & consuetudines successione conjugum inducentia validitate suâ nitantur. Arg. d. consil. 11. n. 17. Rittersh d. part. 7. c. 18. n. 7. Gail. 2. obs. 124. n. 1. Ad. Keller. de succ. ab intest. t. 22. n. 52. tanquam Juri Civili conformia, *l. 1. auth. si tamen. C. de secund. nupt. desumpta ex Nov. 127. c. 3. Nov. 22. c. 30. Althus. dicaol. lib. 1. c. 59. n. 11.* quippe & Romulus de successione conjugum sanxit, teste Halycarn. lib. 2. ibi: *Vxor enim pudica & marito semper obsequens, æq; ac ille domus erat Domina, & in eius mariti bona succedebat heres sicuti Parentis filia, ex asse quidem, si is sine liberis ac intestato decederet: si prolem relinqueret, ex æquo cum liberis.* Arnif. de jur. connub. c. 7. n. 7. Præcipuè in Inclyta hac nostra Republ. Argentinensi, qua Successio mulierum Statutis ita deferentibus ad trientem rerum constante matrimonio acquisitarum, defuncto marito, se extendit. Kl. Rh. D. fol. 14. art. wie man ein Widmen halten soll. ibi: Nämlich des Manns freund die Zwenztheil / vnd der Frawen freund das Dritttheil. 2c. & fol. 19. art. was den Kindern zugehört nach ihrer Mutter todt. & seqq. C. A. th. 4. unde vir & ux. In marito verò & ejus heredibus, mortuâ muliere, usque ad bessem. Kl. Rh. D. d. loc. Atque ita sibi invicem heredes fiunt, modo legitimum fuerit matri-*

matrimonium non putativum: *fac. l. 1. C. und. vir & ux.* Didac. à Segura *de lucr. mar. & ux. n. 100.* Attamen secundum naturæ ordinem, mulier quando sentire commodum, & adire delatam sibi hereditatem vult, incommodum quoque suscipere, *l. 10. de R. I. c. 55. d. t. in 6.* Petr. Sanz. *de divis. bon. lib. 2. c. 12. n. 21.* Arnif. *d. c. 7. n. 28.* & quamvis aliàs debita ex bonis mariti, non uxoris, solvenda sint, ideoq; etiam maritus, quando bona sua debitoribus permittit, uxoris res separare debeat, *Nov. 135. c. 1.* hîc tamen ex solvere pro portione sua hereditaria æs alienum, quod stante matrimonio Maritus contraxit, tenetur. *fac. l. 8. l. 20. §. 4. h. t. l. 3. pr. de bon. poss. l. 2. C. de he. vel act. vend. §. 1. I. de perp. & temp. præsc. Kl. Rh. D. fol. 21. art. der da erbt soll auch gelten vñ bezahlen nach der markal. & fol. 22. art. wie Mann oder Frau mit ihren Kindern etc. circa fin.* Ne igitur beneficium Statuti successionem mulieri deferentis, in odium eius retorqueri possit, *contra c. 61. de reg. jur. in 6. l. 6. C. de LL. C. A. th. 7. d. t.* eadem ratione, quâ communiter heredibus jus deliberandi, v. Greg. Tholos. *synt. jur. lib. 46. c. 2. n. 28.* & repudiandi datum est. *Greg. d. lib. 46. c. 6. n. 16. & seqq.* omittendi facultas in iisdem statutis viduæ permissa est. *Kl. Rh. D. fol. 21. art. was ein Frau nehmen soll die nicht erben will.* Quâ facultate cum sæpius mulieres abuterentur, inventis contra ea quæ rectè justeq; sancita sunt fraudibus, sicut conqueritur Just. *in N. 38. præf. §. 1.* protrahendo in longum tempus voluntatis suæ de adeunda, vel repudianda hereditate declarationem, & varia inde incommoda secuta sint, tanquam cognitis causis, faciliorem haberent cognitionem remediorum, docente Aristot. *5. polit. 8.* Certam formam Const: *b. dare* Inclytus Magistratus motus fuit, sancitis in minus obtemperantes pœnis.

6. Causam proximam, constituit personarum hereditatem omittentium voluntas; liberum enim arbitrium tam mulieres quam liberi vel omittendi, vel arripiendi jus hereditarium habent: quod velle possit is, cuius est non nolle *l. 3. de R. I. l. 4. h. t. fac. l. 37. de R. I. C. A. th. 52. de re iud.*

ARTIC. II.

De Causa Finali.

Finis omissionis est, & *primarius*, & *secundarius*: Ille, est securitas omittentium hereditaria bona ne sc. temerè æri alieno per aditionem hereditatis implicentur, & creditorum exactionibus obnoxii.

noxii fiant, sibi res suas, hereditate se abdicantes salvas habeant ac sine incommodo hereditario præcipiant; & ut Patris seu mariti potius, quam ipsorum filiorum atque viduæ bona à creditoribus possideantur. §. 2. *I. de her. qual. C. A. th. 39. h. t. Secundarius* est salus publica, cum inter sit Reip. non modo ut mulieres dotes suas salvas habeant. *l. 2. de jur. dot. l. 1. sol. matr. C. A. th. 3. d. t.* Sed etiam ne creditores plerumque plures propter unius commodum in damnum incurrant, suoque defraudentur, *contra l. jure. 206. de R. I. c. 48. d. t. in 6. Ampl. D. D. Tab. in Elem. Jurispr. p. 2. th. 22. ex 0.* & in facultatibus suis periclitentur; ex quo sequitur, interitus civium, & imminutio mercatum: quibus nihil Respubl. habet & utilius, & uberior. *Senec. lib. 1. & 4. de benef. 12. l. 2. de nund. Venator. in anal. pont. jur. tit. de contr. empt. circa fin.* Et hæc hæctenus de *causis externis*, sequuntur nunc *interna.*

SECTIO II.

De Causa Materiali.

Non nolle, aut velle omittere, hereditatem, cum sit de genere permissorum, regulariter quilibet habet; nisi prohibeatur vel naturâ, vel lege seu statuto: Convenienti ordine ad *causarum internarum* alteram progrediendo sc. *materialem* congruâ distinctione in *objectivam*, de qua infra art. 2. & *Subjectivam* distributam, adhibitâ, de hac primo agam.

ART. I.

De materia Subjectiva h. e. iis, qui omittere possunt.

1. **A**tque circa hanc *materiam subjectivam* in præsens disponenti non modo *cui detur* ommissio hereditatis, sed & *cui non detur*, mihi occurrunt; Ex iis, qui omittere possunt, & debent quidem I. in genere omnis, qui const. hujus beneficio frui vult, sive sit Civis *l. 9. de j. & j. c. à nobis 12. X. de sent. excom.* Carpz. *Jurispr. for. p. 2. const. 14. d. 53. n. 4.* sive Incola *l. 1. ad Municip. l. 150. de V. S. c. ult. X. de for. comp.* Joh: Köppen *decis. 31. n. 22.* Gail. 2. *obs. 35.* Ad Keller. *de succ. ab intest. t. 22. n. 48.* sive Extraneus, modo sub jurisdictione hujus Civitatis, hereditas de qua quæritur sita sit. Natt. *cons. 148. n. 3* Gail.

Gail. 2. *obs.* 124. n. 16. Mevius in *jus Lubec. quæst.* 4. n. 22. vel defunctus domilium habuerit, l. 65. de *jud. d. c. ult. de for. comp.* cui res mobiles adhærent, Carpz. 3. *const.* 12. *def.* 13. n. 9. Jac. Schultz. p. 1. q. 39. & 43. ceu accessorium suo principali. l. nam. 2. de *pecul. leg.* vel etiam bona immobilia possederit: quia tunc eorum instar & mobilia eodem censentur jure, & omnia subesse jurisdictioni huius civitatis, ubi sunt sita. l. huiusmodi. 84. §. *legatum.* 10. de *leg.* 1. l. 86. de *leg.* 2. l. 86. de *leg.* 3. l. 35. §. 3. de *hered. instit.* Hartm. Pistor. *obs.* 55. n. 3. Mev. d. q. 4. n. 27. Nam Statutum circa ordinativa processus comprehendit non tantum cives loci, sed etiam incolas & quoscunque forenses, qui ad locum statuti veniunt, ibiq; litigare intendunt. Coler. de *process. execut.* p. 1. c. 3. n. 228. Chassan. in *consuet. Burg. rubr.* 4. §. 2. verb. *Selon la generale coustume.* n. 11. Mevius d. q. 4. n. 7.

2. II. II, qui omnibus requisitis Constit. hujus diligenti observatione satis fecerunt, atq; debito tempore Inventarium conscripserunt. Const. h. §. *Gleicher gestalt. & §. Vnd nach.* Neque obstat, quod Inventarii confectio propriè heredi conveniat l. ult. §. 2. C. de *jur. del.* & sit actus hereditarius. Gylman. *Symph. præj. Cam. v. hereditas.* proindeq; qui confecit Inventarium hereditatem credatur adivisse, ut abstinere amplius posse non videatur. Mascard. de *prob.* vol. 1. *concl.* 48. n. 1. & 2. Nam duplici respectu fieri inventarium potest, vel animo adeundi hereditatem: d. l. ult. §. 2. si quidem uti beneficio inventarii nemo potest, nisi qui heres est, ut alio non, nisi certo adeundi proposito negotium conficiendi Inventarium suscepisse videri possit. Vel simpliciter, & ut saltem ad notitiam heredis describatur res hereditariæ, quo magis fieri certus de viribus hereditatis possit. d. l. ult. §. 14. pr. C. de *jur. del.* qui actus inventionis necessariò additionem non infert. Roll. à Vall. de *Inv.* p. 3. q. 3. Mant. de *conject. ult.* vol. lib. 12. t. 9. n. 15. Mascard. d. *concl.* 48. n. 3. v. Fach. 6. *contr. jur.* 54. Atq; hoc respectu posteriori, Inventarii confectionem permittit non modo, sed & necessariò heredi injungit Const. h. §. *vnd nach. ibi: mit fleiß Inventirt werden/wo sich dann befinde/ daß ic. nützer wäre/vngeerbt außzugehē/dann ic. quod expresse quoq; indicat in §. Würden aber die ic.* Ex quibus locis luce meridiana clariùs apparet, quòd declaratio voluntatis de adeunda vel repudianda hereditate ipsam demùm Inventarii sequatur confectionem, non verò præcedat. III. Is, qui sentit comòdum, licet incomòdum quoq; sentire debeat. ut *supr. dict.* quibus add. c. *charitatem.* 45. *caus.* 12. q. 2. In nonnullis tamen id non procedit,

dit, arg. §. un. l. de leg. Patron. tut. ubi Dd. ut in l. 6. §. 2. com. div. l. 17. §. 1. pro soc. adde Glos. ad c. cum secundum. de prabend. Sic & in specie propositæ nobis materiæ, Vidua omittendo hereditatem exonerare se debitis hereditariis potest, Francofurt. Erneuerthe reform. part. 3. t. 7. §. 8. fac. Sanz. de divis. bon. lib. 2. c. 12. n. 26. Garl. de conjug. acquæst. n. 149. & 155. Solis de bon. const. matr. acquis. q. 38. Decius cons. 260. Chassan. in consuet. Burg. rubr. 4. §. 20. licet commodum aliquod ex defuncti bonis percipiat, quia id non petit tanquam heres, sed tanquam creditrix. fac. l. 31. pr. sol. matr. Argent. 1. cons. 90. n. 5. in med. Didac. à Segura de lucris mar. & ux. n. 23. Veluti quando consequitur viduum sibi in pactis dotalibus promissum. Const. b. §. Jedoch mit der. ibi: ihren Widem/ob sie Widem hätte. IV. Etiam si vestimenta quoque quædam præcipiat, & annulum arrhabonem, s. arthæ nomine in ipsa desponsatione publica sibi datum, tamen propter commodum istud onus nullum sustinet. d. §. Jedoch. ibi: vnd ihr gemahel fingerlin. Kl. Rh. D. fol. 21. art. was ein Fraw nehmen soll / die da nicht erben will. ibi: vnd darzu ihr mahel fingerlin daß ihr zu brulauff geben ist &c. V. Hæredes viduæ. Argent. 2. consil. 29. num. 22.

3. Ita etiam Liberi, l. liberè omittunt hereditatem Paternam, & tamen absque onere hereditario vidua sua, siue sint antenuptialia & brautlauffs widem; siue quæ constante matrimonio priori, vel etiam posteriori constituta, sed prioritate temporis munita sunt, & vulgo vocantur post nuptialia nachwidem lucrantur, Const. b. §. So viel dann die kinder ihre brautlauff vnd nachwidem / ibi: vor menniglichen ihre prælationes haben. quia ea non ut hereditatem Patris, sed tanquam debitum ex conventionem, pactis dotalibus, vel statutis deferentibus petunt. Arg. 2. cons. 29. n. 22. Usq; adeò, ut de viduo brautlauffs widem / nec Parentes quidpiam alienare vel obligare, nec liberi eo de fraudari ullo modo possint, pœna certa pecuniaria & relegationis fraudem facientibus comminata. Kl. Rh. D. fol. 15. art. Wie daß man die kind nicht betriegen soll mit der Ehe in seinen weg. Sic filia, quæ dotem à Patre defuncto accepit: licet etiam in prædiis consistat, in quibus matri ejus viduum constitutū, vel pro illius bonis hypothecæ obligata fuerint. l. 2. C. de revoc. his que in fr. cred. modo consentiente matre in illis prædiis Pater dotem constituerit. l. 1. ff. quib. mod. pign. solv. Gabr. Mudæus de Contractibus. tit. quib. mod. pign. solv. p. 351. n. 13. II. Pupilli 7. annis maiores accedente tutorum auctori-

authoritate: *l. 9. l. 49. h. t. l. 5. C. eod. l. 1. §. 4. de success. Edict. l. 9. §. 2. de auth. tut. junct. l. 18. pr. et. §. ult. C. de jur. de lib. vel Magistratus. d. §. ult.* Sed vix est, ut hoc posterius obtineat, Magistratu h. Reip. pupillis non authoritate, sed datione tutorum prospiciente. *Const. h. §. trüge sich. ibi: darauff sollen sie ex officio bevöggt get.* III. Tutores pupillorum in infantia adhuc constitutorum. *Const. h. §. Und nach. ibi: Durch der kinder vögt. l. 18. §. 3. C. de jur. del. l. ult. §. ult. v. sin vero. C. de bon. qua lib. arg. l. 1. §. 2. de adm. tut.* IV. Quod obtinet etiam si impuberes Paternæ se hereditati immiscuerunt. *l. 11. l. 57. h. t. Bocer. clas. 3. d. 11. th. 65. l. 2. pr. & §. 1. de adm. tut.* V. Puberes, cum de jure communi inviti Curatores non accipiant, §. 2. *I. de Curat.* absque eorum consensu omittere hereditatem possunt: *l. 57. §. 1. h. t. si modo curatores non habeant. Ampl. D. Dr. Tab. disp. 12. ad Wesemb. π. n. 4. q. 3.* Secus h. nostrâ *Const:* qua puberes, minores tamen 20. annis, hereditatem omittentes curatorum consensum adhibere tenentur, idq; ex duplici ratione: 1. quia eius ætatis hominibus absq; curatore quidpiam gerere, Statuta nostra non permittunt: Egressis verò istam ætatem & sic maioribus factis, rei demum suæ administrationem liberam concedunt. *Al. Rh. D. fol. 16. art. wie daß ein 20. jährig kind mag seyn. & fol. 17. art. wie man kind bevöggtigen soll.* 2. Quod omissio hæc judicialiter fieri debeat. *Const. §. Und nach.* in judicio autem minor sine curatoris consensu legitimam standi personam non habeat. *l. 1. l. ult. C. qui leg. person. l. 1. C. qui pet. tut.* VI. Puberes qui se immiscuerunt, petitâ in integrum adversus damnosâ hereditatis aditionem restitutione. *l. 1. 2. C. si min. ab her. se. abst. l. 57. §. 1. ff. h. l. 3. §. 2. l. 7. §. 5. 9. 10. de minor.* VII. Ii qui se immiscuerunt hereditati ex sua portione, si postea alia portio per abstentionem sui heredis eidem accreverit, possunt in totum rursus abstinere. *l. 55. h. t. C. A. th. 26. n. 3. eod. tit. ubi ad l. oppositam responder. eademq; conditio etiam heredi defertur. l. 56. h. t.* VIII. Filius Patris sui (antequam se avi hereditati immiscuit) defuncti hereditatem omittere potest, & apprehendere avita bona; sed bon. possessione petitâ. *l. ult. C. und lib. Fachin. 6. controvers. jur. 66.* IX. Filius substitutus fratri suo pupillariter, licet retineat fraternam hereditatem. *l. 12. de vulg. & pupill. subst.* X. Et è contra nepos, heres necessarius, abstinere se ab avi hereditate potest, retinere autem Patris sui hereditatem mortui priusquam sciret se necessarium extitisse. *l. 7. §. 1. ff. h. t. Matth. Matthesilan. de succ. ab intest. membr. 1. art. 1. n. 9.* XI. Ei qui adiit metus causa, abstinendi fa-

cultas datur. *t. 16. §. ult. l. 85. ff. h. t. l. 21. §. 5. quod met. caus. XII.* Qui ignorans possedit aliquid ex hereditate, quia is abstinendi beneficium amisisse non videtur. *l. 87. pr. h. t.*

ART. II.

De his qui omittere non possunt.

I. **P**ersonarum, quæ ab omissione hereditatis arcentur, aliæ sunt quæ *naturâ* prohibentur; aliæ quæ *lege*. Prohibite *naturâ* sunt. I. Ii, quibus non est delata hereditas. *l. 13. cum seq. l. 21. §. 2. l. 70. ff. h. t. l. 151. de V. S. l. 1. §. 7. de succes. Ed.* II. Ignorantes mortem defuncti, vel etiam delatam sibi esse hereditatem. *l. 19. l. 23. h. t. l. 8. C. de jur. del. §. 6. l. de hered. qual. Const. h. §. Wo aber der Mann. ibi: nach dem sie ihrs mans abgang in erfahrung kommen.* Ea enim quæ animi destinatione agenda sunt uti hîc ommissio hereditatis, *d. §. 6. & text. mod. alleg.* verâ & certâ scientiâ tantum perfici possunt. *l. 76. de R. I. l. 11. Infans, i. e. 7. annis minor: l. 9. ubi Gloss. l. 18. h. t. l. 11. de autb. tut. l. 1. C. ad SC. Tertull.* animus enim & iudicium seu voluntas, quæ ad omissionem hanc requiritur, in infante deficit, cuius iudicium nullum est, *d. l. 9. l. 1. §. 3. l. 32. §. 2. de acquir. poss.* IV. Furiosus, quia & in hoc deficit voluntas. *l. 47. l. 9. l. 63. junct. l. 18. h. t. Wes. in Com. l. de her. qual. §. sui autem. lit. d. per l. 24. de Obl. & Action.* Verùm cum Parentum hereditas ipsis deferatur ipso jure, ut sui heredes & necessarii sint, etiam absq; curatoris facto. *§. sui autem. 3. l. de her. quæ ab intest. l. 63. ff. h. t. l. ult. §. 2. C. de cur. fur.* atque ita actionibus hereditariis implicentur: ne quod beneficii loco ipsis indultum est, redundet in ipsorum læsionem, *contra reg. quod ob. 61. de R. I. in 6. ubi Heint. Canis. in Com. exemplo infantis l. 18. §. 3. C. de jure del. l. 18. ff. h. t. l. ult. §. ult. v. sin vero. C. de bon. quæ lib. si inutilem pupillo hereditatem fore evidenter deprehenderit. l. ult. §. 5. in fin. & §. 3. C. de cur. fur.* Ampl. D. Dr. Tab. in prælect. Cod. ad d. tit. de Cur. fur. v. in non faciendis. abstinendi facultas curatori nomine furiosi relinquenda erit. *Glos. ad. d. l. ult. §. 2. C. de cur. fur.* Neque enim hæc in jure ei facultas denegata reperitur, neque Constit. *d. §.* Unde nach. hanc speciem excipit, sed generaliter loquitur, ideò etiam generaliter accipienda. *arg. l. 9. §. ult. v. & licet. de jur. & fact. ignor. l. 1. §. 1. de leg. præst. Obrecht. lib. 3. Feud. cap. 5. n. 13. Reincking. de reg. secul. lib. 3. cl. 1. c. 10. n. 29. Carpzov. 1. const. 3. def. 4. n. ult.*

2. *Lege* prohibentur omittere hereditatem, I. vidua & Li

Liberi puberes, qui se immiscuerunt bonis Paternis. §. *Extraneis*.
Inst. de her. qual. l. 11. l. 57. pr. ff. b. t. Cujac. 17. *obs.* 3. Ant. Fab. in
Cod. lib. 6. t. 12. d. 10. Joh. Raynaud. *tract. fuitatis. n. 12.* Se autem im-
miscuisse creduntur, qui remoto familiae vinculo, id est, patria pote-
state, C. A. 8. 4. *de his qui sui. se pro herede gerunt. l. 87. ff. b. t.* de quibus
vid. C. A. *th. 13. de acquir. heredit.* II. Alter filius, qui postquam prior
abstinuit, hereditati se immiscuit, *l. 38. b. t.* III. Filius qui se quidem
abstinuit Patris hereditate: sed ex hereditati fratris hereditati se im-
miscuit ex substitutione. *l. 41. b. t.* IV. Heres, qui coheredis sui absti-
nentis portionem agnoscere non vult suam retentam: Is enim utraque
retinere cogitur, ut nec portionem coheredis sui omittere possit.
l. 55. ff. b. t. nisi coheres minor sit, & ex intervallo demum per auxi-
lium in integrum restitutionis petitum ab hereditate se abstineat.
l. 61. ff. b. t. V. Coheres, cui licet per abstentionem sui heredis por-
tio hereditatis altera accrescat, conditio tamen non defertur, an re-
cedere à tota, an totam agnoscere velit? si creditores eum pro sua
tantum parte convenire velint. *l. 55. b. t.* Idem juris est in herede
immiscentis. *l. 56. b. t.* VI. Supervacaneum videtur de servis loqui;
quod ii quoque omittere hereditatem nequeant: tum quia servo-
rum usus nostris moribus non sit, C. A. *tit. de mort. caus. don. in fin.*
omni servitute circa Caroli Magni tempora planè abolitâ, teste
Bodin. *l. de Republic. c. 5.* tum quia instituti sive velint, sive nolint
heredes fiebant necessariò, nullo omittendæ hereditatis remedio
relictò. *l. 57. §. 2. l. 20. §. 1. b. t. §. 1. l. de her. qual.* VII. Incertus de jure
suo. *l. 23. l. 15, 16, 17. ff. b. t. l. 14. de bon. poss.* quod non de incertitudi-
ne ea accipiendum, quæ versatur circa qualitatem aut quantitatem
bonorum relictorum, & est deliberantis, an hereditas sit solvendo,
vel minus? Greg. Tholos. *syntag. jur. lib. 46. c. 6. n. 3. & 9.* quæ omnino
est adæquata huic Const: §. *Erstlich. ibi: vmb dessen Nahrung es*
sorglich gestanden. & §. trüge sich. ibi: mißlich. Sed de heredis incer-
titudine juris sibi competentis, & existentiae, utrum heres sit an-
non? *dd. text.* dubitans enim & ignorans æquiparantur. *Dd. ad l. 5. C.*
qui admit. ad. bon. poss. l. 13. §. 1. b. Alex. cons. 14. vol. 5. n. 6. VIII. Substi-
tutus, antequam decernat institutus de hereditate. *l. 13. §. 2. ff. b.* IX.
Heres eius qui se jam immiscuit. *l. 7. §. fin. b.* X. Filius, adspirans ad
facultates avi paterni, Patris sui post defuncti hereditatem omittere
nequit. *l. ult. C. und. lib.* Alteram enim hereditatem sine altera susci-
pere non potest; sed vel utrique se immiscere, vel in totum iisdem

abstinere necesse habet, idq; ex competente sibi transmissionis jure.
l. un. C. si ante apert. tab. quoniam sui etiam ignorantes, Parentum
hereditatem ad heredes transmittunt. *l. 8. C. de suis & leg. lib. l. 2. §. II.*
ff. ad SC. Tertull. ubi Barth. Cuj. 4. obs. 6. XI. Tutor pupilli *l. 8. de bon.*
poss. junct. l. 1. §. 4. de success. Ed. Gloss. ad l. 9. h. t. XII. Sic nec pupillus
tutoris auctoritate destitutus. *l. 11. l. 9. §. 3. de auth. tut. arg. d. l. 1.*
§. 4. l. 5. Cod. h. t. XIII. Et filiafam. jussu Patris non præcedente.
l. 13. §. ult. h. t. ne ea, dum liberos non habet, in fraudem Patris o-
mittat. *fac. Garl. de Conjug. acquæst. n. 148.* XIV. Nec Pater sine volun-
tate filia. *d. l. 13. §. ult. l. 11. C. de jur. del. l. ult. pr. C. de bon. quæ lib.*
XV. Vidua quoque, licet sit minorennis, imò etiam si majorennis
absque Curatore negotium omittendæ hereditatis ex hac Const. su-
scipere posse non videtur, quod Curatoris constitutio inter cæteras
observationes prima sit, quæ requiritur. §. *Erstlich. ibi: sich vnd ihre*
Kinden vor recht lassen bevõrgen. Sic in §. *Wo aber.* & §. *Gleicher*
gestalt. XVI. Curator furiosæ viduæ relictæ, vel etiam liberorum
superstitum emancipatorum in furore existentium. *l. 1. §. 5. de suc-*
cess. Ed. Quod decretalis bon. possessio eis deferatur; *l. ult. §. fin. a. 3. C. de*
cur. fur. l. 2. §. si quis. II. ad SC. Tertull. decretalis autem bonorum
possessio repudiari nequeat, *C. A. th. 5. n. 1. de success. Ecl.* cum non sit
delata, antequam decernatur. post decretam verò bon. possessionem,
sæpe sit repudiatio, quia quod acquisitum est repudiari non potest.
l. 1. §. decretalis. 7. de success. Ed. Equius tamen esse cenfeo, ut, si cura-
tor non utilem ei successionem existimaverit, & bon. possessionem
agnoscere nolit, *l. ult. §. 3. & 5. de cur. fur.* voluntati eius stetur, *l. 11. de*
auth. tut. & secundum quod rectius & utilius erit, ne bona jaceant, ex-
emplo infantis *l. ult. §. ult. C. de bon. quæ lib. l. 18. §. 2. C. de jur. del. proximo*
cuiq; possessio detur; iis tamé omnibus præstitâ cautione, de resti-
tuendis bonis, quibus debentur, siue in furore decedat, siue compos
mentis factus antequam agnoverit moriatur, l. 1. ff. de bon. poss. fur.
infant. siue etiam ipsa ad sanam mentem redierit, acquirere bon.
possessionem malit. *fac. d. l. 1. junctâ l. ult. §. ult. C. de bon. quæ lib. l. ult.*
§. 7, 8, 9. C. de cur. fur. add. C. A. th. 9. n. 8. h. t. Verum cum in casu Const.
huius, & de ære alieno suspectæ hereditatis, cujus acquisitio damno-
sa ad eunti fore timetur, proximorum forte quis heredum bon. pos-
sessionem accipere noluerit? quid statuendum sit, vix, ac ne vix qui-
dem reperio, in quo opinione certa, acquiescere possim. Ut animo
mihi sententia surgat, hanc speciem in numerum earum referen-
dam

dam esse, quæ Inclyti Magistratus speciali decisione & posteriore
lima opus habent, & quarum restitutionem & correctionem suo li-
bi arbitrio reservavit. Const. b. §. Jedoch so wollen wir uns in alle weg
vorbehalten hierinn besserung vnd enderung zu thun. XVII. Filius, qui
bonis Paternis se abstinuit, si per suppositam personam emptoris,
bona Patris mercatus probatur. l. 91. de acquir. hered. præsumitur
enim fraudandi animo fecisse l. 2. C. h. & doloso, propter clandesti-
nitatem in factis occultis, ut loquitur Bald. in l. error. in 4. col. C. de
jur. & fact. ign. Nic. Reusner. 1. cons. 5. n. 78. & 79. XVIII. Qui pre-
tium omittendæ hereditatis causa accepit, l. 24. h. t. l. 2. si quis om.
caus. test. l. 1. C. eod. l. 1. C. de fideic. lib. Pac. 5. Enant. 99. XIX. Qui dicit
se nolle hereditatem retinere; aliquid autem ex hereditate amove-
rit, Const. b. §. Würde aber hernach. ibi: des guths jetzt vereußert/vßtra-
gen. l. 71. §. 4. 6. h. t. Chassan. in Com. in consuet. Burg. rubr. 7. §. 1. verb. lo
plus prochain. n. 8. Cod. Fabrian. lib. 6. t. 12. def. 2. n. 9. & def. 8. vel amo-
vendum curaverit, d. §. Würde aber. ibi: oder solches durch andere. d.
l. 71. §. 5. 7. callido atque maligno animo. d. §. Würde. ibi: gefährdet.
d. l. 71. §. 8. C. A. th. 14. n. 1. h. t. neque refert pubes amovens sit, an im-
pubes; cum malorum mores infirmitas animi non excuset: l. 1. & 2.
C. si adv. del. l. 23. ff. de furt. modo proximi sint pubertati, §. in summa.
18. l. de obl. quæ ex del. masculi scil. 10 $\frac{1}{2}$. ætatis annum, fœminæ 9 $\frac{1}{2}$.
compleverint. Dr. Flach. de priv. & publ. del. disp. 1. th. 23. quod tamen
arbitrio judicis etiam relinquendum putat. d. disp. th. 22. per alleg.
C. A. th. 20. n. 7. de furt. Amovisse autem accipitur, qui quid aliena-
verit, seu interverterit, d. l. 71. §. 6. d. §. Würde aber. ibi: des guths jetzt
vereußert. aut abstulerit, aut celaverit, d. §. 6. contraq; juramentum
inventarii reticuerit, d. §. Würde aber. ibi: vnd vber den endt eygens
vnd zeigens. aut consumpserit d. l. 71. §. 6. præter necessaria alimen-
ta, quæ ipsis relinquenda: Const. b. §. Dieweil aber. confer. infra
membr. 2. §. 2. art. 1. th. 2. XX. In genere denique omnis, qui vel quæ-
cunque sit, qui omnibus hujus Const. requisitis legitimâ serie atque
strictâ observatione non satisfecerit. Const. b. §. Gleicher gestalt. ibi:
vnd nit alles wie hievor vermeldet ordensichen vollstrecken. d. Decret.
de An. 1620. ibi: nicht richtig nachsetzen. Althus. dicaol. lib. 1. c. 44. n. 6.
per l. 19. l. ult. §. pen. C. de jur. delib.

ARTICULUS III.

De Materia Objectiva, seu

Rebus, quæ in omissionem istam veniunt.

1. **M**ateria Objectiva est id, circa quod versatur hæc ommissio, nim: jus hereditarium à defuncto relictum, Uxori & liberis superstitibus delatum. Quod rursus dupliciter considerandum venit, cum in *thor.*, tum in *apri.* comprehendit enim non modo res illas, *quæ in omissionem veniunt*; verum etiam istas, *quæ non veniunt*, sed vel à muliere *infr. art. 4.* vel liberis *infr. art. 5.* præcipiuntur.

2. *Res quæ in omissionem veniunt*, sunt 1. Regulariter omne jus quod defunctus habuit: *l. 1. 2. l. 80. ff. h. t. l. 20. C. de jur. del. sc. tota hereditas, l. 24. l. 119. 138. l. 208. de V. S. l. 50. de her. pet. Paul. lib. 3. sent. cap. 6.* seu quantumcunque sibi juris delatum est; ut si pro parte tantum sibi hereditas debeatur, amplius etiam quam pro ea parte omittere non intelligatur: *l. 2. 8. h. t. Carpzov. Jurispr. forens. p. 3. const. 20. d. 14.* nisi eidem aliqua alia, aut tota hereditas accreverit. *l. 55. h. t. l. 20. C. de Jur. del. Wes. in Com. Inst. de her. qual. §. 6. n. 5.* partem enim agnoscere, alteram verò repudiare non potest. *dd. text. Greg. Tholos. syntag. Jur. lib. 46. c. 6. n. 7.* In nostra hac Civitate Statutis deferentibus, ut *supr. sect. 1. art. 1. n. 5. dictum*, ratione uxoris omitenda venit, triens bonorum acquiritorum; ratione liberorum, bes. Sed hæc de rebus in territorio sitis. Quoad bona extra territorium sita, interest, utrum bona sint mobilia, an immobilia? *in his* statutum nostrum cessat *arg. l. ult. ff. de jurid. l. 27. de tut. & cur. dat. l. 4. C. de jur. fisc. eo obtinente jure, quod usus loci, ubi res sitæ sunt, approbat. l. 1. 2. ult. C. ubi in rem. act. l. un. C. ubi de her. ag. l. 4. §. 1. de cens. Gail. 2. Obs. 124. n. 10. Reincking. de reg. secul. lib. 2. cl. 2. c. 10. n. 18.* quam magis communem opinionem esse refert Moller. *lib. 1. semestr. 29. n. 1.* Illa verò sc. mobilia secundum observationem in Const. præscriptam omitti possunt, modo defunctus fuerit subditus, vel domicilium suum in hac civitate habuerit; *per l. 35. §. 3. ff. de her. inst. l. 32. inf. de pignor. Coler. de proces. exec. part. 1. c. 3. n. 252.* quia omnia mobilia familiæ conservandæ necessaria, ad domicilium destinata ab eo existimantur *l. 27. §. 1. de fund. instr. l. 78. §. ult. l. 86. de leg. 3. Carpz. 3. const. 12. d. 13. n. 1.* vel si id incertum, originem. *d. des. 13. n. ult.* Quod de mobil.

mobilibus dictum, etiam locum habere in nominibus vult idem Carpz. 3. *const.* 12. d. 14. n. 3. quia jura & actiones ex persona creditoris æstimandæ sunt, & ejus personæ tenacissimè inhærent l. 3. pr. ubi *Glos. pro socio.* Coler. d. cap. 3. n. 254. quasi ossibus ejus infixæ. Mev. in *Ius Lubec. quæst.* 6. n. 31.

3. In specie autem sunt eæ res, de quibus præcipuè agit nostra Const. sc. quæ I. constante matrimonio acquisitæ sunt, quarum defuncto altero, alteri certæ partis successio defertur, de qua modo dictum. Neque hîc inter bona operosè distinguendum erit, cujusnam industria acquisita sint? multò minus separatio aliqua instituenda. Loquuntur enim statuta nostra non de alterutrius labore industriave quæsitis; sed indistinctè de acquæstibus, *Al. Rh. O. fol. 20. art.* Was die Frau nach ihres Manns Todt zuvor nehmen soll. *ibi.* was sie aber gewinnens guths habend/ das sie vnd er miteinander gewonnen haben. & *fol. 14. art.* Wie man ein Widem halten soll/ der mit gemeinem guth gewonnen ist. Ut dubitandum non sit, licet res fortè quædam in specie ostendi possint hujus vel alterius conjugum operâ quæsitæ, quin in universum utriusq; operâ atque diligentia acquisitæ intelligantur. *Anchar. conf.* 102. n. 3. & 4. incip. contra dictam donationem. *Joh. Lopez. de lucris mar. & uxor. c. 9. n. 63.* Petr. Santz. de div. bon. lib. 2. c. 11. n. 15. fieri enim non potest, quin uxoris diligentia & industria aliquid si nō in acquirendo, in conservando tamen & ne bona deminuerentur adjecerit, aut saltem in aliis maritum relevaverit. *Car. Molin. conf.* 13. n. 3. & 11. *Joh. Lopez. de lucr. mar. c. 6. n. 2.* quibus add. exempla ab *Arnifæo de jur. connub. c. 7. n. 17.* ex Sacris adducta. Ubi hoc etiam advertendum, quod statuta, bona constante matrimonio acquisita, de quibus modò sermo est, non intelligantur juridicè h. e. quæ deducto ære alieno supersunt; l. 39. §. 1. l. 87. §. 2. ad L. falc. l. 6. C. eod. Petr. Santz. de div. bon. c. 12. *Argent. 2. conf.* 28. n. 25. sed populariter, ea bona, quæ ante matrimonium neuter conjugum habebat, sed quocunque modo atque contractu constante matrimonio compararunt, vel etiam de allatis in matrimonium eo durante immutarunt, siue specificatione, §. 25. 26. l. de rer. div. confusione, §. 28. d. t. commixtione, §. 29. l. d. t. siue quovis alio modo alterarunt & vocantur à Dd. acquisita alterata, acquæstus, vulgo Errungen guth/ errungenschaft/ gewinnen/ verändert/ theilbare nahrung. cui opponitur in statutis unverändert. *Al. Rh. O. fol. 19. art.* was den Kindern gebührt nach ihrer Mutter todte. & seq. *ibi.* gewinnens oder unverändert guths.

D

guths. hæc vocat antiqua, illa nova, Chaffan. *in consuet. Burg. rubr. 4. §. 9. verb. Et acquæst. & passim.*

4. Ea tamen in numerum acquisitorum seu alteratorum referenda non sunt, quæ comprehenduntur aliquo toto integrali, cui addi & detrahi corpora singula possunt, citra mutationem substantiæ; veluti, si ad certam summam sunt bona seposita in certum aliquem usum & peculium sejunctum, ut sunt, mensa, taberna, &c. quæ vicem alicujus corporis integralis, & totius universalis tenent. *l. 77. §. 16. de leg. 2.* In his enim licet singula corpora & species mutantur, & quotidie varientur, tamen hæc non attenditur, neque ea pro alteratis habentur, Sed manet idem corpus. *l. peculium. 40. de pecul. l. 76. de judic. l. 1. in fin. de rei vind. l. 8. l. 22. de leg. 1.* nisi ex destinatione Patrisfam, *l. 24. §. 3. de leg. 1.* totum corpus integrale mutatum & alteratum fuerit. *fac. l. cum tabern. 34. ff. in quibus causis tac. contr. pign.* Sic ædificia quoque licet reficiantur, alterata tamen non censentur, nisi demolitæ funditus reædificentur, & novo fundamento superponantur. *Al. Rh. Ord. fol. 13. art. wie man den geburwe theilen soll. ibi: von newem fundament/oder auff newen grundschwellen.* Rerum tamen istarum æstimationem, in quantum meliores factæ fuerunt, acquisitis accensere placet, cum Garfia *de conjug. acquæst. n. 73.* Reliqua verò bona in genere, promiscua & indifferentia, non seposita atque separata in certum ejusmodi usum, quia per se singula censentur, & singulatim secundum cujusq; naturam & qualitatem propriam considerantur, *l. 6. §. 1. C. de sec. nupt. N. 22. c. 45. §. si vero. 3. de singulis per se & seorsim inquiritur, an mutata & alterata fuerint? Carol. Molin. cons. 13. n. 8.* Nisi excipiat res, de qua viduum constitutum est: illa enim licet alienetur & ex pretio alia in locum ejus substituta comparetur, nihilo magis est inter acquisita, sed ut res, in qua jus vidui constitutum, judicanda. *Al. Rh. Ord. fol. 12. art. wie man ein Guth abgelöst wider in den Widem anlegen soll. ibi: vnd soll das liegen in Widumbsweiß / in allem dem Rechten als vor/vnd ist darumb nicht verändert.*

5. II. Res tempore nuptiarum & sponsaliorum, à convivis sponso sponsæq; donatæ. *Garf. de conjug. acq. n. 114.* licet pro more hujus Civitatis sponsæ, vel ratione occasionis datæ sponso oblatae sint. *per l. 10. ff. de donat. l. 4. d. t. l. 6. C. eod. Carpz. 3. const. 22. def. 1. n. 8.*

III. Hæc bona sequuntur etiam ea, quæcunque ex bonis communiter possessis post mortem mariti, (cùm etiam in Inventarium conferri

ferri debeant, *per l. 27. §. 1. in fin. ad SC. Treb. Joh. Coras. de Invent. n. 23.* usque ad tempus immissionis & separationis factæ, acquiruntur: *fac. Kl. Rh. D. fol. 19. art. was den Kindern zugehört / nach ihres Vaters todt. ibi: Vns an die stund / daß die Mutter die Kind außweist oder von ihnen theilet.* Et in petitionem hereditatis veniunt, ut sunt omnes accessiones & augmenta ipsorum bonorum. *C. A. th. 44. de her. pet. Petr. Santz. de div. bon. libr. 2. cap. 2. n. 51.* Distinguit quidem Carpzov. 3. *const. 20. d. 22.* inter accessionem extrinsecam, & intrinsecam seu fructus: Et illam quidem hereditatis portionem non augere, *arg. l. 44. §. 3. de hon. libert.* Hanc verò augere. Sed uti ratio diversitatis inibi notata nulla est, ita non video, cur accessorium extrinsecum, non æque ac reliquæ accessiones hereditatem augere debeant? neque *d. §. 3. de tali* loquitur casu, quo adhuc bona communiter possidentur; sed quo separatione & divisione factâ, Patrono jam satisfactum est. Salvo interim Jure Saxon. quo ita expressè constitutum testatur Berlich. 3. *concl. pract. 27. n. 62. Coler. 1. decis. 217. n. 3. Hartm. Pistor. 1. quest. 21. n. 8.* IV. Accessiones quoque, quæ sunt ex bonis in viduum datis, Ubi tamen distinguendum est inter tempora. nam mercedes quæ debentur à colonis, si mortuus fuerit conjunx ante lapsum diei B. Mariæ virginis novissimi, sequuntur viduum: si vero post istam diem moriatur, hereditibus debentur, *Kl. Rh. D. fol. 15. art. wie mans halten soll mit der gülden die auff ein verwidmeten Guthe fällt.* his verò omittentibus hereditatem, creditoribus cedunt. *Kl. Rh. D. fol. 21. art. was ein Frau nehmen soll. in fin. ibi: ob jemand erben will / oder Schuldner den man zu thun ist.* V. Reditus fundi colono locati, qui in parte fructus consistunt, moriente marito post messem factam. *d. art. wie mans halten soll. ibi: stirbt aber der zwener eins so es geschnitten wird / wann es dann von dem Acker kompt / so soll man es theilen / als ander fahrend Guthe.* ubi vox fahrend / impropriè accipitur pro acquisitis, ut patet ex oppositione, quæ ex communi aliàs loquendi usu denotat bona mobilia, & opponitur liegenden Güthern. Roderiger. 2. *obs. 37. Wehner. observat. practic. verbo Fahrnuß. Besold. in thes. pract. lit. f.* Idem obtinet in pratis pro certo frumenti redditu locatis. *Kl. Rh. Ord. d. loc. art. seq.* VI. Pensiones pratorum locatorum itidem vidualium, quæ in alia re, quam frumento consistunt, marito prius vitâ excedente quam fœnum resecatur. *d. art. seq. idemq; statuendum est de fœno renascente seu bissectili, vulgo ohment. d. art. seq. inf.* VII. Vinum quod est in redditu ex vineis in viduum datis, mortuo

debitore post vindemiam factam. *Al. Rh. Ord. fol. 15. art. wie man es mit verwidmeten Neben.* VIII. Simili modo pensiones prædiorum in omissionem veniunt, si mortuus fuerit debitor postquam dies, quo debentur pensiones, cesserit. *d. fol. 15. art. seq.* Sed hæc quidem hætenus quæ de accessionibus vidui dicta sunt, regulariter rebar obtinere, quando vidua statim post mortem mariti, heredibus consentientibus, bona separat atque dividit, sine longiori tractatu habito, hîc autem & in specie h. Const. cùm separatio ista in longius tempus sæpe differatur, interea tamen temporis ex bonis in separatâ vidua veniat alenda. *vid. infra membr. 2. sect. 2. artic. 1. thes. 2.* æquissimum sanè erit, ut istas ex viduo suo perceptiones tamdiu conferat hereditati, quamdiu separatio bonorum facta non fuerit, atque ita his fructibus sublevet hereditatem, unde commodum & alimenta percipit. Sicut & operâ suâ, si qua potest, hereditati interim subvenire & acquirere tenetur; *de quo infr. d. art. 1. §. 2. ne cum damno atque illata aliis injuria, lucrum sibi quæsisisse videatur. c. generaliter. dist. 54. c. suam. X. de pæn. l. nam hoc. ff. de cond. ind. l. un. C. de reput. quod sine dolo fieri nequit. C. A. th. 7. n. 7. de solut.* IX. Viduum quoque suum sive sit antenuptiale, sive postnuptiale, quod in bonis mobilibus in societate vel negotiatione jacentibus vel etiam in vasis argenteis consistit, adusq; soluta fuerint debita, Vidua exigere nequit. *Al. Rh. Ord. fol. 14. daß eins dem andern verwidmet mag fahrend guth.* X. Viduum post nuptiale de bonis acquisitis promissum, ut uxor post mariti obitum duabus partibus, quæ alias heredibus suis remanerent, utatur fruatur tanquam viduo post nuptiali. hoc enim viduæ non debetur, priusquam æs alienum fuerit solutum; ita ut non saltem istas duas heredum partes de acquisitis, sed & suam partem omittere & creditoribus relinquere teneatur. *Al. Rh. Ord. fol. 14. art. wie man ein Widem halten soll / der mit gemeinem Guth gewonnen ist.* XI. Eodem modo ædificia constante matrimonio noviter prædiis & areis vidualibus reposita omitti debent, quia & hæc acquisitis accensentur. *Carol. Molin. conf. 13. n. 3. eo tantum observato, ut si ad mulierem & ejus heredes proprietas jure pertineat, vel etiam sorte perveniat, jus reuictionis habeant: Si vero ad mariti defuncti heredes, nomine eorum creditores.* *fac. Al. Rh. Ord. fol. 13. art. wie man den den Gebuwe. junct. art. was ein Frau. in fin. fol. 21.* XII. Ex post facto quoq; viduum suum sive in prædio urbano sit, sive rustico constitutum, quod detrimentum atq; damnum accipere passa est;

est, sed iussa à Magistratu, reficere recusat, omittere tenetur. *Al. Rh. Ord. fol. 13. art.* wie man ein widem in gebür halten soll. **XIII.** Viduum promissum à marito in fraudem creditorum. *fac. l. 1. §. 2. l. 3. pr. §. 1. l. 17. §. 2. ff. quæ in fraud. cred.* quale est & esse præsumitur, quod vel postquam jam contractum est æs alienum, constituerit debitor viduum; vel saltem anno prius, quam res creditas acceperit de eo conveniēre. *Al. Rh. Ord. fol. 18. art.* daß niemand kein gelehnt Guth. *ibi:* ehe sie bezahlt haben das / so geben sie ihr Guth / daß sie haben ihren Weibern zu widmen etc. & *ibi:* geschehen vor ein Jahr ehe er das Guth auffnahm zu borge / dann uns duncet / daß solche giff vnd gabe durch geserde vnd durch fluchtzahl geschehen. **XIV.** Vestes viduæ omnes, exceptis iis, quæ ipsam præcipere dicam *infra art. seq.* imprimis splendida & alia ornamenta muliebria preciosa, constante matrimonio Uxori à marito tradita. *per l. 31. pr. l. 53. §. 1. de don. int. vir. l. 51. sol. matr. l. 25. ff. de pecul. Gail. 2. obs. 91. n. 3. Al. Rh. Ord. d. fol. 21. art.* was ein Fraw. *Const. h. §. Jedoch. Argent. 1. consil. 46. n. 20.* quia non censentur donata; *dd. text. cum ei quid donare maritus nequeat: Al. Rh. Ord. fol. 21. art.* Mann vnd Weib mögen einander ihr Guth nicht geben in engenschafft weiß. sed potius data ad utendum. Aureæ quoque catenæ & clenodia omnia, *Argent. 2. consil. 11. n. 113.* Ex quibus apparet, quam graviter, tam æstimatores jurati seu veteramentarii, quam Notarii ipsi conscribentes Inventaria impingant, quando viduæ vestimenta indistinctè sive sint illata, sive cōstante matrimonio facta, hoc etiam casu & beneficio hujus *Const. implorato*, in descriptione bonorū planè silentio prætereunt, quasi piaculum esset, vestes debitoris obæratæ uxoris vel viduæ, (preciosiores plerumque, quam decet) Inventario inferere. Cui tamen non omnia, sed paucissima saltem, statuto præcipere permittitur. *de quibus infra art. 4.* **XV.** Omnia bona tam propria, quam acquisita defuncti, licet is ea universa liberis suis ante mortem suam traderit sciens se creditores habere. *l. 17. §. 1. quæ in fraud. cred. Honde-deus vol. 1. p. 3. consil. 46. n. 17.* **XVI.** Legato quoq; vel fideicomisso etiam si res quædam à marito relictæ fuerint. quia legata & fideicommissa non debentur, nisi deducto prius ære alieno. *l. 1. §. 18. ad SC. Trebell. l. 15. C. de legat. l. 114. §. 14. de leg. 1. Cuj. 18. obs. 8. in fin.* **XVII.** Legitima liberorum. quia & hæc ante deductum æs alienum non intelligitur. *C. A. th. 49. de inoff. test. Paul. 4. sent. 5. §. 6.* Et omne æs alienum, quovis modo consideratum est potentius legitimâ. *Per-*

retz. in præl. Cod. h. t. n. 7. Fachin. lib. 4. contrav. c. 65. ubi dissentientium rationibus respondet. Rol. à Valle. de Invent. part. 5. q. 3. n. 9. Didac. à Segura. in repet. l. 3. §. fin. de lib. et posth. n. 115. XVIII. Feudum hereditarium sive novum sit, sive antiquum, Rosenthal. de feud. c. 7. concl. 21. n. 9. liberi cum hereditate Paterna omittere tenentur. 2. Feud. 45. an agn. vel fil. c. I. v. ubi vero. & 2. F. 51. de cap. qui cur. §. filius. 4. Goth. Anton. disp. Feud. 5. th. 6. lit. I. Petr. Santz. de div. bon. lib. I. c. 7. n. 39. XIX. Emphyteusis secularis cum hereditate paterna omitti debet. Mant. de tac. & amb. conv. lib. 22. tit. 17. n. 5. C. A. th. 32. si ag. vect. Alvar. Valasc. de jure Emphyt. q. 44. n. 6. XX. Avi Paterni facultates, filius, qui se Patris post defuncti heredem negat, omittere debet l. ult. C. und. lib. XXI. Pretium omittendæ hereditatis causa acceptum. l. 24. h. t. XXII. Tantum quoque vidua de bonis propriis omittere tenetur, quantum facit æstimatio alimentorum liberis ad secundum maritum allatis præstitorum. fac. Garl. de conjug. acquæst. n. 152. nisi aliter inter conjuges conventum fuerit. Proprios enim quisq; tantum ex se descendentes & procreatos alere tenetur. l. 5. §. I. §. 5. 6. 8. ff. de agnosc. lib. I. 8. d. t. quamvis regulariter apud matrem, quæ vitricum superinduxit, liberi educari non debeant. leg. I. C. ubi pupill. ed. C. A. th. 4. n. ult. d. t.

ART. IV.

De Rebus, quæ in omissionem istam non veniunt, imprimis ratione viduæ.

1. **R**es, quæ in omissionem non veniunt, sunt duplicis generis. aut enim non possunt, licet heredes velint, omitti: aut omitti quidem possunt, sed præcipiendi & retinendi facultas volentibus data est.

2. Prioris generis, quæ retinere inviti coguntur, sunt I. hereditas, cui si semel se imiscuerint, eam amplius recusare non possunt. l. ei qui se. 12. & seqq. l. 57. ff. h. t. l. 4. Cod. eod. II. Altera pars hereditatis, si duo heredes sint, & unus se abstinuerit, alter posteaquam prior abstinuit, se immiscuit, totam enim cum oneribus hereditariis suscipere & retinere cogitur. l. 38. h. t.

3. Reliquæ sunt, quæ necessitati omissionis, non sunt obnoxia, & quas omittendi libera cuique voluntas data est, si modo favore hoc pro se introducto uti malit. fac. l. pen. C. de pact. C. A. th. 4. und. vir. & ux. N. 136. c. I. Petr. Greg. Thol. Syntag. lib. 46. c. 14. n. 6.

Al. Rh. D.

Al. R. O. sub rubr. was ein Fraw nehmen soll die nit erben will. fol. 21.
quales sunt, quæ retineri & præcipuæ haberi præ creditoribus pos-
sunt, Eæque vel ratione liberorum, vel viduæ relictæ.

4. Viduam quod attinet huic præcipua sunt, 1. Omnia ejus
bona propria & ad maritum allata, all ihr vnverändert vnnnd zuge-
bracht guth / quæcunque & qualiacunque illa sunt, siue dotalia
l. 30. C. de jur. dot. siue paraphernalia l. 9. pr. C. de bon. proscr. l. 2. C. ne u-
xor. pro mar. l. 8. & ult. C. de pact. convent. l. 9. §. ult. ff. de Iur. dot. nam il-
lorum nomine mulieres tanquam privilegiatæ omnibus creditori-
bus, etiam expressam anteriorem hypothecam habentibus D. D.
Locam. *ad §. 29. I. de act. lit. K.* in bonis mariti ex singulari Imper. in-
dulgentia & privilegio præferuntur. *l. 12. C. qui pot. in pign. l. 29. C. de*
jur. dot. d. l. ult. v. fin. autem C. de pact. conv. & habent rei vindicationem
C. I. A. th. 39. n. 8. de reb. auth. iud. poss. tanquam proprii sui patrimo-
nii l. 3. §. 5. de minor. l. 16. de religios. C. A. th. 17. de jur. dot. 2. Omnia
quoque vestimenta, monilia &c. propria, in matrimonium allata
Const. h. §. Jedoch. *ibi*: all ihre Kleider vnd Kleinoder / die sie zu ihrem
Mann bracht / vnd vnverändert seind. 3. Annulum itidem arrhabo-
nem ipsi à sponso inter ipsa socialia sacra traditum, *per alleg. supra*
sect. 2. art. 1. th. 2. n. 4. 4. Quicquid denique ipsi etiam constante
matrimonio jure hereditario, legati vel fideicommissi obvenit. **Al.**
R. O. fol. 20. rubr. was die Fraw nach ihres Mans todt. ibi: were ihr
auch etwas in erbswenß zugefallen. Carpz. *in jurispr. for. 3. const. 17. d. 16.*
Rod. Suarez. *de lucr. mar. & ux. t. 1. n. 46.* Joh. Lopez. *d. tract. c. 9. n. 36.*
nec enim hæc acquirentium jure censentur *l. 8. 9. pro soc. Chass. in con-*
suet. Burg. rubr. 4. §. 2. v. & acquet. n. 4. Syntag. com. op. tom. 2. lib.
7. t. 1. n. 160. 5. Idem statuo de rebus quæ mulieri ante vel post con-
tractum matrimonium donationis titulo obvenere. Kizel. *Syn. matr.*
c. 7. th. 7. lit. f. is enim acquirit cui donatum est: *l. 6. 13. 25. de donat.*
licet à consanguineis mariti donata fuerint, *l. 9. 12. C. de donat. ant.*
nupt. arg. l. 64. §. 5. sol. matr. l. 60. §. 1. pro soc. aut etiam contemplatio-
ne mariti. Neque enim Garfæ *de conjug. aquet. n. 103.* & Guttieretz
pract. civ. qq. lib. 2. q. 120. n. 9. in hoc subscribendum puto, qui sta-
tuunt, hoc posteriori casu res illas q. à marito ipso donatas censerì
debere *arg. l. 10. §. 6. de vulg. & pup. subst. atq; adeo morte demum ma-*
riti confirmari. l. 25. C. de dont. int. vir. & ux. C. A. th. 7. d. t. Etenim in
donationibus non tam cujus contemplatione factæ fuerunt, quam
cui inspiciendum est, docente Jason. *in. lib. 2. sing. intell. c. 9. n. 5. du-*
rior

retz. in præl. Cod. h. t. n. 7. Fachin. lib. 4. contrav. c. 65. ubi dissentientium rationibus respondet. Rol. à Valle. de Invent. part. 5. q. 3. n. 9. Didac. à Segura. in repet. l. 3. §. fin. de lib. et posth. n. 115. XVIII. Feudum hereditarium siue novum sit, siue antiquum, Rosenthal. de feud. c. 7. concl. 21. n. 9. liberi cum hereditate Paterna omittere tenentur. 2. Feud. 45. an agn. vel fil. c. 1. v. ubi vero. & 2. F. §. 1. de cap. qui cur. §. filius. 4. Goth. Anton. disp. Feud. §. th. 6. lit. 1. Petr. Santz. de div. bon. lib. 1. c. 7. n. 39. XIX. Emphyteusis secularis cum hereditate paterna omitti debet. Mant. de tac. & amb. conv. lib. 22. tit. 17. n. 5. C. A. th. 32. si ag. vect. Alvar. Valasc. de jure Emphyt. q. 44. n. 6. XX. Avi Paterni facultates, filius, qui se Patris post defuncti heredem negat, omittere debet l. ult. C. und. lib. XXI. Pretium omittendæ hereditatis causa acceptum. l. 24. h. t. XXII. Tantum quoque vidua de bonis propriis omittere tenetur, quantum facit æstimatio alimentorum liberis ad secundum maritum allatis præstitorum. fac. Garl. de conjug. acquæst. n. 152. nisi aliter inter conjuges conventum fuerit. Proprios enim quisq; tantum ex se descendentes & procreatos alere tenetur. l. 5. §. 1. §. 5. 6. 8. ff. de agnosc. lib. 1. 8. d. t. quamvis regulariter apud matrem, quæ vitricum superinduxit, liberi educari non debeant. leg. 1. C. ubi pupill. ed. C. A. th. 4. n. ult. d. t.

ART. IV.

*De Rebus, quæ in omissionem istam non veniunt,
imprimis ratione viduæ.*

1. **R**Es, quæ in omissionem non veniunt, sunt duplicis generis. aut enim non possunt, licet heredes velint, omitti: aut omitti quidem possunt, sed præcipiendi & retinendi facultas volentibus data est.

2. Prioris generis, quæ retinere inviti coguntur, sunt I. hereditas, cui si semel se immiscuerint, eam amplius recusare non possunt. l. ei qui se. 12. & seqq. l. 57. ff. h. t. l. 4. Cod. eod. II. Altera pars hereditatis, si duo heredes sint, & unus se abstinuerit, alter posteaquam prior abstinuit, se immiscuit, totam enim cum oneribus hereditariis suscipere & retinere cogitur. l. 38. h. t.

3. Reliquæ sunt, quæ necessitati omissionis, non sunt obnoxia, & quas omittendi libera cuique voluntas data est, si modo favore hoc pro se introducto uti malit. fac. l. pen. C. de pact. C. A. th. 4. und. vir. & ux. N. 136. c. 1. Petr. Greg. Thol. Syntag. lib. 46. c. 14. n. 6. Al. Rh. D.

Kl. X. O. sub rubr. was ein Frau nehmen soll die nit erben will. fol. 21.
quales sunt, quæ retineri & præcipuæ haberi præ creditoribus pos-
sunt, Eæque vel ratione liberorum, vel viduæ relictæ.

4. Viduam quod attinet huic præcipua sunt, 1. Omnia ejus
bona propria & ad maritum allata, all ihr vnverändert vnd zuge-
bracht guth / quæcunque & qualiacumque illa sunt, siue dotalia
l. 30. C. de jur. dot. siue paraphernalia l. 9. pr. C. de bon. proscr. l. 2. C. ne u-
xor. pro mar. l. 8. & ult. C. de pact. convent. l. 9. §. ult. ff. de Iur. dot. nam il-
lorum nomine mulieres tanquam privilegiatæ omnibus creditori-
bus, etiam expressam anteriorem hypothecam habentibus D. D.
Locam. ad §. 29. l. de act. lit. K. in bonis mariti ex singulari Imper. in-
dulgentia & privilegio præferuntur. *l. 12. C. qui pot. in pign. l. 29. C. de*
jur. dot. d. l. ult. v. fin. autem C. de pact. conv. & habent rei vindicationem
C. I. A. th. 39. n. 8. de reb. auth. iud. poss. tanquam proprii sui patrimo-
nii *l. 3. §. 5. de minor. l. 16. de religios. C. A. th. 17. de jur. dot.* 2. Omnia
quoque vestimenta, monilia &c. propria, in matrimonium allata
Const. h. §. Jedoch. ibi: all ihre Kleider vnd Kleinoder / die sie zu ihrem
Mann bracht / vnd vnverändert seind. 3. Annulum itidem arrhabo-
nem ipsi à sponso inter ipsa socialia sacra traditum, *per alleg. supra*
sect. 2. art. 1. th. 2. n. 4. 4. Quicquid denique ipsi etiam constante
matrimonio jure hereditario, legati vel fideicommissi obvenit. *Kl.*
X. O. fol. 20. rubr. was die Frau nach ihres Mans todt. ibi: were ihr
auch etwas in erbswenß zugefallen. *Carpz. in jurispr. for. 3. const. 17. d. 16.*
Rod. Suaretz. de lucr. mar. & ux. t. 1. n. 46. Joh. Lopez. d. tract. c. 9. n. 36.
nec enim hæc acquirentium jure censentur *l. 8. 9. pro soc. Chass. in con-*
suet. Burg. rubr. 4. §. 2. v. & acquet. n. 4. Syntag. com. op. tom. 2. lib.
7. t. 1. n. 160. 5. Idem statuo de rebus quæ mulieri ante vel post con-
tractum matrimonium donationis titulo obvenere. *Kizel. Syn. matr.*
c. 7. th. 7. lit. f. is enim acquirit cui donatum est: *l. 6. 13. 25. de donat.*
licet à consanguineis mariti donata fuerint, *l. 9. 12. C. de donat. ant.*
nupt. arg. l. 64. §. 5. sol. matr. l. 60. §. 1. pro soc. aut etiam contemplatio-
ne mariti. Neque enim *Garfia de conjug. aquet. n. 103. & Guttieretz*
pract. civ. qq. lib. 2. q. 120. n. 9. in hoc subscribendum puto, qui sta-
tuunt, hoc posteriori casu res illas q. à marito ipso donatas cenferi
debere *arg. l. 10. §. 6. de vulg. & pup. subst.* atq; adeo morte demum ma-
riti confirmari. *l. 25. C. de dont. int. vir. & ux. C. A. th. 7. d. t.* Etenim in
donationibus non tam cujus contemplatione factæ fuerunt, quam
cui inspiciendum est, docente *Jason. in. lib. 2. sing. intell. c. 9. n. 5. du-*
rior

rior etiam illa à filio arrogato ad uxorem consequentia ducta videtur, quæ eò minus procedit, quod uxor moribus nostris in potestatem viri transire non intelligatur, neque statuta nostra conjugum donationes permittant; sed omnem quocunque modo factam, nullam pronuncient. *Al. Rh. O. fol. 21. rubr. Man vnd weib mögen einander. ib: weders vnter jhn dem andern sein guth gebe zu eigen die giffe soll nicht gelten in welchem weg das geschehe.* Ut nec morte confirmari possit.

5. Nec interst utrum talia bona ad huc in hereditate defuncti reperiantur atque exstent, an vero sint consumpta, alienata, aut à marito stante matrimonio oppignerata. Ut enim ea ex bonis acquisitis, aut si hæc non sufficiant ex mariti propriis resarciri & compensari, *Argent. 1. consil. 46. n. 16.* ita & hæc ex iisdem æque relui debent, ac viduæ præstari. *Al. Rh. O. fol. 20. rub. was die Frau nach jhrs Mans todt. Const. h. §. jedoch. Carpz. 3. const. El. 20. d. 35. n. 1.* Non obstante si forte uxor in alienationem aut oppignerationem consenserit. *Al. Rh. O. fol. 25. rub. Ein vnverändert guth mag durch versetzung nicht verändert werden. Petr. Santz. de divis. bon. l. c. 9. n. 39.* diversum omnino statuendum est de iis, quæ casu fortuito ante moram perempta sunt. *l. 36. §. fin. de leg. 1. l. 23. 96. de V. O. Moller. 5. semestr. 30. Alexand. 6. consil. 36. n. 18.* Atque hæc omnia procedunt si mulier revera talia bona sua fuisse, atque antequam thalamum conscenderit, ehe sie das brautbett beschritten, vel concubuerit, vor dem benlager habuisse, & ad maritum attulisse, liquidò probare possit. Nec enim sufficit signaculum suum rebus mobilibus, velut vasis stanneis vel similibus impressum ostendere. *Carpz. 3. const. 20. def. 34. n. 4.* Legitimè autem probat sua atque à se illata esse, producto dotali instrumento, *l. ult. pr. C. de pact. conv.* vel Inventario, scripturavè privata aut libello, in quo mulier res suas consignavit, & maritus subscripsit. *l. 9. §. ult. de jur. dot. add. C. A. th. 26. inf. d. t.* In casu autem dubio, & ubi hæc deficiunt, ex quib⁹ probatio certa desumi possit, tunc si reperiantur res in domo mariti, ejus esse præsumuntur: *l. 2. C. ne ux. pro. mar.* Arnisæus *de Iur. connub. c. 7. n. 31.* Si verò in domo uxoris, tunc mulieris esse creduntur: nisi alteruter eorum contrarium e.g. ex depositionis cautione, *l. fin. §. 1. ut legat. serv. caus. cav.* probare possit, vel veritas ex aliis circumstantiis, vel ipsarum rerum qualitate, dum tales sunt, quales mulier habere solet, ut vestes & ornamenta, appareat. *Mævius in jus Lubec. lib. 1. t. 5. art. 5. n. 44.* Quod si communi-
ter

ter habitent, nec de domo constet cuius sit, quemlibet pro dimidia parte possidere, vel juxta Kitzel. *Synops. matr. c. 7. th. 7. lit. b. per l. 16. C. de probat.* & Imolæ opinionem mariti esse, tradit Lopetz. *de lucr. int. vir. & ux. c. 4. in fin.* hæc ego, ut ad mores nostros applicem, bonis acquisitis potius accensenda arbitror. Quæ etiam denique eò intellecta volo, quod mulier illatorum tantum proprietatem, non etiam fructus perceptos repetere possit. Carpzov. *d. const. 20. def. 38. l. ult. ibi usuras quidem eorum circa se & uxorem expendere, pecunias autem sortis quas exegerit, servare mulieri. C. de pact. conv. C. A. 27. de jur. dot. Alexand. 2. cons. 63. n. 6.* quippe mulier ex more hujus civitatis cum omnibus suis bonis, perinde ac jure Saxon. v. Wesemb. *ff. de jur. dot. n. ult. & part. 1. consil. 25. n. 14. in fin.* in tutelam mariti transit. 6. De bonis constante matrimonio acquisitis præcipit tunicam, peplum, Calyptram seu calanticam, superiorem & inferiorem, quæcunque elegerit, Pellicium unum, vel si plura habeat, duo; aut gossipinam tunicam unam vel duas. *Const. b. §. Jedoch. in fin.* 7. Quibus accedit & viduum, non tantum id quod ex priore matrimonio ad posterius attulit, sed etiam illud quod maritus ante vel post nuptias, modo tempore promissionis ære alieno non fuerit oneratus, ipsi constituit. *d. §. Jedoch. ibi: ihren Widem. Kl. Rh. Ord. fol. 18. sub rubr. daß niemand kein gelehnt Buch mag zu widmen.* 8. Item viduum à marito eidem anno & ultra priusquam contractum fuit debitum promissum. *K. Rh. Ord. d. loc. ibi: Were noch die Giffe vnd Gabe geschehen vor eim Jahr/ ehe er das Buch vffnahm zu borge.*

ARTICULUS V.

De Rebus quæ in omissionem non veniunt ratione liberorum.

Liberi defuncti debitoris ex rebus iis, quæ ipsorum voluntati, non omittendi necessitati subjectæ sunt, sibi præcipiunt de hereditate Paterna. I. Viduum illud, quod in Statutis vocatur Brantlauffs widem. *Const. b. §. Soviel dann die Kinder / ihre brantlauff.* hujus enim proprietas ita statim liberis etiam constante adhuc matrimonio afficitur, ut à parentibus alienari vel quicquid de eo remitti non possit. *Kl. Rh. Ord. fol. 15. sub rubr. wie man die Kind nicht betriegen soll mit der Ehe.* Nisi idem in fraudem creditorum promissum demonstretur. *Kl. Rh. Ord. fol. 18. rubr. daß niemand kein ibi: oder ihren*

ihren Kindern. II. Omnia bona materna, quia nec hæc Pater ullo modo alienare aut obligare queat. *l. 1. C. de bon. mat. C. A. th. 25. n. 2. de suis & leg. her.* III. Omnia itidem quæ sunt materni generis. *l. 2. C. de bon. mat. l. 1. 6. C. de bon. quæ lib. l. 2. C. de leg. her. Carpz. 1. const. 28. d. 113. n. 4. & 6.* neque refert liberi ex primis vel secundis sint procreati nuptiis. *l. ult. C. de bon. mat. l. 4. C. de bon. quæ lib. arg. Kl. Rh. Ord. fol. 19. sub rubr. was den Kindern zugehört / nach ihres Vatters todt.* IV. Peculium Castrense & quasi, *pr. I. quib. non est permiss. fac. test. C. A. th. 3. §. contra. 3. n. 3. de pecul. & §. 4. n. 8. d. t.* habent enim harum rerum vindicationem. *vid. C. A. th. 39. n. 7. de reb. auth. jud.* V. Omnia bona, quæ ex bonis matris occasione prioris matrimonii ex quo liberi communes exstant, ad ipsorum Patrem devoluta sunt. *l. 4. C. de sec. nupt.* quo pertinent quoq; ea bona, quæ Mater ipsorum quocunq; liberalitatis titulo in Patrem contulit, *l. 5. §. ult. C. de sec. nupt.* quorum nomine liberi tacitam habent hypothecam in bonis Patris. *l. 6. §. 2. C. de bon. quæ lib. C. A. th. 26. n. 2. de suis & leg.* VI. Bona avita, petita bon. possessione; licet Patris, qui nondum se Patris sui hereditati immiscuit, hereditatem omittat. *l. ult. C. und. lib. Cujac. 4. obs. 6. Fachin. 6. contrav. 66.* VII. E contra bona Patris sui ante defuncti, quam resciret se necessarium Patri suo heredem exstitisse, retinere; at recusare avi hereditatem licite nepos potest. *C. A. th. 30. de minor.* VIII. Partem hereditatis Paternæ ex pupillari substitutione sibi delatam, accipere suus heres, alterâ in qua institutus est parte omisâ, potest, *l. 12. de vulg. & pupill. subst.* IX. Feudum antiquum ex pacto & providentia *C. A. th. 41. n. 5. sect. 2. h. t. Gail. 2. obs. 128. n. 19. Goth. Anton. disp. feud. 5. th. 6. lit. 1. Mevius in jus Lubec. p. 2. tit. 2. art. 12. n. 310. & 311. Treutl. 2. disp. 12. th. 4. lit. b. Rosenthal. de feudis cap. 7. concl. 21. n. 10.* Cujac. quidem hac in re *ad cap. un. 2. F. 45. Fachin. lib. 7. contrav. jur. 5. Hartm. Pistor. lib. 2. q. jur. 2. n. 6. & referente D. Dr. Bitschio in Comm. ms. ad c. un. 2. F. 45. n. 4. novissimè Anton. Merend. lib. 6. contrav. jur. c. 15. textum ind. c. un. & 2. F. 51. §. filius 3.* non tantum de hereditario feudo, sed ex pacto & providentia intelligentes dissentiunt. Quorum sententia quamvis in puncto juris verior esse videatur, tamen cum ista plerisque Dd. non modo approbata, sed & plerarumq; Curiarum frequenti observantia secundum istam differentiam judicatum sit, adeoq; praxi quotidiana usq; longævo invaluerit; non ei, quod probabiliter disputari potest, sed ei quod res est adherere placuit, præsertim quia com-

communis Dd. doctrina non iniquis rationibus suffulta deprehenditur. X. Emphyteusin Ecclesiasticam, quam Pater pro se & filiis accepit. Mantic. d. t. 17. n. 12. C. A. th. 32. si ager vectig. Gail: 2. obs. 128. n. 18. & obs. 154. n. 17. Joh. Ferrar. ad l. 2. Cod. de jur. Emph. infin. Clar. de jur. Emphyt. cap. 9. n. 7. & 8. quia hæc ad extraneos heredes non transit, Corbul. de jur. Empt. c. 7. n. 5. si de heredibus nulla est facta mentio; sed tantum ad filios, nepotes, Nov. 7. c. 3. pr. & reliquos descendentes masculos ex productione Nov. 120. c. 1. inf. Rittershus. de diff. jur. civil. lib. 3. c. 24. per Iul. Clar. §. Emphyt. q. 28. Non ergo censetur ea res hereditaria, quæve acquiritur à filio jure hereditario, sed jure contractus. per alleg. Dd. apud Mantic. d. n. 12. maximè si qualitas ista non ex sola conjectura verborum illorum, pro se & filiis suis; sed uberioribus indiciis possit doceri, Ampl. D. Dr. Tabor in quest. ad C. A. th. 32. si ag. vectig.

SECTIO III.

De causa Formali.

ARTIC. I.

De abstentione & repudiatione.

I. Circa formam omissionis occurrunt & propria, & accidentia; de his vid. infra articul. 8. Illa quod attinet, sciendum est, omissionem hereditatis à liberis in potestate existentibus h. e. suis heredibus nuda fieri voluntate, & in specie dici abstentionem. Quod verbum abstentionis, æque ac omissionis, non tam facti, quam animi est, implicans non factum ejus qui nihil attigit: C. A. th. 40. h. t. Adeò ut testificatione l. 1. C. si min. ab hered. vel aditione Prætoris opus non habeat, l. 12. h. t. Dr. Locam. ad §. 2. Inst. de her. qual. declaratio tamen mentis ad effectum omittendi necessaria videtur. l. 20. §. 1. h. t. Eodem modo respectu mulieris & liberorum emancipatorum, tanquam extraneæ heredis, ad omittendam mariti hereditatem nuda saltem voluntas requiritur, verbis, vel re, vel alio quovis indicio declarata. §. ult. 1. de her. qual. l. 95. h. t. l. 6. pr. ad SC. Trebell. quæ dicitur repudiatio. C. A. th. 43. de acquir. hered. Et hæc obtinent de jure communi: Verùm ad impetrandum Const. nostræ beneficium, præcedere quidem; sed non sufficere visa sunt Legislatoribus nostris. Ulterius enim requiritur ab iis.

ARTIC. II.

De Tutoris petitione.

1. Tutoris petitio. Mortuo enim marito (intra vel extra urbem fiat haecenus perinde est) relicta vidua tutores non modo liberis suis, si qui exstant, juxta *l. 2. §. 1. 2. l. ult. qui pet. tut. l. 6. & seqq. C. eod. C. A. th. 4. n. 1. d. t.* tam filiis, §. 6. *l. ad SC. Tertull.* quam filiabus: *l. 2. §. 28. ff. d. t.* Sed & sibi met ipsi curatorem petere debet. *Const. h. §. Erstlich. & §. Wo aber der Mann. & §. Gleicher gestalt.* Sed quod si liberi puberes sint, an relicta mater vidua etiam illis curatores petere debeat? Sanè videtur dicendum quod non. *per l. 1. qui pet. tut. l. 6. v. petendi. C. eod. l. 2. §. 29. inf. ad SC. Tertull.* cum adolescentes inviti Curatores non accipiant, §. 2. *l. de curator.* Ampl. D. Dr. Biccus, *Patron. atq; Præcept. observ. col. Rer. quot. f. 1. p. 2. th. 55.* Sed ipsis, si cognoverint sese rebus suis præesse non posse, sibi curatores petere solum sit. *C. A. th. 17. n. 1. de tut. & cur. dat. quos fac. Kl. Rh. D. fol. 17. art. wann ein Kind 14. Jahr alt wird. ibi: so mag es ein andern Vogt nehmen/wann es will. confer. Arumæus de jur. publ. discurs. 28. n. 47.*

2. Petere Tutores vidua debet intra spacium 14. dierum à morte defuncti, *d. §. Erstlich. ibi: inner 14 Tagen/ nach solchem ihres Manns tödtlichen Abgang.* Quod tamen tempus in casu ubi maritus extra urbem fatis concessit haecenus utile est, ut prius currere non incipiat, quam à die scientiæ. *Const. h. §. Wo aber / ibi: nach dem sie ihres Manns Abgang in Erfahrung kommen.* ubi enim factum hominis requiritur, ibi tempus meritò currere non debet, nisi à tempore scientiæ. *Chassan. in cons. Burg. rubr. 4. §. 20. ad verb. apres que le trepas de son marry.* Ea; petitio fieri debet judicialiter, *d. §. Erstlich. ibi: vor Racht lassen bevögigen.* Hodie enim post Reform. *polit. de An. 1548. tit. von Pupillen vnd minderjährigen. §. Das auch.* Nullus tutorum suscipere administrationem potest, nisi ei prius à Magistratu, sicq; in Republ. hanc à Majore Senatu, ad cujus jurisdictionem tutoris datio, utpote actus voluntariæ jurisdictionis propriè pertinet, *Ref. Ord. tit. Sachen vor Grossen Racht gehörig. §. 4. & 5.* fuerit decreta atque commissa. Quod si verò maritum & uxorem simul, (quod tempore contagionum increbescentium sepius factum, exempla testantur) vel alterum statim post alterum mori contingeret, tunc necessariis. *l. 4. C. qui pet. tut. l. 1. §. ult. inf. ff. de eo qui pro tut. h. e. conjunctis, vel per cognationem, l. 28. §. 2. C. de adm. Tut.*

l. 10. de leg. her. C. A. th. 1. n. 4. qui pet. tut. vel per affinitatem, l. 2. pr. d. t. d. l. 28. §. 2. Vel per amicitiam. d. l. 2. pr. hoc officium tutores perendi incumbit. His autem deficientibus, domesticis, etiam vicinis injungitur, ut talem casum Consuli, peres quem tunc temporis officium est, indicent, ut ex officio superstitibus liberis secundum observationem, quam statuta exigunt, tutores dari provideat. Const. h. §. Frühe sich dann zu. quo fac. d. l. 28. §. 2. C. de adm. tut.

ARTICULUS III.

De juramento Inventarij seu exhibitionis.

Vom Eyde engens vnd zeigens.

I. **S**ANÈ videtur olim in hac Republ. observatum fuisse, ut alterutro conjugum defuncto, superstes (nullo discrimine habito, agnitus ne esset hereditatem, an omissurus) ad præstationem juramenti Inventarii præcisè fuerit coactus. *Al. Rh. D. fol. 21. sub rubr. wie man ein Erb eigen vñ zeigen soll.* Verùm progressu temporis increbuisse usq; obtinuisse, ut idem postea incoactum esset, & saltè (præviâ quidè seria & severa Notarii adhortatione, de omnibus bonis bona fide exhibendis & indicandis) hoc cujusq; promissioni stipulatâ manu Notario factâ, relinqueretur: Sed hac indulgentia cū plures abuterentur, demum certa formula in vim juramenti præscripta est, Notariisque injunctum ut exhibituros bona hereditaria in conficiendo Inventario ad eam adstingerent. *Ernewerte Ord. der Inventierschreiber / §. weisn auch / & seq.* Puto tamen, quod si quispiam, cujus interesset Juramentum inventarii formaliter præstari, exigeret, eum audiendum atq; ita hodiènum observationem *d. art. wie man ein Erb engens vnd zeigen soll /* obtinere. *Quo fac. Res. Rh. Ord. tit. gemein. Execut. Ord. §. 27. ibi: auff erfodern.*

2. Sed cum in casu omittendæ hereditatis, ad effectum se redimendi ab oneribus hereditariis, nec hæc sufficientia ad rei consummationem videbantur, lata est hæc Const. qua cavetur, ut vidua superstes, intra tempus 14. dierum, à tempore mortis mariti, vel scientiæ judicialiter coràm Minore Senatu compareat, *Res. Ord. t. t. von Sachen vor Al. Rh. §. 12. & in illa juret verba, quæ exprimuntur in Const. h. §. Erstlich. ibi: daß sie vor vnd nach des Manns tod / ihr beyder Güther ic.* Ex quibus apparet, juramentum semper Inven-

rarii confectionem præcedere, non autem sequi, aut producto demum Inventario deponi debere; ut hætenus, sed sequiore more, & contra expressam Constitutionis sanctionem, ipsamq; rationem sæpe numero admissum est. Fortior enim est depositi juramenti præfens recordatio ad perpetrandi prohibitionem, quam deponendi juramenti cogitatio ad perpetrati delicti confessionem. Aliàs verò & extra casum Const. nostræ juramentum etiam post Inventarii confectionem exigì & præstari posse, *supr. n. 1. dixi.* præcipuè si suspicio circa Inventarium oriatur, utrum bona fide confectum fuerit, & omnia quæ debent, eidem sint inserta necne, ad purgandum istam doli suspensionem, docet *l. ult. §. 10. C. de jur. del. & ibi: Dd. commun. N. 1. c. 2. §. 1.* jurat enim secundum propriam scientiam, *l. 6. §. 4. C. de his qui ad Eccles. Roll. à Vall. tract. de Invent. p. 4. q. 58. num. 12.*

3. An etiam tutores juramentum hoc præstare teneantur? dubitandi ansam præbet d. Const. §. *Früge sich.* in casu Conjugum simul morientium, nemineq; superstite, qui id tutò præstare possit, & §. *Und nach erstattung.* ubi disponitur, quod post præstationem hujus juramenti, demum sequatur Inventarii confectio; quæ etiam tutori incumbit. Verum enim vero negativam potiore arbitror & quidem ex his rationibus, quod formula juramenti in mulieris tantum personam concepta sit: deinde Tutores & Curatores liberorum statim in ipsa datione & confirmatione (sicut in Imp. hodiè indistinctè omnes decreto opus habent. *Reform. gut. Polic. de Anno 1548. sub rub. von der Pupill. §. Daß auch. & de An. 1577. t. 32. §. Daß ein jeglicher.*) Magistratui jurant de bonis conquirendis & conscribendis, secundum quod in formula juramenti Tutorum expressum est, *ibi: bey seinem geschwornen Eyde in dem nechsten Monat ohn-gefährlich nach dem er Vogt worden ist/ alles Guth/ so seinen Vogts-Kindern zugehört / lassen auffschreiben in zwey gleiche Registerlin / etc.* Nisi is fortè tutor datus sit qui statim à morte testatoris se bonis defuncti immiscuit & eorum administrationem, curamq; liberorum suscepit: tùm enim arbitror, tanquam ex negotio eum gesto ad exhibitionis, quod vocant, juramentum adigi posse, sicut ad rationes & confectionem Inventarii, *Wes. consil. 3. n. 44. & 47. arg. l. ult. si pars hered. pet. l. 2. §. ult. de neg. gest. §. 1. l. de obl. q. ex contr. l. 2. ubi Gl. & Dd. C. quand. & quib. quart.* Idemq; obtinere in reliquis personis necessitudine junctis, item domesticis, qui vel ante mortem bona defuncti

sub

sub manibus habuerunt, vel post custodiverunt aut administrarunt; hi enim quam maximè facultates defuncti scire præsumuntur. *fac. l. 1. §. officio. 3. de tutel. & rat. distr. l. 22. v. omnia. C. de adm. tut. l. ad insti- tuendam. 34. ff. eod. l. 8. §. 6. C. de repudijs. & ea quæ tradit Roland. à Valle. de Invent. p. 2. q. 37.* Sed hæ personæ plerumque, nisi evidens suspicio eos arguat, data manu stipulata admittuntur, *werden bey der handtrew gelassen.* Id quod usus contestatur.

ARTIC. IV.

De Inventarij Confectione.

I. **H**æsequitur Inventarii confectio, *Const. b. §. Und nach erstat- tung.* ubi notandum I. in genere, quod in conficiendo Inven- tario semper, & prius consuetudo loci illius & regionis attendi de- beat. *Petr. Sanz. de divis. bon. c. 1. n. 8. Moller. lib. 2. semestr. 14. n. 5. II.* In specie verò, quod omnes, qui hoc beneficio uti volunt, ipsimet Inventarium conficere debeant. quia factum alterius hîc alteri si- cut non nocere, ita nec prodesse potest. Nisi universi uni ex illis negotium hoc commisserint. *Ampl. D. Dr. Rebhan Patronus atq; Præ- ceptor meus observantissimè colendus, in diss. de Invent. membr. 2. p. 1. §. 7.* Præsertim vidua per *leg. 2. §. 1. v. sed et si Cod. quand. & quibus quart. pars.* Gylm. Symphor. præjud. *Cam. v. fœmina.* omittens hereditatem mariti defuncti & retinens ejus bona pro restitutione dotis. *Albe- ric. de Rosat. in l. fin. §. 1. de reb. auth. jud. per l. cum Domini. 56. locati.* quem sequitur *Vasquius. alleg. à Rol. à Vall. de inventar. p. 2. q. 31.* tan- quam usufructuaria bonorum vidualium. *Marpurg. vol. 1. consil. 29. n. 140. & liberi, qui sunt maiores 20. aut 25. annis, quia tum tem- poris sub cura aliena amplius non sunt, Kl. Rh. D. fol. 16. sub rubr. wie daß ein 20. jährig Kind. C. A. th. 31. v. proxima. h. t. vel minores per tutores & curatores suos. Francisc. Porcellin. de Inventar. c. 1. n. 4. qui & aliàs ullius rei administrationem suscipere haud impunè pos- sunt priusquam conscripserint cum omni subtilitate Inventarium, Ampl. D. Dr. Bicc. Rer. quot. f. 1. p. 2. th. 46. C. A. th. 14. n. 3. de adm. tut. l. 24. C. eod. l. 7. §. 5. in fin. C. de cur. furios. Reform. guth. Polit. de An. 1548. sub tit. von der Pupillen. §. Item daß er nach. & de An. 1577. r. 32. v. Item daß er.* Neque ideò ab Inventarii confectione immu- nes sunt, si defunctus jam ante bonis cesserit. per cit. *Dd. & rationes Rol. à Val. d. part. 2. q. ult.*

2. Tempus intra quod inventarium inchoari & perfici debet, quamvis de jure communi largius concessum sit in *l. ult. §. 2. ibi: intra 3. mensium spacium. & §. 11. C. de jur. del.* Petr. Sanz. *de div. bon. lib. 1. c. 1. n. 4.* Francisc. Porcell. *de Inventar. c. 3. n. 11.* Tamen illud in hac nostra Constitutione coarctatum, & spacio saltem unius mensis (perinde ut tutoribus. *formula Rinder Bogteyen Endts ibi: in dem nechsten Monat.* Qui & secundum jus commune quamprimum possunt facere Inventarium tenentur. Sichard. *ad l. ult. §. sin autem. n. 3. & 16. C. de jur. del.*) inclusum est. Quod currere incipit elapso 14. post mortem mariti, vel hunc occubuisse scientiâ die. qui est ultimus præstandi juramenti Inventarii, vel tutelæ, Const. *h. §. Und nach Erstattung.* Et quidem temporis hæc coangustatio optimâ ratione, & eadem, quâ ad jus deliberandi, de qua v. Ampl. Dn. Dr. Biccus *rer. quot. f. 3. th. 102.* positâ in favore creditorum, ne nimia protractione bona in damnum eorum dissipentur & tempore pereant, Gregor. Tholos. *Syntag. jur. lib. 46. c. 2. n. ult.* introducta videtur. Const. *h. in pr.* Aliquando tamen ubi necessaria & justissima allegari potest causa, *l. 7. pr. de adm. tut.* Bartol. *ad d. l. 7. n. 17, 18.* Rol. à Valle. *de Invent. p. 3. q. 14.* prorogatio legitimi istius temporis à judice impetrari moribus nostris consuevit. C. A. *th. 32. n. 1. in f. h. t.*

3. Adhibitio III. notanda est publicarum personarum, ut æstimatoris, Petr. Sanz. *de div. bon. lib. 1. c. 4. n. 2.* jurati, seu veteramentarii, *eins geschwornen Râufflers.* & Notarii publici, qui Inventarii conscribendi licentiam à Magistratu legitimè obtinuit. Erneuerre *Ordn. der Inventierschreib. pr. & §. 1. fac. Nov. 1. c. 2. §. 1. l. ult. §. 2. C. de jur. del. ubi* Sichard. *n. 18. Nov. 94. in Epil. C. A. th. 32. n. 2. h. t.* Rittershus. *expos. Nov. p. 6. c. 8. n. 8. sect. 1.* IV. In præsentia Curatoris, conscribi debere, qui viduæ datus est, & liberorum majorennium, minorenniumq; tutorum vel curatorum: Item legatariorum & fideicommissariorum, vel eorum procuratorum seu mandatariorum, si personæ ratio habenda. Nov. *1. c. 2. & inde desumpta auth. cum testator. C. ad l. falc.* Hi n. consueti & necessarii *l. ult. §. 2. C. de jur. del. junctâ Nov. 94. in epil.* ad confectionem Inventarii moribus nostris videtur receptis. Quibus alię præter has personæ, ut testes, necessariò nec requiruntur nec adhibentur, nisi quod interdum ad petitionem heredum vel tutorum, Senarus minor, uni & alteri ex Assessores, ut huic negotio intersint, demandare (quod vulgò deputiren / deputirte Herren vocant) soleat, uti quotidiana contestatur experientia & usus ipse ostendit.

ostendit. In quo itidem hæc nostra Const. a Justiniani Imp. dispositione, testium præsentiam requirente in d. Nov. 1. c. 2. discrepat. Verùm cum usus eam comprobet d. Nov. 94. in Epil. & hætenus certa sit, in eam ob periculum subversionis rigoroſe inquirere meritò superſedemus. l. 21. ff. de LL. Sicut & in aliis Inventarii solennitatibus cujusque loci consuetudines attendi debere, probat per Bald. Sichard Schneid. Castrenſ. & Jas. Rittershusius *Expos. Nov. p. 6. c. 8. n. 10. Rol. à Valle tract. de Invent. p. 3. q. 62. n. 1.*

4. Formam Inventarii internam accuratius persequitur cum honore præfatus D. Dr. Rebhan, *d. diss. de Inventar. memb. 2. p. 1. §. ult.* ita ut de ea aliquid dicens ociosè hic repetiſſe videri possim. Cujus autem sumptibus hoc in casu conficiendum sit Inventarium? paucis excutiam. Sanè ex l. ult. §. 9. C. de jur. del. expeditum est, quod heres qui Inventarii beneficio uti vult expensas in Inventarium factas retinere vel de hereditate deducere tanquam impensas necessarias omnino possit l. 79. de V. S. l. 1. 2. 3. 4. de impens. in rem dot. Sichard. ad d. §. in computatione. 9. n. 3. Verùm cum Inventarium hoc, non tam creditorum quam suimetipſius conficientis commodum spectare videatur, quatenus exinde de viribus hereditatis certus fieri potest, & judicium sibi sumere, utrum expediat hereditatem adire, vel repudiare? quibus accedit, quod secundum tenorem nostræ Constit. quis Inventarium conficere teneatur, atq; eo uti tanquam Instrumento publico & medio ad consequendum finem sc. omittendæ hereditatis facultatem: Insuperque in Inventario non tantum defuncti propria & acquisita bona contineantur; verum etiam propria conficientis & in viduum data, ut supra dixi, sive sint mulieris, sive liberorum: adeoque magis sui respectu necessarias has impensas esse dicendum, atq; exinde concludendum, conficientem ipsum de suo præstare istas debere; vel saltem quia utrique prodest, pro rata sua de bonis propriis. arg. C. I. A. th. 8. usufr. quemad. cav. Ut ut tamen hæc se habent, arbitror, etiam ex mente hujus Const. omittentem hereditatem, exemplo ejus, qui alias de jure communi beneficio Inventarii utitur, juxta l. ult. §. 9. C. de jur. delib. ab expensarum onere hoc eximendum, aut si quas fecit, deductione, retentione ve ex hereditate sublevandum esse. Neq; morari quempiam debent rationes in contrarium adductæ; quia pleræq; illarum etiam in beneficio Inventarii jur. communis militare & obtinere videntur: quo pari modo, imò principaliter Inventarium heredi comòdo est; ne sc. quid ultra

vires hereditatis præstare teneatur Rol. à Vall. *de Invent. p. 4. q. 1. text. in l. ult. §. etsi præfatam C. de jur. delib. ubi Dd. Wes. in Com. & Angel. ad §. Extraneis in fin. l. de her. qual. etsi propria quoq; ipsius bona, quæ præcipua habet, in eo descripta, actionesq; sibi, sicut aliis creditoribus, salvæ sint d. §. 9. ubi Dd. Rol. à Val. p. 4. q. 38. & tamen Inventarii expensas computat, per supra dicta. quo facit quod creditores missi in bona, hoc ipso exactam descriptionem bonorum inveniant, quâ ipsis maximè opus est l. 15. pr. de reb. auth. jud. poss. C. A. th. 11. d. t. imò nullius magis quam illorum intersit fieri Inventarium, ne forte res aliquæ subtrahantur aut celentur. d. Const. pr. Peretz in Cod. de jur. del. n. 18. Carpzov. p. 3. const. El. 33. def. 17. n. 4. adde quod in constit. nostra nihil de hac re expressum sit: Ideò rectè decisioni juris relinquatur communis. c. cum dilectus X. de consuet. l. 25. ubi Bald. de nupt. l. 21. de milit. test. ubi Bart. Hœning. Gœden. cons. 1. vol. 8. n. 14. 15.*

5. Unde etiam in casu ubi quidam tantum heredum Constitutionis beneficio uti volunt, reliqui verò non æque: an ex illius tantum parte hereditatis, sumptus sint deducendi, an verò etiam reliqui heredes ex suis partibus conferre teneantur? Rectè distinguitur inter jus commune, & statutarium: ut secundum illud prius verius sit, Grivel. *decis. dol. 17. p. t. t. arg. l. 74. l. 155. de R. l. quem sequitur Ampliss. D. Dn. Rebhan. in d. diss. de Invent. memb. 2. p. 1. §. 8.* Posterius verò de jure statutorio nostræ Reip. & ferè plerorumque Germaniæ locorum consuetudine, quæ in hoc suffragari videtur, quæ omnes indistinctè heredes sive purè, sive cum beneficio hereditatem adeant, propter interesse publicum, ut sc. ex Inventario confecto etiam constet patrimonii à defuncto relictæ quantitas, an is in censu agendo, bona sua juste indicaverit, &c. inventarii confectionis necessitate onerantur, atque ita nemo heredum à sumptibus hisce immunis sit.

6. Quanquam quod ad judiciales attinet sumptus, quos mulier vel liberi ad impetrandam contra creditores cessionem & prælationem expendunt, quia non pro defendenda hereditate impenduntur, (qui aliàs heredi restituendi essent. Fachin. *lib. 6. contr. jur. c. 29. in fin.*) ex propriis bonis præstandos esse censeo, juxta communem juris regulam, victum victori in expensas esse condemnandum. l. 13. §. 6. C. de jud. l. 4. §. C. de fruct. & lib. expens. §. 1. l. de pæn. tem. lit. l. ult. C. quand. provoc. non est nec. Bocer. *cl. 6. d. 30. th. 20. Ummius de process. diss. 22. th. 7. n. 25.* Nisi justam causam litigandi victus habuerit: quarum multas recenset C. I. A. th. 26. *de re jud.* quibus plures addi

ex Ummio *d. th. 8. num. 31.* possunt : quamvis hæc pleræque arbitrio
judicis committendæ sint, Ummio *d. th. 8. n. 30.* quia certa definitione
comprehendi nequeunt. C. I. A. *d. th. 26. n. ult.*

ARTIC. V.

De Citatione Creditorum.

1. **C**itatio creditorum statim post confectionem Inventarii intra
14. dierum spacium, à tempore absoluti Inventarii numeran-
dum; vel à fine mensis ad conficiendum Inventarium dati impetra-
ri debet. Neque enim prior casu expectandum est, usque mensis
ille præterlapsus, vel usque dum in mundum inventarium reda-
ctum fuerit; sed statim post bonorum consignationem à Notario
factam currere incipit. *per verb. Const. §. Und nach. ibi: gleich nach.*
beschehener Inventirung / ex quo itidem tempore computatio 14.
illorum dierum inchoanda & creditores ad certum terminum pu-
blicè & peremptoriè citandi erunt. *Const. d. loc.*

2. Quæ citatio non propria, sed publica autoritate fieri.
Ampl. D. Dr. Tabor. in C. I. A. recognito. th. 24. de in jus voc. Gail. 1. obs.
50. n. 4. & à judice peti debet, l. 4. §. 8. de damn. inf. sc. à minore Sena-
tu, Ref. Rh. Ord. tit. Sachen vor Kl. Rh. gehör. §. 11. & 13. Decret de
Anno 1620. 17. Junij. tanquam judice futuro, Ummius de process. d.
loc. disp. §. th. 1. n. 5. per libellum supplicem implorato Nobili ejus of-
ficio, Umm. th. 1. & 3. qui summarie causam, utrum justa sit, an
non, cognoscat. l. 72. de jud. c. significasti. X. de for. compet. C. I. A.
th. 24. de in jus voc. Hæc tamen adhibitâ distinctione ut si certi sint
creditores & præsentés, Citatio nominatim & ad domum, uti vo-
cant, fieri debeat. *Rol. à Vall. de Invent. p. 3. q. 23. num. 1. cap. cau-*
sam quæ. de dol. & cont. l. 4. §. 5. de damn. infect. Gail. 1. obs. 49. Petr. Sanz.
de divis. bon. c. 1. n. 7. Atque licet idem esse de incertis, asserat *Rol. à*
Vall. d. q. 23. n. 2. attamen & hos & ignotos absentesq; cæteros, per
publicum proclama citari posse, apparet ex *clém. 1. de jud. Ref. Rh.*
Ord. von fürgebott. §. 14. 15. cap. fin. de Elect. in. 6. c. fin. X. qui matrim.
accus. l. 6. C. de remis. pignor. Marant. in spec. aur. p. 6. pr. §. proposui. n. 63.
& 64. Everhard. in top. loc. 117. n. 1. Gail. 1. obs. 57. n. 7. Umm. de pro-
cess. d. disp. §. th. 11. n. 62. Argent. 2. consil. 43. n. 1. certo termino, qui
30. plerumq; dierum est, juxta l. 66. & seqq. de judic. auth. qui semel. C.
quemad. & quand. jud. ad comparandum à Judice statuto.

3. Id quoque notatu dignum est, quod hæc citatio *Const. h.*

nōstræ, non sit ejusdem generis: Alia enim est horum qui post confectum demum Inventarium certi fiunt ac deprehendunt, quod defuncti bona creditoribus hereditariis non sunt suffectura tutiusq; illa planè omittere, quam hereditatem talem acquirere. Alia eorum qui etiam Inventario confecto adhuc de hereditate adeunda, an omittenda dubitant, vel hactenus saltem certi sunt, quod alio insuper aliquo æro alieno non emergente, sibi damnosa hujus hereditatis acquisitio non futura sit. Illa prior, quæ magis propria huic Const. est, non fit in eum finem, ut creditores veniant & intersint cōfectioni Inventarii, sicut ad beneficium Inventarii secundum ius commune impetrandum, necessarium esse, tradunt Dd. communiter *ad l. ult. §. 2. C. de jur. del. R. ok à Vall. de Invent. p. 3. q. 29. n. 1. C. A. th. 32. n. 3. h. t. Rittersh. Expos. Nov. p. 6. c. 8. n. 8.* quippe quod id jam confectum sit: Sed ut videant fieri cessionem seu omissionem hereditatis, Const. *h. §. Und nach. simile in N. 119. c. 6.* & ut constituant comunem aliquem Procuratorem ad litem. *Ref. Rh. D. tit. von fūrgebotten. §. pen.* Hæc verò posterior, pari quidem ratione non ad videndum fieri Inventarium, (jam enim factum est) sed ad exploranda credita adhuc latentia emittitur, ne, si qui alii v. g. forenses vel judæi heredi nondum cogniti sint creditores, adita postea hereditate, ipsum convenient & infestent, sed certus de viribus bonorum tuto & absq; periculo eam adire vel omittere possit. Const. *h. §. Würde aber.* atque hæc citatio continet clausulam peremptoriam, ut creditores præfixo die compareant, sub pœna perpetui silentii: nisi ignorantiam suam causas ac alias justas, atque relevantes allegare & docere possint. Const. *h. §. Würde aber.*

4. Stilo quoque fori præterea observatur, ut elapso hoc ad comparandum termino citatio valvis refixa *Ref. Ord. d. loc. §. 23.* reproducatur judicialiter, relatione nuncii actis inserta, & ad eam reproductionem, si nondum omnes comparuerint creditores, nec credita sua allegarint, prolatiq; instrumentis obligationum liquida reddiderint, manu quoque stipulatâ Prætori confirmarint (*die behabung geihan*) tunc demum faciant; contra reliquos verò proclamatur, quod etiam statim & decernitur & præconis voce in ipsa Curia executioni mandatur, ejusdemq; relatio continuo protocollo factis judicialibus inseritur. Cujus effectus is est, quod abhinc tribus iudicis emensis intra terminum ordinis in causa principali procedi possit, *Ref. Rh. Ord. von des nicht erscheinenden Antwoorters vngedor.*

gehorsam. neque admittantur si qui post compareant. quamvis, si qui ante conclusionem causæ se cæteris jungere & pro rata expensas refundere velint omnino audiendi sint. Ref. Ord. tit. wann der ungehorsam hernach erscheint. §. 1. Si verò post, planè non audiantur, nisi justis ex causis contumaciâ suâ purgatâ & refusis expensis. d. loc. §. 2. Qui textus licet de expensis saltem ab actore contumace, reo comparenti; vel à reo contumace aitori comparenti refundendis loquantur: tamen in casu Const. h. non tantum hos sumptus Viduæ quæ hic actoris locum obtinet, adscribo; sed & reliquis creditoribus, qui in termino comparuerunt, & in communi causa suis sumptibus eo usq; agendi processus fecere, prorata portionis sibi debitæ refundendos statuo. per l. ult. in fin. pr. C. de bon. auth. jad. poss. l. 12. pr. ff. b. t. quo subsecuto, ad participationem bonorum, & causæ in iudicio actæ, post immisionem quoque, intra biennium quidem præsentibus; absentes verò intra quadriennium admittuntur. d. l. ult. pr. v. ut autem. C. I. A. th. 3. d. t.

ARTIC. VI.

De Editione Inventarij & Separationis petitione.

1. VI. Requisitum est, *Editio Inventarij confecti*, hoc ipso, de quo modo dixi, termino, judicialiter facienda. Const. h. §. Und nach erstattung. ut de viribus facultatum defuncti constare omnibus quibus interest possit. Marpurgensi. r. confil. 29. n. 129.

2. Sic etiam VII. inter cætera solemnia ommissionis requiritur, *petitio separationis*: quâ uxor cum liberis superstitibus contra creditores implorant iudicem i. e. Min. Senat. ut bonorum suorum à bonis defuncti mariti seu Patris, & constante matrimonio acquisitis fiat separatio. l. 2. C. de leg. hered. l. 7. §. 5. de minor. Ref. Rh. Ord. tit. von Sachen vor Kl. Rh. gehörig. §. 11. quam conjunctim cum petitione cessionis, proponi usu consuevit, d. §. 11. Licet enim de bonorum separatione Constit. nostra nihil exprimat: ea tamen, quia plerumque & quidem necessariò intercedit, ex aliis textibus modo allegatis supplenda est. Per bona sua, mulieris sc. & liberorum intelligo omnia ea, quæ præcipere eos supra sect. 2. art. 4. & 5. dixi.

ARTIC. VII.

De petitione Cessionis

1. **C**oheret prioribus VIII. *Petitio cessionis* : quæ nihil aliud est, quam petitio facultatis omittendi hereditatem. Ordinem quidem Const. nostra in §. vnd nach). aliquantum invertere & intricatius rem proponere videtur, qui hic esse potest : nempe, quod post reproductam citationem, editum Inventarium, petitamque separationem bonorum, judicialiter in præsentia creditorum (vel etiam absentia contumacium,) voluntas omittendæ hereditatis declaratur, & ut declaratio hæc admittatur atque decreto judiciali confirmetur, summissè petatur.
2. Hæc declaratio voluntatis de omittenda hereditate in d. §. Vnd nach). vocatur cessio. Unde etiam frequens in foro hujus vocabuli usurpatio est, dum dicitur, cession begehren/ Cession zulassen/ Cession erhalten / punctus cessionis. Verùm eo ipso nihil aliud significatur quam omissio hereditatis, quod manifestè probat Const. h. §. wo aber. ibi: beschehener cession. Quæ termini hujus abusio procul dubio propter analogiam illam, quam cum cessione bonorum habere videtur, vel etiam exinde, quod ut plurimum in casu extensionis de qua infr. part. 3. acturus. ipse maritus cum uxore actionis petebat, inducta est. Propriè certè Cessio nec est, nec dici potest, quia nulla cessio propriè sic dicta hîc intercedit, quamvis similitudinem quandam cum cessione bonorum habere videatur: quasi mulier bonorum constante matrimonio cum marito acquisite post mortem ejus cum liberis dominium continuet saltem, §. 3. l. de her. qua ab int. l. in suis. 11. de lib. & posth. l. fin. C. de impub. subst. l. 7. de ben. damn. l. 1. rer. am. Joh. Pyrrhus de suite. n. 1. (sicut sæpius Uxor domina in jure dicitur. l. 38. §. 4. de leg. 3. l. 19. §. 1. de ann. leg. Gylmann. Symph. præjud. Cam. v. uxor. Cujac. 3. obs. 18.) non demum accipiat: quia constante etiam matrimonio tertiæ de acquisitis partis statuto debita, quodammodo domina videatur, atque sic bona propria, necessariaque cessio quibus accedit, quod mulier & liberi plerumq; possideant bona defuncti, possessio autem quoq; cedi dicatur. l. 33. §. 3. de usurp. Sed hæc tanti momenti non sunt, ut probare hîc cessionis propriè sic dictæ, ejus sc. quæ in t. ff. & C. de cessione bonor. proponitur, aliquam intervenire speciem possint: cùm ab ea cessio seu omissio

omissio ex nostra Const. longè differat. Ceduntur enim bona tantum quæ sunt debitoris propria: *l. 6. pr. ibi: suis ff. de cess. bon. arg. l. 54. l. 120. ff. de R. I. l. 11. §. 2. ff. de act. empt. l. 67. ff. de contr. empt.* Omittuntur in hereditate non propria, sed quæ demum per aditionem vel immistionem acquiri possunt. *l. 14. C. de jur. del. l. 50. §. 1. ff. de R. V. l. 1. §. 7. ff. de succ. Ed.* neque enim filius vivo Patre pro vero domino rerum Paternarum habetur, sed videtur tantum, seu quodammodo dominus æstimatur. Vultei in *Com. ad §. 2. l. de her. qual. Mynf 4. obs. 25.* Sic uxori licet portio hereditaria ex bonis acquisitis post mortem mariti debeatur, ita ut ei tanquam lucrum ex L. datum etiam si decies millies maritus moriens voluerit, adimere nequeat *N. 22. c. 33. C. A. th. 30. n. 2. h. t.* tamen non domina ejus portionis est priusquam agnoverit) multo minus proprietatem habet constante adhuc matrimonio; (quod *Dd.* plerique etiam illi, qui secundum jura quædam localia societatem bonorum inter conjuges aliàs statuunt, agnoscere coguntur. *Ioh. Boponis ad Consuet. Borbon. §. 236. Petr. de Anchoran. cons. 102.*) Sed prorsus liberam Marito administrationem eorum & alienationem, modo non fiat in fraudem uxoris, vel ultimâ voluntate, largiuntur. *Petr. Peck. de test. mar. & ux. lib. 2. c. 1. n. 3. Uxori verò nullam administrationē absque viri expresso consensu, Lopez. ad Tauri l. 54. & 55. Tyraquell. ad l. connubial. 1. per ipsum text. Mey. in Ius Lubecc. t. 1. art. 10. nec proprietatem veram nec possessionem; sed communionem saltem in habitu relinquunt: quam in actu jure successionis demum consequitur mortuo marito. Kitzel Synops. matr. c. 7. th. 7. lit. l.* Deinde Ceduntur omnia bona excusso usque ad ultimum terunium debitore *c. C. A. th. 8. de cess. bon. per alleg. Dd. quib. add. Umm. de process. disp. 23. th. 5. n. 26. v. 2. Azo in sum. C. qui bon. ced. Ang. Aretin. ad §. ult. l. de act. v. quæro an. Zas. ad l. pen. & ult. de cess. bon. v. 4. Schneid. ad §. item si quis in fr. l. de act. n. 28. Trentl. 2. d. 24. th. 4. d. Coler. de process. execut. p. 1. c. 6. n. 122.* Omittuntur saltem quæ sunt jure hereditario delata, nec ea omnia; sed multa ex iis, cum propriis omitterentis omnibus præcipiuntur. *de quibus supra sect. 2. art. 4. & 5.* Plures aliæ differentię assignari possent rationes, sed brevitatis studio eas ceu ex ipsis fori disputationibus cottidianis notissimas lubens omitto; præcipuè, quia ipsum decretum *XXI virorum* de anno 1620, hæc duo expressè sibi invicem opponit, *ibi: bey Erb. vnd andern Cession fällen.*

ARTICULUS VIII.

De Restitutione in integrum.

1. **H**Actenus de *propriis*, circa formam omittendæ hereditatis occurrentibus; videamus nunc de *accidentibus*, ex quibus præcipuè est illius omittendæ hereditatis modus, qui fit per *restitutionem in integrum*. Quam petitunt in urbe à Prætore l. 1. §. 1. l. 3. §. 2. de minor. in provinciis à Proconsule, l. 57. pr. h. t. vel præfide l. 1. C. si tut. vel cur. interv. hæc in Republ. à Mai. Senatu Ref. Ord. Sachen Gross. Rh. gehörig. §. 21. Minores, qui se temere damnosæ immiscuerunt hereditati, l. 1. C. si minor. ab hered. abst. l. 3. §. 2. l. 7. §. 5. 9. 10. l. 11. §. 5. de minor. Greg. Thol. Syntag. jur. lib. 46. c. 6. n. 13. per Procuratores suos, l. 1. C. si tut. vel curat. l. 25. §. 1. ff. de minor. citatis ad hoc intra præfixum legitimum terminum creditoribus, Nov. 119. c. 6. l. 13. pr. in fin. l. 29. §. ult. de minor. ad videndum se contra aditionem in integrum restitui. Quod si non compareant, nihilominus hereditate abstinere s. abscedere minoribus permittitur, constituto interim à iudice rerum hereditariarum custode, & administratore. C. I. A. rh. 33. de minor. & mandatâ publicâ earum consignatione. d. cap. 6. in fin.

2. Restitutione hæc impetratâ, perinde est, ac si minores hereditatem non adivissent. arg. l. 24. §. 4. de minor. Rol. à Vall. de Invent. p. 4. q. 43. n. 2. restituantur enim eis actiones cum hereditariis confusæ. l. 87. §. 1. h. t. Inventarium tamen quod confecerunt prodest etiam substituto, ut is denuò facere inventarium non teneatur. Rol. à Vall. d. q. 43. n. 3. Eodem modo quæ ab ipsis minoribus restitutis interim gesta sunt, rata haberi debent. l. 44. h. t. l. 22. 31. de minor. l. 44. de re. jud. l. 5. §. 15. de reb. auth. jud. poss. quod ita accipiendum, si bona fide gesta fuerint: d. l. 44. h. t. l. 6. §. 1. de reb. auth. jud. secus si mala fide l. 24. quæ in fraud. cred. l. 61. l. nec novum. §. de cond. indeb. Gregor. Thol. Syntag. jur. lib. 46. c. 6. n. 15. Ita ut nullum inde sentiant commodum, & quicquid ad eos ex adita hereditate pervenit, aut dolo eorum factum, quo minus perveniret, præstent. l. un. §. 2. C. de reput. quæ sunt in jud. l. 7. §. 5. v. planè. de minor. C. I. A. rh. 34. de minor. Sicut enim in damno versari eos Prætor non permittit, ita nec in lucro cum alterius damno. d. t. un. pr. leg. 28. de dolo. leg. 18. ex quibus causis maj. Eadem quoque de iis qui sunt maiores 25. annis, vel qui statuto nostro

nostro

nostro usi, post 20. ætatis annum in propriam curatelam se vindicarunt, & hereditatem adierunt, statuenda puto, si, quod latebat tempore adeundæ hereditatis, ingens emergat æs alienum. §. 5. l. de hered. qual. ubi Wes. in Com. n. 6. l. ult. pr. C. de jur. del. l. ult. in fin. C. h. t. C. A. θ. 6. n. 2. d. t. Fusior hîc de probatione tanquam omni iudicio communi accidente C. A. θ. 1. de prob. disceptatio inferenda fuisset, præcipuè circa istam, quam maximè cōtroversam & intricatam quæstionem, an heredibus incumbat onus probandi abstentionem, an creditoribus immistionem? quam quidem de suis heredibus proponit C. A. θ. 4. l. n. 4. h. t. sed ut mihi videtur minus rectè discutit. Verùm ne opus in majus, quam disputationis formæ ac concessio tempori convenit excre-
 sceret, ea quæ typis destinata erant, quo minus exprimerentur, eximere cogebar. Remisso interim benevolo Lectore ad Dd. à C. A. d. loc. citatos, & Wes. in Com. ad §. 2. l. de her. qual. n. 6. in f. Mantic. de conject. ult. vol. lib. 12. t. 10. n. 2. Dec. in cons. 652. n. 11. Roland. in cons. 20. n. 17. lib. 1. Gravet. consil. 456. n. 2. & in cons. 602. n. 9. quibus collatis & ponderatis rei veritas facillè cuivis apparebit.

Membrum II.

In quo notantur Effectus.

HActenus de causis tam Internis, quàm Externis, sequuntur nunc omissionis hereditatis Effectus, qui sunt vel primi, vel orti.

SECTIO I.

De Effectibus primis.

Primi in persona Viduæ, & liberorum præcipuè se ostendunt, I. quod hi abstinendo, l. 12. de interr. in jur. illa repudiando. l. 13. pr. de acquir. hered. l. 4. C. h. t. non habeantur pro heredibus. C. A. th. 40. n. 1. h. t. II. Sequentibus gradibus substitutis & legitimis heredibus locum faciant, l. 7. §. 10. de min. l. 2. §. 3. de vulg. subst. l. 44. de re jud. arg. l. 1. §. 6. de succ. Ed. Bocer. clas. 3. d. 11. n. 72. III. Denegentur ei, qui absti-
 nuit hereditate actiones hereditariæ. l. ult. in f. h. t. IV. Semel recusatâ hereditatem amplius acquirere non possint. l. 4. C. h. t. Wesemb. π. ff. ult. h. t. nisi per petitam restitutionem in integrum. l. 57. §. 1. h. V. Hinc fit è contra, quod omittentes liberentur oneribus hereditariis. l. 12. de vulg. & pup. subst. l. 20. §. 4. l. 42. pr. h. Bocer. d. n. 72.

C. I. A. th. 44. n. 2. b. VI. Proindeq; creditoribus hereditariis non teneatur. d. l. § 7. pr. h. l. 2. 3. C. de revoc. his quæ in fraud. cred. l. ult. §. 1. C. de jur. del. l. 4. C. arb. tutel. l. 4. C. quod cum eo qui. VII. Contumeliam distractionis bonorum evitent; cum Patris qui æs alienum contraxit potius, quam ipsorum innoxiorum bona veneant. §. sui. 2. l. de her. qual. l. 28. de bon. auth. jud. VIII. Omnes tamen sibi actiones contra defunctum competentes confusione amissas recuperent. leg. 87. §. 1. h. Bocer. d. n. 72. C. I. A. th. 40. n. 2. v. 4. h. t.

SECTIO II.

De effectibus ortis.

Effectus *ortis*, vel respiciunt ipsos creditores, *infr. art. 6.* vel Uxorem defuncti, & superstites liberos. Horum respectu effectus se exserunt tam *communes*, quàm cujusque *proprii*, de his *infr. art. 5.*

ARTICULUS I.

De effectibus ortis communibus.

I. **C**ommunes sunt, I. quod impetrent separationem bonorum suorum, quæ ante thoralem conjunctionem ad maritum attulerunt, vel etiam post, aliunde tamen, non occasione ipsius matrimonii, iis obvenerunt. de qua separatiõe *supr. memb. 1. sect. 3. art. 6. dixi.* II. Quod habeant usq; ad tempus separationis, quo facta divisione bonorum de eo quod sibi debetur satisfactum fuerit, retentionem bonorum defuncti. *arg. l. § 3. sol. matr. ubi Bart. §. 29. l. de act. l. 29. 30. C. de jur. dot. l. 6. C. de compens. l. un. §. 1. & pen. C. de rei ux. act. l. 12. pr. & §. 1. C. qui pot. in pign. Dec. in cons. 449. n. 23. Argent. 1. cons. 90. n. 23. Carpzov. 2. const. 25. d. 10. Petr Santz. de div. bon. c. 9. n. 24. Molignat. de retent. q. 19. 25. & 30. Kitzel. in Synopsi. matr. c. 7. theor. 6. h. Wesemb. 1. cons. 12. n. 23. Marpurg. vol. 1. cons. 24. n. 294.* quæ ad concurrentem suæ dotis æstimationem, reliquorumq; quæ sibi debentur, & in causam alimentorum sufficiunt. *Coler. de process. exec. p. 1. c. 2. n. 220.* Habet enim non tantum uxor hypothecam in mariti bonis, per hætenus dicta; Verum etiam liberi in bonis Patris respectu bonorum à Matre ad Patrem, quocunque largitatis titulo translatorum *l. 6. §. ult. C. de bon. quæ lib. l. 8. §. 4. C. de secund. nupt.*

2. Quod III. usque ad tempus decretæ & factæ separationis ex communi hereditate alimenta percipiant. *Const. h. §. dieweil a ber miter zeit wittib vnnnd Kinder vß gemeinem erb erhalten werden müssen.*

müssen. *Surd. de alim. tit. 1. q. 44. n. 35. & q. 118. n. 8.* hereditas communis hinc si, ut debet, secundum primarium objectum huius Constitutionis accipiatur, notat bona acquisita, quia Const. ea exprimit, per verba auch gemeinē Erbe. Vel ista hereditate comuni deficiente curator viduæ datus defumere alimenta debeat ex bonis mariti, pro facultatibus & dignitate defuncti *arg. l. 1. §. 19. l. 5. ff. de ventr. in poss. l. 22. de alim. leg. l. 3. ubi pup. educ. deb.* Ita tamen ne viduæ alimenta excedant fructus annuos illatæ dotis: *arg. l. 10. §. fin. de al. leg. l. 22. §. 8. sol. matr. Alexand. in l. diuortium. 7. n. 19. d. 1. & ne vidua aliter in bonis defuncti, præcipue eo casu, quo omnia adhuc bona possidet & administrat, versetur, quam bonæ frugis mater familias. fac. d. §. würde aber ibi: daß kein gefährde gebraucht werde.* Si quidem per id tempus, quo possedit bona defuncti, tenetur ad rationes. *simil. tradit Mevius in jus Lubec. p. 2. t. 2. art. 21. n. ult. & reddendum residuum fructuum deductis alimentis. Coler de proces. exec. p. 1. c. 2. n. 232. Carpzov. 2. const. 25. d. 14.* Stare quoque in domo mariti defuncti ociosa, tanquam truncus & corpus mortuum minimè debet; sed in commodum hereditatis laborare, *Joh. Lopez. de lucr. mar. & ux. c. 4. n. 15. omni opere, quod facere didicit, puta: filare nere, suere, texere, sicut loquitur Paul. de Castro in l. 7. n. 10. sol. matr. fac. l. 48. de oper. libert. Carpzov. 2. const. 25. d. 15. Ad, Keller. de succ. ab intest. t. 21. n. 22.* Et quæ ita comparat atque lucratur, bonis acquisitis accensenda. *per cit. Dd. quo fac. Kl. Rh. Ord. fol. 19. sub rubr. was den Kindern zugehört nach ihres Vatters todt.*

3. Quæ hætenus de uxoris defuncti alitura dicta sunt, eadem etiam de liberis intelligi debent. *d. §. dieweil aber.* cum liberis alimenta præcisius, quam uxori debeantur. *Gravett. in cons. 189. n. 3. Surd. de alim. tit. 1. q. 1. n. 4.* ita ut non minus alimenta, quam mater eorum præcipere debeant. Verum dubium adhuc restat, quia Const. in d. §. dieweil aber, generaliter loquitur, de quibus liberis intelligenda sit, an de omnibus sc. & iis, quos attulit ex priore matrimonio non tantum maritus ad uxorem; Sed & quos uxor ad maritum? an saltem de iis, qui ex posteriore matrimonio progeniti? quo ad hos dubitari non potest. Quoad illos verò, liberos I. Mariti ad matrimonium posterius ex priore allatos, distinguendum puto, an Pater defunctus possederit aliquid ex bonis eorum, fructusq; inde perceperit, veluti de bonis maternis & similibus, an non? Priore casu alimenta percipere ex bonis acquisitis debent. nam unde percipitur commodum, inde etiam sufferri onus oportet. *l. 10. de R. I. c. 55.*

eod. in 6. l. un. §. pro secundo. C. de Cad. toll. l. 18. de usufr. Surd. de alim. tit. I. q. 44. n. 29. Cothm. 3. respons. 45. n. 45. Posteriore ex Patris defuncti propriis, usq; dum inmissione factâ creditores bona possederint. Libris n. omnimodo à Patre ex bonis suis alimenta debentur, l. 4. l. 5. §. 10. de agnos. lib. pr. I. de jur. nat. cujus naturale. dist. 1. adeò ut etiam ab heredibus Patris præstanda sint liberis. Bart. in l. si marito. §. si voluntate. sol. matr. Surd. de al. tit. 1. q. 23. n. 3. & seq. II. Quod verò liberos ab uxore ad posterius matrimonium allatos attinet, eos ab alimentis hîc planè excludo. l. si paterno. 15. C. de neg. gest. ubi Dd. com nisi in pactis dotalibus aliud convenerit consentientibus cognatis & tutoribus: vel maritus, qui erat bonæ frugis, & ejus opinionis, ut removerit omnem fraudis suspicionem, Wes. π. n. 5. in med. de tutel. C. A. thes. 4. n. 6. ubi pupill. educ. Ampl. D. Dr. Tabor, in π. Cod. d. t. v. traduntur. causâ cognitâ privignis suis tutor datus. l. 17. §. 1. l. 32. §. 1. de adopt. l. ult. C. de contr. jud. tut. vel ut apud eum educentur, decretum fuerit. l. 1. C. ubi pupil. educ. l. 1. ff. eod. Ant. Fab. in Cod. lib. 5. t. 30. def. 1. n. 4. & 5. tantumq; possederit eorum nomine, ut ex fructibus inde perceptis ali possint. fac. quæ tradit Surd. de alim. tit. 1. q. 41. n. 9. & 10. Ratio, quia vitricus Pater non est, arg. l. 3. C. de furt. junct. l. 4. §. 1. 2. l. 10. §. 10. de in jus voc. l. 3. C. eod. §. ult. I. de pæn. tem. lit. neque privignos in domum suam recipere tenetur. Bald. in d. l. si Paterno. 15. quin imò non modo non compellitur penes se habere privignos; sed regulariter quidem nedum volenti permittuntur. l. 1. C. ubi pup. educ. N. 22. c. 38. l. 22. v. servi. C. de adm. tut. Castrenf. in cons. 127. n. 2. vol. 1. Curt. jun. in cons. 94. col. fin. Menoch. de arb. jud. q. cas. 168. n. 10. C. I. A. th. 4. n. 2. ubi pup. educ.

4. Nihil quidem in Const. h. d. §. Diemeil aber. exprimitur, quousque alimenta superstiti uxori liberisq; debeantur; ut merito de termino ad quem dubitari possit: an debeantur ad tempus usque confecti Inventarii? Quia tùm certum fit, quid viduæ & liberis, quid creditoribus debeatur; & quia separatio decreta regulari debet juxta Inventarium, ut saltem confirmatio quædam Inventarii esse videatur: Confirmatio autem actus alicujus retrahatur ad tempus celebrati actus. c. 1. c. 3. X. de confirm. util. vel inutil. c. 29. de privileg. c. quia diversitatem. §. de concess. præb. l. 36. §. 1. de don. int. vir. l. 6. de jurisd. ubi Bart. Ideò neque plus neq; minus in separationem venire possit, quam inventarium repræsentat. An verò etiam ultra tempus decretæ & factæ separationis? quia Const. h. indefinitè loquitur,

tur, *verb. vnter deß.* & aliàs alimenta mulieri de jure communi per annum luctus debentur. *Dd. com. ad l. un. §. 7. v. exactio. C. de rei ux. act. Surd. de al. tit. 1. q. 44. n. 11.* Verùm rationibus his non obstantibus, tempus decretæ & factæ separationis ideò terminum ponere & designare *supr. n. 2. malui. 1.* Quia dictus §. *Diemeil aber.* immediatè sequitur §. *Würde aber.* qui agit de citatione creditorum, cum clausula, intra certum terminum comparendi & indicandi sua credita, ut certiores reddi de viribus bonorum possint ii, quibus delata sunt. hæc autem citatio quia post Inventarium demum confectum fit; sequitur quod ante Inventarium confectum alimentorum præstatio non cesset: cum etiam post ea & ad comparandum creditoribus termino præfixo adhuc debeantur. *per dd. §. 2.* Quia alimenta cedunt loco dotis nondum redditæ; quam si percepisset vidua, alenda ex communibus bonis non esset. *arg. l. 5. de ventr. in poss. Surd. de alim. tit. 1. q. 44. n. 40. & n. 11. cum seqq. per l. ubi. C. de jur. dot. Neguz. de pignor. 4. membr. 5. pr. n. 5. Coler. de process. ex. p. 1. c. 2. n. 230. Alexand. 6. consil. 200. n. 7.* dotem autem suam ante tempus separationis accepisse dici non potest, neque priusquam de ea, separatione factâ, sibi satisfactum, à pignore suo h. e. bonis mariti decedere tenetur. *Neguz. d. n. 5.* Ideò aliis quoque terminis, quàm factæ separationis alimenta non erunt includenda, ex ratione surrogationis. *Surd. de alim. tit. 1. q. 44. n. 40. in arg. simili. idem t. 5. q. 1. n. 32.* 3. Quia nec ultra id tempus porrigenda sunt; hæc enim *Const. d. §. Diemeil.* loquitur de bonis communibus; Post separationem autem communia amplius dici nequeunt. Ratio rationis est, quod si per divisionem, multo magis per separationem, tollatur rerum communio. *l. 1. fam. hercisc. l. 1. com. div. l. pen. C. eod. §. 20. I. de act. Mevius in jus Lubec. p. 2. tit. 2. art. 2. n. 4. Wesemb. 2. consil. 74. n. 44.*

ARTIC. II.

De ultimo effectu orto communi, qui est

Exceptio.

1. IV. Effectus ortus, qui est viduæ & liberis communis, est exceptio contra creditores hereditarios debita sua poscentes. Cum enim omittentes hereditatem de exsolvendis debitis non teneantur *per dict. supra sect. 1. n. 6.* consequens est dari illis adversus creditores, qui nihilominus instituunt contra eos actiones suas, ex-

ceptionem; quam vocant intentionis & facti: Marant. *de ord. jud. in 6. part. rubr. de except. n. 7.* Coler. *de process. exec. ad c. 2. & c. dilecti. X. de Exc. n. 45.* quâ dicunt se hereditatem non acquisivisse, sed omisisse, & ideò ipsis adversus se non competere actionem.

2. Ideò statuo viduæ & liberis omittentibus hereditatem, si conveniantur à creditoribus, regulariter dari exceptionem in factum subsidiariam, motus I. quod hæc detur, quando actor actionem nullam habet, & contra eum reus de facto tantum excipit. *ut in l. 7. de cond. caus. dat.* Oldendorp. *lib. 2. p. 2. c. 12. §. hæc vero. de Except.* contra notorium enim admittitur exceptio, non ad perimendum notorium in substantia veritatis; sed ad elidendam intentionem agentis. per Bald. *ad l. fin. n. 33. C. de Ed. D. Hadr.* Coler. *de process. exec. p. 4. c. 1. n. 191.* II. Quia exceptio alia proprio nomine notata non occurrit. *l. 21. de pres. verb.* Angel. *ad §. 1. l. de Exc. n. 43. C. I. A. th. 88. n. ult. d. t.* Quod si verò dolus creditoris agentis argui potest, dari exceptionem doli mali. *l. 2. §. 5. l. 4. §. 16. 32. de dol. mal. exc.* C. I. A. *th. 93. n. 1. de Exc.* ortam ex ista in factum exceptione. *d. l. 2. §. 5. Wes. & n. 1. de dol. mal. exc.* C. I. A. *th. 3. in fin. eod.* Ita ut exceptio in factum per hanc doli exceptionem proponatur. C. I. A. *d. th. 93. n. 1.* tanquam concurrentem cum omnibus aliis exceptionibus. Oldendorp. *de Except. lib. 2. p. 2. c. 12. §. hæc vero.* Roll. a Vall. *de Inventar. p. 5. q. 22. n. ult.* Sicut in simili exceptionem Inventarii per hanc doli exceptionem opponi posse, tradit idem Rol. a Vall. *d. loc. n. 8.* Cæterum, harum exceptionem, ampliorem tractationem, quia apud C. I. A. propriis suis in sedibus videre licet, longior hîc non futurus: sed ad ea benevolo lectore remisso, quibus in casu Const. nostræ exceptiones applicari, & quibus non possint, paucis de forma, atque effectu annexis breviter expositurus sum.

ARTIC. III.

Cui detur Exceptio.

EX ordine eorum quibus exceptiones hæ in casu Const. nostræ dentur, occurrunt I. In genere & regulariter omnes uxores, & liberi, à moriente marito, vel Patre relictî, hereditatem sibi delatam juxta præscriptam in Const. formam & requisita, omittentes; atq; ita æquitate defensionis infringere actionem potentes. *l. 12. de dol. mal. except.* C. I. A. *th. 8. de Except.* est enim de genere permissorum, ut quilibet ad excipiendum regulariter admittatur: *l. 1. §. 4. de superfic. l.*

fec. l. 156. §. 1. de R. I. l. 16. pr. de pact. l. 28. §. 5. ex quib. causis maj. imò is quoq; qui ne agere quidem potest. *Gædd. in l. 8. c. 1. de V. S. nisi specialiter excipere prohibeatur, de quib. infra art. seq.* II. In specie vero qui defuncti domum, ut inquilinus, vel custos, vel alia qua ratione se possedisse liquidò probare potest. *l. 1. C. h. t. Masc. de prob. vol. 1. concl. 45. n. 26. Menoch. de præf. l. 4. præf. 101. n. 26. & seqq.* III. qui ex delata sibi hereditate à creditoribus fundos b. f. comparavit. *l. 2. C. h.* IV. Pupillus etiam qui condemnatus est, exceptionem hanc obicere potest, contra actionem judicati adversus se intentatam. *l. 2. pr. de adm. tut.* V. Tutor item pupilli ab hereditate se abstinens eandem exceptionem habet contra agentem actione judicati sive ipse judicatus sit, sive pupillus. *d. l. 2. pr. ubi Gl.* VI. Ita minor quoque restitutus adversus aditam hereditatem in integrum. *l. 57. pr. h. l. 1. C. si min. ab her. se abstin. N. 119. c. 6.* VII. Impuberes etiam absque auxilio restitutionis hereditate, cui se prius immiscuerunt, abstinentes. *d. l. 57. pr. l. 87. §. 1. h.* VIII. Fidejussores pupilli, etsi in hereditario contractu fidejusserunt *l. si pupillus. 89. d. t. l. 2. §. 1. de adm. tut.* si salva est Creditori translatio iudicii in alium *C. I. A. th. 64. n. 4. de minor.* IX. Non conficiens Inventarium si creditores profiteantur non plus bonorum in hereditate fuisse, quam is qui conficere debuit affirmat. *Sichard. ad l. ult. §. etsi præfatam, C. de jur. del. n. 1.* X. Mulier etiam, quæ licet sumptuosè & prodigaliter inordinatâ familiæ administratione constante matrimonio vixisse; vel etiam vestimentis, & cultu superfluo se ornasse atque ita ad mariti inopiam ansam dedisse convinci queat, si tamen vicissim probare possit, quod ad ea à marito coacta fuisset, atque in hoc imperio mariti, qui aliter fieri noluerat parere necesse habuisset, hâc exceptione secura est. *Const. h. §. vñd da sich erfinde.* XI. Vidua opificis, qui ex certa aliqua materia novas species efficit & format, has species tantum, non etiam alias coemptas, vel ipsa perse, vel cum marito vendit *d. Const. §. vñd wiewohl.*

ARTIC. IV.

Cui non detur exceptio,

E Contra exceptionis hujus beneficio uti non possunt, I. in genere omnes, qui præfato modo requisita in *Const.* expressa diligenter & suo ordine non observarunt. *Const. h. §. gleicher gestalt. in fin.* ne legis beneficio perfruantur, quam contemnendam censuerunt.

runt, *l. ult. §. 12. in f. C. de jur. del frustra ejus auxilium implorantes* in quam peccavere negligentes. *Lancell. 2. Inst. jur. can. 20. §. hoc autem. & 4. l. 13. §. quinimo. l. 39. sol. matr. l. 37. in fin. de min. l. 3. C. de Episc. aud. l. 41. C. de transact. c. 14. X. de usur. c. an sit. 42. X. de appellat. Gail. 2. obs. 138. n. 6. Dr. Flach. de priv. & publ. del. disp. 5. th. 11. II. Ut in specie mulier vel etiam liberi defuncti, qui intra præfinitum temporis spacium Inventarium ad quod tenebantur non confecerunt. *Rittersh. exp. N. p. 6. c. 5. n. 27.* dolo enim fecisse præsumuntur. *arg. l. 7. pr. de adm. tut. III. Mulier quæ sibi, & liberis suis de tutoribus vel curatoribus intra præfinitum temporis spacium non prospexit. d. §. Gleicher gestalt. IV. Qui dolo aliquid gessit. Const. h. §. Würde aber. Barth. ad l. si is qui bonis. 90. h. t.* Sicut quilibet heres beneficio Inventarii privatur, cujus dolus circa rem hereditariam argui potest. *C. A. th. 36. n. 1. h. t.* ut quoad fieri potest, dolis & fraudibus obex ponatur nec iis indulgeatur *l. 38. circa fin. de R. V. Menoch. 4. præf. 188. n. 16.* V. Si quas res ex hereditate surripuit, dolo malo amovit, celavit & reticuit, contra religionem jurisjurandi de Inventario b. fide conficiendo præstiti. *Const. h. §. Würde aber. arg. l. 71. §. 3. de acquir. hered. Schneid. in Com. ad §. in Extraneis. I. de hered. qual. n. 17. Mascard. de de probat. vol. 1. concl. 50. n. 2. fac. Chassan. in consued. Burg. rubr. 4. §. 21. verb. ayent soustrait & recelé. n. 7.* Ut ei adimatur lucrum, quod ex perjurio paravit. *fac. l. ult. C. de reb. cred. l. 41. C. de transact. l. 17. C. de dignitat. C. A. th. 33. n. 2. de jurejur. & ne impunitate delinquendi via quodam modo perjuriis aperiatur. l. 1. C. si adv. vend. c. si vero. c. verum. X. de jurejur. Carpzov. 4. const. elect. 48. def. 6. n. 6.* Neque obstat quod contra causas jurejurando decidas probatio in contrarium non admittatur. *l. 1. C. de reb. cred. l. 5. §. 2. l. 11. §. 3. l. 26. l. 28. §. ult. de jurejur. l. 15. de exc.* Id enim non procedit in causis, quibus lex specialiter causæ retractationem concedit. *leg. ult. C. de reb. cred. l. 42. C. de transact. C. I. A. th. ult. n. 1. de jurej. Borcholt. de jurej. c. 8. n. 50. Anton. Fab. 19. error. pragm. 5. n. 7. Cujac. 18. obs. 35.* neque in juramento quod judex, vel lex aut statutum; non pars adversa detulit. *l. 31. ff. de jurejurando. C. A. th. 33. n. 1. d. t. Wes. w. n. 11. eod. tit. Ant. Fab. in Cod. lib. 4. tit. 1. def. 37. quem sequitur Carpzov. 1. const. 15. def. 4. n. 4. Umm. de process. disp. 14. n. 100.* VI. Nihil interest ipse amovit, an tale quid fieri per alios curavit. *Const. h. §. Würde aber.* quia quod quis facit per alium, per se fecisse videtur. *l. 1. §. de jecisse. 12. de vi & vi arm. l. 5. §. 3. l. 55. §. 2. de adm. tut. l. 2. §. 1. C. de vet. jur. enucl. Gl. in l. 17.**

§. sed

§. *sed an. verb. puto. de dol. mal.* Bart. in l. 17. §. *servus. 2. de injur.* VII. Idem est, si instigatus quis per alium fuit ad amovendum, & adjutus vel operâ celandi & recipiendi bona exportata. Const. h. §. *Das sich auch begeben.* vel saltem consilio, in effectum tamen deducto. l. 52. pr. l. 90. §. 1. de furt. l. 53. §. 1. de V. S. l. 6. de cond. furt. D. Dr. Locam. ad §. 11. l. de obl. quæ ex del. Uterque enim poenâ tenetur, §. 11. ibi: *ambo.* §. 12. l. de obl. quæ ex del. junct. l. 36. §. 3. de furt. Paul. 1. sent. 8. §. ult. nec alter per alterum excusatur: l. 11. §. 1. 2. ad L. Aquil. l. 4. §. 14. de vi bon. rapt. ut quisque ex dolo suo conveniri possit. l. 13. §. 1. l. 15. §. 1. 2. de dol. l. 155. de R. I.

2. VIII. Mulier, quæ unâ & cum marito suo conjunctim & divisim creditoribus sese obligavit, vel in propriis suis bonis hypothecam alteri constituit exceptione hâc frui non potest, licet hereditatem omiserit. Const. h. §. *Were es auch daß.* In quo §. vox renunciationis, non significat renunciationem S. C. Vellejani, sed omissionem portionis statutariæ in hereditate mariti defuncti. confer. *supr. p. 1. membr. 1. th. 4. n. 5.* Ut sensus sit: licet obtinuerit mulier omissionem hereditatis, vel ut forensi utamur verbo, cessionem; nihilominus si seipsam cum marito obligarit creditoribus in solidum, vel res suas proprias hypothecæ supposuerit, firmiter teneatur. Licet enim jure civili ejusmodi obligatio uxoris pro marito, siue suscepit obligationem veterem, l. 14. l. ult. §. 4. ad S. C. Vell. eiq; se ream adjunxit. C. A. th. 4. pr. d. t. ubi Ampl. D. Dr. Tab. in q. Bocer. cl. 2. d. 17. th. 33. siue novam, Treutl. 1. d. 24. th. 1. e, Argent. 1. cons. 90. n. 27. q. 6. ipso jure nulla & invalida sit. Nov. 134. c. 8. *auth. si qua mulier.* C. ad S. C. Vellej. Joh. Lopetz. de lucr. mar. & ux. c. 10. n. 11. Rittershus. in Expos. N. part. 3 c. 4. n. 16. nisi doceatur in utilitatem mulieris pecuniam conversam esse. d. *auth. si qua mulier.* Gail. 2. obs. 89. n. 1. Tamen propter utilitatem publicam mercaturæ promovendæ studio, sine quibus Respubl. feliciter constare non possunt. Ampl. D. Dr. Rebhan. d. disp. de ux. mercat. th. 19. & seq. Greg. Tholos. synt. jur. lib. 25. c. 3. n. 9. præter plura privilegia & jura singularia in ejus favorem introducta, v. Mevius in jus Lubec. lib. 3. t. 6. art. 21. n. 1. in plerisq; Germaniæ emporiis, teste Rittershus. d. cap. 4. num. 23. jus istud de prohibita intercessione mulierum pro maritis valde, & pro varietate locorum variè immutatum est. adde Gail. 2. obs. 90. n. 1. Myns. 1. obs. 29. ita ut in quibusdam locis planè à jure civili recessum videatur. Nobis non ita: sed fragilitatis & imbecillitatis sexus à Jcto Ulpiano in

l. 2. §. 2. ad SC. Vell. & Justin. in l. 22. C. d. t. per quam fœminæ multis casibus & captionibus sunt obnoxia, comendata, perspecta Const. hujus Latoribus ratione, & periculo ipsarum rei familiaris hinc versante, l. 1. §. 1. d. t. statutum est, ut hæ obligationes nec valeant, neq; obtineant, nisi præviâ causæ cognitione Majoris vel minoris Senatus roborata fuerint, vel confectæ coram Notario publico, aut juxta nuperrimè Ann. 1641. 18. Decembr. renovatum decretum in Cancellariâ coram Notario contractuum ordinato, adhibitis è proximis mulieris cognatis duobus. Const. h. §. Diewel aber. masculis sc. non fœminis, quia hæ imbecillioris sunt consilii. Syntagm. com. opin. tom. 3. lib. 6. concl. 6. n. 50. aut in casu deficientium cognatorum, duobus ex Assessoribus Senatus, ad petitionem uxoris. Id quod etiam praxis quotidiana ostendit & confirmat.

3. Hæc statuta, mulieribus intercessionem contra dispositionem juris communis permittentia, cum valida sint, juxta Gail. 2. obs. 90. n. 1. Myns. 1. obs. 29. Carpzov. 3. const. 20. d. ult. n. 1. Bernh. Græv. lib. 2. pract. concl. 90. n. 16. Nostra a. Const. d. §. Diewel aber. in super certa quædam requisita ad obligationem mulieris pro marito necessaria præscripta habeat, sed de renunciatione jure civili receptâ l. ult. §. 4. ad SC. Vell. Bocer. clas. 6. disp. 12. th. 27. tam judiciali, Sichard. ad rubr. C. n. 14. v. ideò. ad SC. Vellej. quàm extrajudiciali, d. l. ult. §. 4. ibi: & sic ad judicem ire. Perez. in Cod. d. t. n. 19. factâ non modò post Dd. ad l. 26. de re jud. sed & in ipso intercessionis tempore d. l. ult. §. 4. l. 8. §. 10. l. pen. ad SC. Vell. fac. generalitas textus l. 18. l. 21. C. eod. l. 51. C. de Episc. & cler. l. 29. C. de pact. nihil definiat. quaritur, an mulier in hac civitate pro marito intercedere simpliciter, an etiam renunciare beneficio SC. Vell. & quidem de eo certiorata debeat? Certè cum statuta ita semper intelligenda sint, ut quo ad fieri potest, minus derogent juri communi: c. cum dilectus. §. quia nobis. de consuet. l. 32. §. fin. C. de appell. Gail. 1. obs. 50. n. 8. Carpzov. p. 3. const. 20. d. 10. n. 6. Schneidevv. in Com. I. de her. quæ ab intest. rubr. de success. int. vir. n. 7. In foro autem & in primis supremo Imperii Tribunali communiter recepta, juriq; ac æquitati consentanea sit opinio de intercessione mulieris, ut non nisi ritè certiorata de jure suo fuerit, valida sit. Ampl. D. Dr. Tab. ad C. A. th. 5. n. 15. ad SC. Vell. in q. Argent. 1. cons. 90. n. 31. C. A. th. 8. n. 10. de fidejuss. Marpurg. vol. 1. cons. 24. n. 179. meritò in hac juris communis decisione acquiescimus.

4. IX. Mulier quæ per vestimenta superflua, prodigalem fami-

familiæ administrationem, & his similia, marito suo ad inopiam sciens volens causam dedit, & vel ipsa, vel cum marito simul culpæ rea est, quod is facultatibus lapsus. hoc si notorium est, vel iudici de eo constat, vel aliàs probabiliter doceri potest, uti hâc exceptione non permittetur. Const. h. §. Und da sich erfinde / daß ic. Ratio est, non in rarò contingente; quod mulieres delicatioris vitæ assuetæ prodigalitate luxuriantes, preciosas vestes & alia ad ornatum superfluum cultumq; facientia blanditiis suis, vel etiam continuis querelis à maritis sepè mercentur, imperiosâ quoq; importunitate frequentius extorqueant, vel ipsæ iis, quæ non dantur, clanculariis & subdolis amotionibus ut plurimum infidientur: Interim parum attentæ unde maritus depromat, ejus quid valeant humeri, quid ferre recusent, quibus Gail. 2. obs. 91. n. 3. ex Iuv. Satyr. 6. non immeritò occinit:

Prodiga non sentit pereuntem fœmina censum.

quo etiam facit quod Tiraquell. in leg. connub. gl. 1. p. 3. n. 21. præter alia, ex Propert. lib. Eleg. refert

Matrona incedit census induta nepotum.

Quibus sanè artibus, cuniculis, technis, mariti non advertentes circumventi, sensim sensimq; bonis exsuuntur & concussis facultatibus atque conquassatis inevitabili necessitate ruunt ad præsentissimam perniciem. Quæ cum ab uxore potissimum culpa profecta, meritò non ferre impunè, sed sibi nociva esse debet. arg. l. 46. l. 203. de R. I. c. antepen. eod. in 6. ubi Dec. l. 46. §. 5. de proc. l. 9. in fin. l. 17. in fin. pr. de nox. act. l. 44. §. 5. fam. herc. l. 20. com. div. l. 52. §. fin. l. 19. inf. pro soc. l. 15. si quis omis. caus. test.

§. X. Vidua quæ constante matrimonio mercatrix fuit, Const. h. §. Daß sichs aber begeben. Gail. 2. obs. 90. n. 5. Quæ a. pro Mercatrice sit uxor habenda, quia exactissimè ab Ampl. D. Dr. Rebhan. Patrono meo nunquam absq; honore nominando. in diss. de ux. mercat. expositum est, actum agere nolo, ne magis exscribentis quam conscribentis officio functus videar. Illa saltem, sine tamen longiore deductione repetiturus, quæ Const. h. exprimit. Nempe post diuturnas & super hâc questione intricatas lites inter creditores & viduam defuncti cum dispendio sæpe utriusque partis pecuniario actas, tandem placuisse Const. hâc eam pro mercatrice habendam & judicandam esse: I. Quæ suo nomine, h. e. pro semetipsa negotiatur, id quod non ex unico actu, sed assiduitate negotiandi colligi licet. Chassan. in consued. Burg. rubr. 4. §. 1. v. publiq. n. 8. David Mev. in jus Lub. lib. 3. t. 6. art. 21.

n. 16. & 34. Straccha de mercat. part. 1. n. 6. & seqq. Bald. de Ubald. de constituto n. 8. II. Quæ unâ & cum marito suo in & extra urbem hanc Argentinensium, panegyride & diebus nundinarum promercalia exponunt, mercesq; vel integraliter vel particulariter revendendas emunt, vel merces mercibus permutant, & ita publicè mercaturæ operam dant. d. §. Und demnach. in med. munus, vitam, vitæq; conditionem eò dirigentes, potioresve facultates suas in eam collocantes. d. §. Und demnach. in fin. ibi: Auch ihre beste Nahrung in solchem haben. ubi vox Nahrung intelligenda pro proventibus, redditu, s. acquæstu, aut vox auch/ non tam conjunctivè, quam ampliativè accipienda est. Posse enim mercaturam quem exercere, licet majorem partem facultatum in negotiationem non collocet. Stracchæ de mercat. p. 1. n. 63. cui adstipulatur Mevius in jus Lub. lib. 3. t. 5. art. 21. n. 22. consentio. Ut si III. falsamentariam exercent. ibi: mit gefälschten Wahren. Vel IV. frumenta emunt revenduntq; d. §. Von Betrendt. Quod etiam de iis intelligi poterit, qui omnis generis farinæ & leguminum venalia exponunt. Quo fac. Const. b. §. Und wiewohl. ibi: zu ihrer gemachten Arbeit auch andere Wahren tauffen. V. Vel quæcunq; merces aliæ, nullis exceptis, ab ipsis veneunt. d. §. Und demnach. ibi: oder in andern Wahren sonst nichts außgenommen. Varias ejusmodi mercium species videre licet, quas recenset C. A. th. 4. n. 2. de trib. act. VI. Uxor opificis cujuscunque, quæ cum marito ad ea, quæ maritus manu conficit & operatur species emptas transformando, etiam alias merces revendendas coëmit, & cum opificiis propriis distrahit. Const. b. §. Und wiewol die. ubi perinde, ut à Mevio in jus Lub. lib. 3. t. 6. art. 21. n. 18. notabilis inter mercatores & opifices differentia proponitur: quod sc. ii, qui materias emptas in aliam formam redigunt, & ita venundant, opifices; qui verò merces coëmunt, easdem revendunt, distrahunt atq; permutant, mercatores censendi sint. d. loc. fac. c. ejiciens. dist. 88. Benev. Stracch. de mercat. part. 1. n. 23. VII. Illud postremo repetendum quoque est, quod si casus emerferit, de quo dubitari possit, an uxor pro mercatrice habenda, necne? Inclytus Magistratus definitionem & decisionem illius expressè sibi reservavit. Const. b. §. Wo sich aber im fall. quod latius exponit ante laudata disput. de Uxor. merc. th. 31. & seqq. Circa quem §. Wo sich. dubitari potest, cum non Major, sed Senatus Minor in puncto cessionis Judex sit competens, annon id arbitrio potius competentis judicis, ut is casum istum du-
bium

biu m decidere possit, intelligendum fit, quàm de arbitrio majoris Senatus? Verùm agi hîc non de dubio, quod ex contradictione ipsorum litigantium ortum; sed de dubio quod circa casum emergentem decidendum ipsi iudici natum est, intelligendum esse arbitror. Ita ut iudex, Senatus Minor de eo casu dubio pro suo arbitrio statuendi facultatem sibi non sumere; Sed eum ad Maj. Senatum referre ab eoq; decisionem expectare debeat. *d. §. Wo sich aber. ibi: soll es zu vnserer Erfindung stehen.* quo fac. quod Constitutionis hujus emendationem & correctionem (ut est iurium civilium natura. *§. pen. l. de iur. nat.*) si quampiam necessitas aliave noviter emergentes causarum circumstantiæ exigent, expressè sibi reservaverit *in §. pen. Jedoch so wollen.* quod licet nondum factum sit, spes tamen omnes bonos, qui vovent, fovet, Inclytum Magistratum novis istis malitiæ formis, quas quidam infausto fidere hactenus edere deperarunt, propediem obicem positurum & necessaria paralipomena huic Const. additurum. Isto in casu recessum esse videtur à jure civil. novissimo. *N. 125. c. 1.* quo relationes iudicum sublatae sunt, docente *C. A. th. 54. n. 5. de iud. & th. 28. de appellat. & revocatum jus Codicis, in l. 1. & t. t. C. de relat. approbatum in Nov. 82. c. 14. & N. 113. c. 1. pr. v. si vero. N. 115. c. 2. in fin.* Si modo etiam illæ species relationum de ambiguitatibus ex ll. natis, quarum interpretationem sibi Imp. soli reservat. *l. 2. §. 21. C. de vet. iur. en. l. ult. §. 1. C. de ll. C. A. th. 10. d. 1. per d. Nov. 125. c. 1. sublatae sunt. de quo dubitat Rittersh. expos. N. p. 9. c. 7. n. 6. in fin.*

6. XI. Exceptione hâc præterea uti non potest vidua, quæ viduum suum, quod juxta conventionem ejus cum marito, in duobus tertiis bonorum constante matrimonio acquirentium constitutum est, agnoscit & recipit. *Al. Rh. Ord. fol. 14. sub rubr. wie man ein widem hâcen soll der mit gemeinem guth.* XII. Qui per suppositam personam emptoris bona defuncti mercatus est, *l. 91. b. fraudandi causa. l. 2. C. h. C. l. A. th. 14. n. 3. eod. Pac. cent. 5. Enantioph. 97.* qualis causa & animus semper præsumitur ex clandestino contractu *c. 1. X. de cland. despon. ubi Dd. Cravet. cons. 129. n. 11. Cothman. vol. 1. Resp. 1. n. 322. & seqq.* XIII. Filius qui se abstinuit Patris hereditate, fratris autem ex substitutione pupillari agnovit, quia solvere legata & fideicommissa ex tab. pupillaribus tenetur. *l. 12. de vulg. subst.* multò magis ergò creditoribus pro ea parte qua frater heres fuit, obnoxius fiet, quibus tanquam heres tam ex vero, quàm ex quasi contractu obli-

gatus est. §. 1. I. de perpet. & tempor. act. Dr. Locam. ad §. 5. I. de obl. qua
q. ex contr. XIV. Is qui immiscuerit se hereditati, & ei postea portio
altera hereditatis accrevit, si creditores dicant se contentos esse ista
portione; ratione partis suae exceptionem opponere creditoribus
non potest. l. 55. h. t. XV. Fidejussor, minoris immiscens se here-
ditati, qui propter ætatem tantum restitutus est. l. 1. 2. C. de fideiuss.
minor. C. A. th. 94. in fin. de minor. XVI. Tutor, qui pupillum heredita-
te Patris abstinuit, exceptionem hanc objicere non potest creditori,
cum quo ipse contraxit, quamvis pecuniam in rem impuberis ver-
teret. l. 39. §. 4. de adm. & per. tut. nisi creditor idem tutori credidisset,
ut pecunia in rem minoris verteretur. l. 5. quand. ex fact. tut. quia
tum in rem & ipsi minori magis, sub nomine tutoris creditum intel-
ligitur. exempl. l. 6. §. 1. de neg. gest.

7. Pauca hæc de Forma hujus Exceptionis addam, I. quod
hæc exceptio in factum sit perpetua & peremptoria: Zang. in tr. de
Exc. p. 3. c. 11. C. I. A. th. 4. n. 11. v. 32. de Except. Sicut & doli exceptio.
l. 3. pr. de except. §. 9. I. d. t. l. 5. C. de pact. C. A. th. 11. n. 1. de dol. except.
per quam illam proponi posse supra art. 2. n. 2. dixi. Pluribus enim
uti simul exceptionibus nemo prohibetur. l. 5. 8. de except. c. 4. X. cod.
C. A. th. 11. n. 6. d. t. II. Quod si fuerit notoria, c. 1. & 2. de lit. contest.
in 6. Coler. de proc. exec. p. 4. c. 1. n. 191. ante litis contestationem oppo-
ni debeat. fac. cap. veniens. 38. ibi: opposuit. de testib. l. 6. §. si quis ex. de in-
off. test. Angel. in §. appellantur. n. 4. I. de except. Coler. ad tit. X. de except.
c. 2. n. 45. quo casu vim exceptionis dilatoriae habet. Marant. de ord.
jud. p. 6. de Except. n. 7. Ref. Ord. tit. Von Termin der einreden / so die
Hauptsach verlängern. §. 2. & remoretur ingressum litis, ut reus ab-
solvatur à petitione actoris. Coler. d. part. 4. c. 1. n. 191. III. Si verò
altiore requirat indaginem, post litis contestationem reservanda
sit. Bart. in l. cum quærebatur. 13. jud. sol. C. I. A. th. 11. n. 10. v. 5. de Ex-
cept. IV. Quod utroque hoc casu Exceptiones omnes si quas habet
eodem termino conjunctim & simul producere debeat. Ref. Ord.
d. t. & tit. Von Termin der endlichen außzüge. §. 2.

8. Effectus Exceptionis hujus competentis est, quod ab insti-
tutis creditorum actionibus absolvatur. ut supra dictum est, quibus
add. Garf. de conjug. acquæst. n. 155. Denegata verò exceptionis effe-
ctus est, quod I. creditoribus de ære alieno teneatur pro parte here-
ditaria, fac. l. 55. 56. l. 91. h. t. & in ea quidem in solidum, arg. l. ult.
§. 12. 13. C. de jur. del. C. I. A. th. 36. n. 4. h. t. Petr. Santz. de divis. bon. c. 1.

n. 13. Ut mulier regulariter pro sua tertia. Const. h. §. Würde aber
hernacher. & §. Und da sich erfinde. ibi: Für ihren dritten Theil habe
vnd bindig seyn. & §. Da sich aber begeben. Carpzov. 3. const. 20. d. ult.
n. ult. Hoc casu dubium aliquod oritur discutiendum, quia omnia
bona tam extra quam intra territorium sita hereditati adnumeran-
tur, an viduæ pars sua hereditatis tertia, quam hoc casu agnoscere
tenetur, augeatur rebus extraterritorium sitis? Carpzov. quidem
in juris pr. for. p. 3. const. 20. d. 19. n. 4. negativè definit: Sed id ex Jure
Sax. quo expressè ita constitutum est, referente Colero de process. ex.
lib. 1. t. 3. n. 112. Majorem autem dubitandi subdit rationem ex jure
communi pro negativa concludens Gail. 2. obs. 124. n. 4. & seqq. ubi
etiam dissentientibus respondet. Cujus sententiam verioremi puto
eo casu, quo forensis quidam se opponit, & tunc consuetudinem il-
lius loci ubi res sunt sitæ, vel si nulla exstet, jus commune attendi de-
bere. Cæterum si lis inter subditos hujus civitatis moveatur, me-
ritò augeri quotam viduæ hereditariam rebus etiam in alio territo-
rio exsistentibus, amplius non dubito. II. Quod tam in suo herede,
cui si denegatur exceptio hæc propter dolum in amotione rerum
hereditariarum commissum, tenetur creditoribus hereditariis de
creditis suis satisfacere itidem pro ea parte, qua heres est. l. 71. §. 3.
& 4. h. t. & dd. text. III. Quàm extraneo herede sc. uxore defuncti
obtinet, quibus hæc in hoc casu æquiparata est, ut eidem pænæ
subjaceat, & si quidem res illæ amotæ superent quantitatem partis
de bonis acquisitis sibi aliàs debitæ, ex sanctione Constit. nostræ te-
neatur pro ea parte hereditaria scil. pro tertia, creditoribus ad ex-
solvenda debita, & ad restituenda ea, quæ supra eam partem contre-
ctavit, Const. h. §. Würde aber. prætereaq; propter delictum illud
atque dolum commissum arbitrariè à Majore Senatu puniatur.
Ord. Cr. Car. V. art. 165. C. I. A. th. 7. expil. hered. IV. Quando Uxori
denegatur exceptio propter ritè factam intercessionem, tunc (dis-
sentiente licet Chassaneo in cons. Burg. rubr. 4. §. 2. v. desceindre. n. 8.
in fin.) non pro parte tantum in eam actio datur: sed denegatur ei
exceptio in totum, non modo hæc, sed & S. Cti Vell. ut in solidum
præstandum obligata maneat. h. Const. §. Werees. ibi: haßt sin vnd
bleiben. Carpzov. 1. const. 28. d. 83. Molinaus de usur. q. 38. n. 291. Gre-
væus. libr. 2. pract. concl. 89. n. 12. quod verum est, siue intercesserit
pro marito fidejubendo, siue res suas pignori supponendo, siue in
solidum conjunctim & divisim se obligando: Secus autem si saltem
bene.

beneficio huius Const. seu omissioni hereditatis renunciaverit, vel marito correa debendi simpliciter facta fuerit, tunc enim tantum pro tertiâ suâ parte exceptio ei denegabitur. *arg. N. 99. C. I. A. th. 21. de duob. reis.* Idem est quando mulier mercatrix pronunciata fuerit, tunc enim itidem pro sua saltem tertia parte convenitur, quia ex communi negotiatione pro marito non aliter, ac correa debendi tenetur. *Marpurg. vol. 1. consil. 24. n. 12. Const. h. §. Da sich aber.*

9. Affine remedium huic exceptioni esse videtur, I. Exceptio S^Cti Vell. *Const. h. §. Dieweil aber die Weiber. confer sup. th. 2. & 3.* II. Exceptio Inventarii. *l. ult. §. 2. C. de jur. del. C. A. th. 104. de Except.* III. Item exceptio cessionis. *l. 17. pr. de recept. arb.* Contraria sunt causæ eæ, ex quibus denegatur hæc exceptio, indicatæ *supr. h. art. th. 1. usq. ad th. 7.*

ARTIC. V.

De Effectibus omissionis cujusq. proprijs.

1. **N**UNC sequuntur Effectus omissionis, qui cujusque proprij sunt. Qualis est respectu Viduæ, quod I. præcipiat viduum secundum distinctionem supra indicatam, & habeat in eo jus prælationis coram omnibus creditoribus etiam hypothecariis. *Const. h. §. Jedoch mit.* non tamen anterioribus, sed tantum posterioribus. *Al. Rh. D. fol. 18. sub rubr. daß niemand kein gelehnt Buch mag verwid.* quod etiam de donatione propter nuptias confirmat *Gail. 2. obs. 92. n. 10.* Et his quidem non indistinctè; sed saltem iis, qui post anni spacium & ultra cum marito contraxerunt nullusq. dolus debitoris probari potest: non verò iis quoque, quibus annuo tantum, vel minori temporis intervallo mulier in jure hypothecæ præcedit. Tum enim dolus debitoris mutuantis præsumitur, & tale viduum, vel donatio in fraudem creditorum promissum vel facta censetur. *d. loc. in fin. artic. dolum namq. propter vicinitatem præsumi, arg. l. 8. de manumiss. l. 14. §. 5. qui & à quib. manum. docet Chassan. in cons. Burg. rubr. 4. §. 3. v. des heritages acquis. n. 3. Petr. Peck. de test. mar. & ux. libr. 2. c. 4. n. 1. & Gotthofr. in not. ad l. 2. C. h. t. per l. 15. de donat. arg. l. 24. in fin. de reb. auct. jud. poss.* II. Quod de vestimentis quoque quædam cum annulo attrahone eligere & sibi servare possit. *de quib. d. §. Jedoch mit. & conf. quæ retuli supra memb. 1. sect. 2. art. 4.*

2. Respectu liberorum Omissionis effectus est, I. quod in viduis suis ante nuptialibus & tacitis ipsis competentibus hypothe-

cis

is prælationis ante omnes jure gaudeant. Const. h. §. So viel dann
 die. & semper prioris matrimonii liberi, cæteris præferantur. Kl.
 Rh. Ord. fol. 19. sub. rubr. was den Kindern zugehört / nach ihres
 Vatters todt. II. Quod actio ista personalis, quæ amissâ actione hy-
 pothecariâ l. 11. quib. mod. pig. solv. relinquatur uxori, postquam
 marito suo consensit, ut daret ea prædia quæ sibi pignoris nomine
 obligata erant, communi filia in dotem; non detur adversus ipsam
 filiam abstinentem Patris hereditate. leg. 2. C. de rev. his quæ in fraud.
 cred. Gabr. Mudæus de contract. tit. quib. mod. pign. solv. n. 13. III.
 Quod licet aliàs debitori vel ejus heredibus de bonis venditis super-
 fluum pretium post exsoluta debita, non reddatur: Cuj. in Expos.
 Nov. § 3. v. pars tertia. l. ult. §. 1. C. de reb. auth. jud. poss. Liberis tamen
 pupillis, qui Paterna abstinuerunt hereditate, si quid bonis venditis
 de redacto pretio impletis creditoribus omnibus superfuerit, red-
 dendum est. l. 6. pr. de reb. auth. jud. pos. l. 79. ad SC. Treb. quod etiam
 dicitur de furioso, qui statu & habitu pupillo assimilatur. l. 7. §. 11.
 quib. ex causis. in poss. eatur. Idq; loco alimentorum liberis concedi,
 exprimit nostra Const. §. Wo aber kein Widem. Jure igitur ordina-
 rio & regulari jus hoc liberis pupillis & quidem directò competere:
 per indirectum autem & mediâ restitutione in integrum, idem con-
 sequi minores 25. annis posse, negandum non est. propter l. ult. C. h. t.
 Id saltem tanquam peculiare notari ex d. §. Wo aber. licebit, non
 omnibus liberis Paterna hereditate abstinentibus promiscuè id jus
 competere percipiendi, venditione factâ, residuum pretium: sed sal-
 tem eo casu speciali, quando nullo fruuntur viduo. Hos enim casus
 expressè satis sub distinctione, ut altero casu, quo liberi defuncti
 viduum habent, jus civile correctum videri possit, proponit, Const.
 h. §. So viel dann. junct. §. seq. IV. Circa eam omissionem quæ fit
 per pupillum, qui se prius immiscuit, & per minorem mediâ resti-
 tutione in integrum, notandum, quod quicquid ante restitutio-
 nem omittens bona fide gesserit ratum habeatur: & si quid vendide-
 rit, emptor sit securus, licet restitutus solvendo non sit, l. 44. h. t. l. 6.
 §. 1. de reb. auth. jud. l. 22. l. 31. de minor.

ARTIC. VI.

De Effectibus ratione creditorum.

Effectus omissionis respectu creditorum est. I. Quod nullas
 actiones tam adversus Uxorem, quam liberos defuncti movere
 possint.

possint. v. *supr. sect. 1. n. 6.* II. Quod creditorum excitetur concursus, Mevius in *jus Lubec. lib. 3. t. 1. art. 11.* (ubi processum circa concursum creditorum proponit & ordine exequitur) creditoresq; omnes & simul mittantur in omnia bona debitoris tam illata, quam constante matrimonio acquisita. *l. 6. pr. l. 28. de reb. auth. jud. fac. l. 4. §. r. d. t. l. 5. 6. 8. C. eod. l. 1. ff. de cur. bon. dand.* Salvo tamen cuique jure suo potiori. *l. ult. in fin. C. qui bon. ced. pos. l. 6. C. de reb. auth.* ut hypothecarii salvas suas habeant hypothecas. *d. l. 6. Cuj. æ. C. de reb. auth.* III. Hinc vehementiores plerumque inter creditores oriuntur controversiæ, lites sæpè non tam sumptuosæ, quam præsumptuosæ, quæ dehinc disceptari inchoantur, quis alteri in recipiendo suo credito præferri debeat. Punctus is prælationis vocatur; qui si hereditas defuncti debitoris ultra 500. p. s. d. æstimata fuerit, coràm Majori, non Minori Senatu discutitur, per sententiam collocatoriam. *Ref. Rh. Ord. rubr. Sachen vor groß. Rh. §. 35.* Sed hunc prælationis punctum puncto saltem hîc notatum velim, cum celebriores de jure Prælationis existent tractatus, præter ea, quæ incidenter passim hætenus annotavi. diutius igitur immorandi non æque, ac benevoluntarium lectorem ad eos remittendi consultum mihi visum.

Membrum III.

De Omissionis contrarijs.

HÆtenus de omissionis hereditatis *consentaneis*, tam *causarum*, quam *effectuum*. sequuntur nunc ejusdem *dissentanea*, seu omissionis *contraria*: ut sunt I. Immistio suorum heredum. *§. 5. Inst. de her. qual. l. 11. l. 57. ff. h. t.* & aditio Viduæ vel liberorum emancipatorum. *d. §. 5. l. de her. qual.* Semel enim quæsitam hereditatem repudiando quis nihil agit, *leg. 4. C. h.* etiam eo casu quo altera pars hereditatis deficiente coherede sibi accrevit, si creditores dicant se contentos esse ejus portione. partem enim suam cum onere æris alieni pro rato exsolvendi retinere cogitur. *l. 55. l. 56. ff. h. t.* Nisi impuberes fuerint, quibus rursus derelinquendi agnitam hereditatem facultas datur. *l. 57. pr. ff. h. t.* vel etiam puberes, minores tamen 25. annis ex Edicto Prætoris restituti. *d. l. 57. §. 1. d. §. 5. l. de her. qual. l. 7. §. 2. de minor. l. ult. C. h. t. l. ult. C. de jur. del.* vel majores quoque 25. annis, quibus ex Epist. D. Hadr. venia datur ob justam causam *d. §. 5. ubi Wes. in Com. n. 6.* II. Potestas repetendæ hereditatis Paternæ intra triennium minoribus post impleta tempora restitutionis numerandum, rebus

rebus in suo statu manentibus. l. 8. ff. de jur. del. l. ult. C. h. t. C. I. A. th. 40. n. 3. in fin. h. t. Confer. Greg. Tholos. synt. jur. lib. 46. c. 6. n. 13. & 14. III. Restitutio in integrum majorum 25. annis, quæ locum habet quando res hereditariæ, quibus in minorennitate adhuc constituti abstinuerunt, distractæ fuerint sc. in eadem minorennitate. d. l. ult. C. h. t. omnia tamen, restitutione his modis factâ, quæ à Curatore gesta sunt, rata habentur. l. 22. ff. de minor. IV. Renunciatio: Statuto enim loci sicut juri communi in suum favorem inducto renunciari posse, tradit Angel. ad §. idem juris. I. de Except. n. 45. per l. 51. C. de Episc. & Cl. l. 31. l. 46. ff. de pact. l. pen. C. eod. Aded ut renunciantibus se non usuros hujus Const. beneficio, non detur regressus. arg. l. queritur 14. §. 9. de Aed. Ed. Argent. 1. conf. 90. n. 28. quod tamen eatenus intelligendum est, ut non egrediatur renunciationis interpretatio id, quod expressè comprehendit; cum sit stricti juris & extendi nequeat ad non cogitata. Wes. part. 1. consil. 15. n. 5. proinde nec ad alias personas, neque ad alias res, quam de quibus nominatim actum est, extensio fieri possit. Carpzov. 2. const. 16. def. 15. n. 3. ubi notat, quod in aliis creditoribus hypothecaria jura remittentibus secus se habeat, per leg. 8. §. 1. l. 12. pr. quib. mod. pign. solv. V. Reliqua omissionem impediencia, executus sum, supra memb. 1. sect. 2. art. 2.

PARS III.

Membr. I.

De Omissionis affinibus.

HUic omissionis ex Constit. nostra beneficio affinia sunt atq; similia alia quædã remedia, Ut I. jus deliberandi, de quo est tit. ff. & C. de jur. del. competens extraneis heredibus de non adeunda, §. 5. I. de her. qual. l. 19. pr. C. de jur. del. suis verò heredibus de abstinenda hereditate. l. 8. 9. ff. h. d. l. 19. pr. C. de jur. del. C. I. A. th. 2. n. 3. d. t. Dr. Locam. ad §. 5. Inst. de hered. qual. in not. a. II. Beneficium Inventarii, quod Justinianus commune omnibus præstitit, d. §. 5. in fin. junct. l. fin. C. de jur. del. Rol. à Val. de Invent. p. 1. q. 3. III. Datio bon. possessionis proximo cuique, herede furioso existente, & ejus curatore bon. possessionem accipere renitente. l. 1. ff. de bon. pos. furios. IV. Bonorum cessio, de qua in t. t. ff. & C. de cess. bon. V. Pactum à Debitoris heredibus factum antequam se immisceant, vel

adeant hereditatem cum creditoribus de parte debiti remittenda. l. 7. §. 17. & 18. ff. de pact. C. A. 37. d. t. ubi Ampl. D. Dr. Tab. in qq. quod si non singuli creditores in quantitate summae remittendae consentiant, Prætoris partes necessariae sunt, qui sequetur majoris partis voluntatem. d. l. 7. §. 19. quæ pars major non ex numero personarum, sed quantitate debiti dijudicatur. l. 8. d. t. Cui Prætoris decreto omnes creditores non modo præsentēs; sed & absentes stare tenentur, licet non convenerint, tamen ipsis præjudicat pactum præsentium, exceptis hypothecariis, l. 10. pr. de pact. Carpzov. 2. const. 22. def. 28. & qui de fidejussore vel mandatore sibi prospexerunt. l. 58. §. 1. mand. C. I. A. th. 29. d. t. Mornac. ad leg. 11. de pact. quod quidem intelligendum est obtinere ratione summae remittendae, d. l. 10. pr. de pact. non autem ut privilegiis noceat. d. l. 58. §. 1. v. sed cum. ff. mand. D. Dr. Tab. ad C. I. A. th. 41. in q. de pact. qui probat in q. ad supra d. th. 37. hæc saltem locum habere in pacto cum heredibus debitoris defuncti, non etiam extendendum esse, ad alios casus & viventis adhuc debitoris. quo fac. in sim. Umm. de process. disp. 8. th. 4. n. 25. Extensionem tamen etiam ad hunc casum viventis sc. adhuc debitoris in summo Imperii tribunali Cam. Spirens. factam, atque An. 1643. in caus. P. W. contr. die vñver accordirte Creditores citationem ad vid. confirmari accordium, decretam fuisse, observavi. VI. Actio dotis constante matrimonio vergente marito ad inopiam, instituta in qua cum extensio, (quæ omnino legislatori ad similia licita est. l. 32. pr. l. 39. de LL. C. I. A. th. 41. d. t. Didac. à Segura. de lucr. mar. & uxor. n. 177. nisi statutum ratione destituatur. Ampliss. D. Dr. Biccus in Com. de possess. memb. 2. q. 13. n. 6.) nostræ Const. consistere videtur, de ea pauca subjiciam.

Membrum II.

De Constitutionis Extensione.

1. **E**xtensio itaque ut modo dictum in eo consistit, quod Constitutio hæc & hactenus circa eam, in casu omittendae hereditatis à defuncto debitore relictæ, quæ non est solvendo, dicta, etiam ad casum viventis adhuc mariti debitoris & ad inopiam vergentis extendantur. Licet enim regulariter uxori soluto demum matrimonio exactio dotis competat, Ampliss. D. Dr. Tabor in prel. Cod. ad tit. si dos const. matr. per l. unic. C. d. t. quibusdam tamen in casibus etiam constante

stante adhuc matrimonio actio nascitur: Ut I. si maritus facultati-
 bus labatur & ad inopiam vergat. l. 24. pr. sol. matr. l. 29. l. 30. C. de jur.
 dot. Nov. 97. c. 6. in fin. princ. C. A. th. 3. n. 4. sol. matr. Surd. de alim. tit. 1.
 q. 37. n. 5. Carpzov. I. const. 28. d. 69. n. 4. neque enim cogitur exspe-
 ctare uxor usque maritus ære alieno suppressus, planè solvendo esse
 definit, eo enim tempore sera post vulneratam causam cautio esset;
 sed hoc jure uti potest, etiam quando substantia sua abuti & facul-
 tatibus labi incipit. per d. N. 97. c. fin. c. per vestras. X. de don. int. vir. &
 uxor. Gail. 2. obs. 83. n. 11. Mevius Com. ad jus Lubec. lib. 1. tit. 5. art. 11.
 n. 14. & seq. usque adeò, ut etiam marito citra delectum fidejussio-
 nibus se onerante dotis repetitionem uxori concedat Marant. conf.
 39. n. 14. quem sequitur Hering de fidejuss. c. 1. n. 12. II. Quando Ma-
 riti in exilium missi, vel alio modo damnati, bona confiscantur. l. 9.
 pr. C. de bon. proscr. Nov. 134. c. ult. v. ut autem. cap. ex literis. de pignor.
 l. 1. C. de repudijs. Surd. de al. tit. 1. q. 34. III. Quæ non tantum locum
 habent in dote, sed etiam omnibus uxoris bonis propriis, & quacun-
 que ei vel ante matrimonium, vel durante eo, per successionem ob-
 venerunt. C. I. A. th. 4. n. 2. de bon. damn. Gail. 2. obs. 86. n. 13. Reli-
 quas dotis constante matrimonio restituendæ causas in l. 73. §. 1. de
 jur. dot. enumeratas, tanquam huc minus pertinentes libens præ-
 tereo. IV. Addo & hoc speciale, licet & priori membro generali
 supr. num. 1. notato contineatur: si propter quodcunque debitum
 executio sententiæ contra maritum latæ in bonis mariti propriis
 vel etiam communibus fiat; Unde uxori periculum sit suum conse-
 qui non posse. Neq; huc in contrarium rapi possum, per Fab. de Ana.
 qui consil. 63. n. 2. & 3. secundum Decisionem Senatus Pedemonta-
 ni distinguendum putat, an mulier obtinuerit jam sententiam,
 quod tunc remorari executio contra maritum instituta possit; non
 autem si saltem per comparitionem impedire executionem velit.
 Quia loquitur non modo absque, sed & contra rationem & jura su-
 pra n. 1. allegata.

2. Igitur his casibus statim ad confectionem Inventarii pro-
 cedere, & intra mensis spacium absolvere, impetratâ separatione bo-
 norum, coram Minore senatu Res. Rh. Ord. rubr. Sachen vor Kl.
 Rath. geh. §. 11. & præstito desuper juramento, Inventarium exhibe-
 re judicialiter tenetur. Res. Ord. sub. rubr. gem. exec. Ord. §. 27. Cum
 hac tamen distinctione: ut bona si reperiantur solvendo, & debita
 sint utrinque liquida, & confessata, tunc separatione bonorum

uxoris factâ, in reliqua bona mariti executio fiat. *d. §. 27. & seq.* quippe uxori, omnia mariti bona retinere, hætenus concedendum non est, sed saltem ad concurrentem æstimationis summam debiti sui, & alimenta. *Coler. de proces. exec. part. I. c. 2. n. 224.* quia uxor interea temporis dum dotem atque bona sua petit, alenda est. *Surd. de alim. lib. I. q. 118. n. 7.* Quodsi verò dubitetur de debito, & prætenso uxoris non omnimodo appareat, exindeque lites exoriantur, quæ ab executoribus componi non possunt, remittantur partes ad iudicem sententiæ latæ. *d. rubr. gem. Exec. Ord. §. 28.* Sin autem ex confecto Inventario evidenter innotescat, quod uxor vel planè non, vel saltem difficulter bona sua atque debita de mariti bonis recuperare possit; tunc remedium *Const. nostræ vom vngerbtem außgehen.* legitimè, & eo quo in ea præscriptum est atque supra *parte 2.* enarravi ordine apprehendere, illoq; uti poterit *d. rubr. gem. exec. Ord. §. wofern. 30.* qui est casus in quo *Const. nostræ* extensio propriè consistit.

3. Hæc extensio cum diversum, (præcipuè ratione causæ proximæ ex qua competit,) sapiat jus à casu constitutionis hujus; peculiarem quoque contra negligentes ejus præcepta, sancitam pœnam habet. Uxor enim ista omnia quam diligentissima observatione exequi debet, sub certa comminatione, ut si non properet intra præscriptum terminum conficere Inventarium; sed cesset: tunc in bona tam uxoris, quam mariti indistinctè executio fieri debeat: salvo quamvis jure mulieris in reliquis bonis potiori. *d. rubr. §. würde. 31.*

4. Ista quoque tanquam hoc casu plerumque incidentia notatu dignissima judicavi: quod uxor sua dote recepta alere maritum bonis ita exutum & inopia laborantem ex fructibus dotis teneatur. *leg. ubi. 29. Cod. de jur. dot.* id quod si præstare recuset, maritus de dote deducere possit. *Surd. de alim. tit. I. q. 78. n. 13.* Circa maritum verò hâc ratione bonis destitutû, illud saltem notabile occurrit; quod sicut aliàs nullus civis civem alium, ita nec hic arresto gravari vel carcere detrudi possit: nisi de fuga suspectus sit, vel excussis bonis suis omnibus non solvendo à creditoribus reperiatur. *Ref. Ord. d. t. gem. Exec. Ord. §. 47. Moller. I. semestr. 36. princ.* Hoc enim demum casu ad creditoris petitionem, & præstationem diurnorum crucigerorum in alimenta, carceri mancipari potest. *d. t. §. 46.* Nisi beneficium insuper cessionis à consentientibus creditoribus, vel ipsis

ipsis contradicentibus sententiâ judicis impetraverit, *d. t. §. 49.* quod beneficium tamen iis tantummodo largiendum est, qui solo fortunæ vitio facultatibus suis; non verò istis maleferiatis impostoribus, quos vulgus bancæruptores vocat, qui genio indulgentes & quotidie bacchanalia viventes in paupertatem dilabuntur & creditores pecuniâ suâ vel mercibus ex proposito defraudantur. *C. I. A. 0. §. n. 6. de cess. bon.* (ii enim qui ventri & fœdissimis voluptatibus indulgentes patrimonium suum absumunt, dedecus & detrimentum Reipubl. existimandi. Halycarnass.) vel sub spe cessionis contraxerunt. *Ummius de process. disp. 23. n. 26. Res. Ord. d. t. §. 48.* qui parum à furibus distant. vel etiam post impetratam cessionem fraude quid sive ante, sive post juramentum cessionis gessisse deprehenduntur. *d. t. §. ult.* hi enim si maluerint creditores, in carceribus retinendi, aut relegandi sunt usque dum cum creditoribus convenerint. *d. t. §. 49. & ult. Res. guth. Pol. Augusta Ann. 1548. tit. Von verdorbenen Rauffseuthen.* Nunc manum de tabula!

Hæcque sunt quæ circa Constitutionem de omittenda hereditate, brevi hac dissertatione, veluti per satyram quandam proponere tentavi potius, quam statui. Nec enim absolutum quempiam commentarium, quem quidem proposita hæcce atque elegans satis materia optime meretur, suadente ipsa instituti ratione & quo circumscriptus breviori pro materiæ amplitudine temporis spacio, conscribere, vel etiam congesta typis concredere licuit. Neque dubito, quin fortè nonnulla in his quæ proposita sunt, deprehendantur, quæ prælo currente non animadversa diligentiores tum tractationem, tum corrigentis curam, & in melius restitutionem requisivissent. Bona tamen spe fruor, benevolum Lectorem altioribus suis cogitationibus desiderata vel supplendi, vel perfectius tractandi ansam arrepturum, conatumque hunc tenuem dextrè accepturum, me verò sicubi errantem deprehendit excusatum habiturum.

Deo T. O. M. pro immensa sua bonitate, & ad præsentem quoque operam benignè concessâ gratia, sit

LAUS, HONOR, & GLORIA,
in sempiterna secula.

F I N I S.

Kast, Johann Philipp

Diss. iur. inaug. de omittenda hereditate, ad inclytae huius S. R. I. Lib.
Reipublicae constitutionem vom ungeerbten außgehen ... directa

Argentoratum 1647

4 Diss. 748#Beibd.24

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10664751-5

VD17 12:146360D